

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29 (2316) 1994 LIEPA-JULY 19

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Katilas ar mozaika?

Deficitai, nedarbas, ekonominis nepastovumas ir daugybė vienodų, stačiai tą pačią, visuomeninio bei ekonominio gyvenimo problemų vargina kone visus pasaulio kraštus. Tikintis pagerėjimo, nei naujai žmonių renkami parlamentai, nei didžiųjų valstybių valdytojai ne daug ką gali pakeisti.

KANADA – ne išimtis. Ir ji ieško kelių, vedančių į greitesnę problemų išsprendimą. Didžiausias šiuolaikinis galvosūkis politikams – kaip išbrišti iš milžiniškų nuostolių? Atsiranda įvairių siūlymų, bet, atrodo, visi greičiausiai sutaria dėl valstybės išlaidų mažinimo. Tik vargu ar kas iš tikrųjų žino, nuo kurio galo pradėti apkarpyti, kad mažiau skaudėtų. O čia kaip tyčia neseniai statistika paskelbė išdėdį pranešimą, kad pasaulyje žmogui gyventi geriausias kraštas yra Kanada. Tai, žinoma, tam tikros apklausos rezultatas, ir dėl to galima tik džiaugtis. Kuri vyriausybė norėtų tokį vaizdą atspindėti? Užtat nesėkmių problema sprendžiant iškoma dažnai mažiau triukšmo keliančių praejimų. Neseniai anglų kalba leidžiamoje periodikoje pasirodė straipsnių, keliančių sumanymą panaikinti 1971 metais pradėtą ir jau gražiu pavidalu išsiplėtojusią daugiakultūrę Kanados mozaiką. Aštrokai, net pajuokiančiai, pasisakoma prieš Kanados politiką, remiančią daugiakultūrę veiklą. Siūloma tautybes tirpinančio katilo politika. Iš pirmo žvilgsnio kai kam gali atrodyti, kad tai neblogas receptas valstybės išdėdį mažinti. Bet iš tikrųjų taip nėra. Kanada savo prigimtimi jau nuo seno yra dviejų pagrindinių kultūrų kraštas. Intensyvi imigracija į valstybę ilgiau vis dar daugiau skirtingumų. Priešdėda gal ir nelaukti dalykai – "pirmosios tautos" (indėnų) reikalavimai didesnės savivaldos rodo natūralų šakotumą, savaime jau kalbantį už daugiakultūrę sąrangą.

MOZAIKA Kanadai tuo būdu yra vienintelis geras kelias visuomeninės sanklodos plėtotėje. Tik mozaikos atspindžiai sudaro tikrą, gyvą, nedirbtinę krašto kultūrą, ją praturtina tokiomis įvairovėmis, kurių neduotų joks katilo tirpinys. Prieš daugiau kaip dvidešimt metų pasirinktas daugiakultūris Kanados modelis visais atžvilgiais atitinka buvusią ir dabartinę tikrovę, kurios iškreipimas būtų kenksmingas nė apsižiūrėjimas, kažkokios siauros politikos rėmimas, nebeįtikintais šių laikų gyvenimo poreikiams, prieštaraujantis ir žmogaus teisių nuostatomis. Grįžimas atgal į "speak English" laikotarpį dar daugiau sujauktų ir taip jau nepastovius, ne visiemis federacijos piliečiams priimtinius konstitucijos straipsnius, liečiančius kilmės ar tautybės klausimus. Antra vertus, katilas niekada nebuvo uždengtas, gal tik kiek pastumtas į šalį kaip mažai bereikalingas Kanados ateičiai. Bet šoki į jį niekas nedraudžia. Ir matome, kad atsiranda norinčių. Bet tai tik daugiausia savanaudiško mąstymo žmonės, savotiški dvasiniai klajokliai, kuriems valstybė tiek tereikia, kiek iš jos kas gaunama. Ir kokia gi vyriausybė norėtų, kad valstybė būtų sudaryta iš tokių egoistinių piliečių? Kanados vyriausybė, tarnaudama krašto gerovei ir kurdamą geresnį ryšį, kovodama su ekonominiais sunkumais, labai suklustų atsisakydama daugiakultūris politikos. Reikia manyti, kad ji tokios klaidos nepadarys. O deficitą mažinti parduodant tokią įvairiaspalvę, nepakartojamą kultūrą galėtų tik valstybės ateitimis nesirūpinantys politikai. Yra pakankamai daug sričių, kuriose valstybės išlaidų ribojimas bei taupymas galėtų stipriau pasireikšti. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Septynių vadų konferencijoje

Kanados ministras pirm. J. Chretienas, politikoje praleidęs tris dešimtmečius, pirmą kartą dalyvavo jau Dvidešimtojoje ekonomiška labiausiai pažengusių šalių vadų konferencijoje. Ją nedidelės salės piliję prie Neapolio liepos 8-10 d.d. surengė Italija. Šiame konferencijoje dalyvaujančių vadų grupę sudarė: Italijos prez. Silvio Berlusconi, JAV prez. Bill Clinton, Prancūzijos prez. Francois Mitterrand, Vokietijos kancleris Helmut Kohl, ministrai pirmininkai – Kanados Jean Chretien, Britanijos John Major, Japonijos Tomiichi Murayama. Į paskutinius posėdžius svečio teisėmis buvo pakviestas ir Rusijos prez. Borisas Jelcinas.

Vykdamas šion tarptautinėn konferencijon, ministras pirm. J. Chretienas liepos 6 d. Bonnoje aplankė Vokietijos kanclerį H. Kohlį. Ten jam rūpėjo užsitikrinti vokiečių investicijų tęstinumą ir sustiprinti prekybinius Kanados ryšius. Užsienio investicijose Kanadoje vokiečių kapitalui tenka trečioji vieta, o prekybiniuose ryšiuose – ketvirtoji. Prekybiniame balanse su Vokietija Kanada turi 1,1 bilijono dolerių deficitą. Pokalbuiose ministras pirm. J. Chretienas

nas aiškino, kad Kanadai negresia Kvebeko išsijungimas iš federacijos. Mat "Maclean's" žurnalo apklausos duomenimis, 90% kvebekiečių Kanadą laiko geriausia šalimi pasaulyje.

Liepos 7 d. pusvalandį trukusioje privačioje audiencijoje Kanados ministras pirm. J. Chretieną su žmona Alina priėmė popiežius Jonas Paulius II. Liberalų politikos veteranui J. Chretienui tai buvo pirmoji tokia privati audiencija pas Šv. Tėvą Vatikane. Jonas Paulius II norėjo, kad Kanados vyriausybė atmetų gimimų kontrolę ir abortus. Tie klausimai šį rudenį bus svarstomi Egipto Kaire surengtoje Jungtinių Tautų konferencijoje. Po audiencijos ministras pirm. J. Chretienas pasakojo žurnalistams, kad tokio pažado jis negalėjo padaryti. Pasak jo, šie du klausimai yra ne Kanados, o paties Vatikano problema.

Septynių vadų konferencijoje Neapolyje didesnių sprendimų ekonominiams reikalams beveik nebuvo padaryta. Vyravo nuomonė, kad dabartiniai sutrikimai tėra laikinios pobūdžio ir kad didelė jų dalis dings be ypatingų pastangų. Tokios nuomonės buvo ir Kanados ministras pirm. J. Chretienas

BILL CLINTON, Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas, 1994 m. liepos 6 d. iškilingai sutiktas Rygos orauostyje, eina palei latvių garbės sargybą. Šalia jo Latvijos respublikos prezidentas GUNTIS ULMANIS

Keturi prezidentai Rygoje

Septynios valandos, sujungusios Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybes. Dešimtys tūkstančių žmonių Laisvės aikštėje Rygoje klausėsi JAV prezidento B. Clinton'o kalbos. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys. Didėsnių vilčių teikiantis bendras baltiečių žvilgsnis į Vakarus

Baltijos valstybių vadovų susitikimas su JAV-bių prezidentu B. Clinton'u Rygoje laikomas istoriniu įvykiu jau vien dėl to, kad nepriklausomybę atgavusios Latvijos Laisvės aikštėje milžiniškai žmonių miniai kalbėjo prezidentas to krašto, kuris baltiečiams visada atrodė esantis jų reikalų gynėju ir kuriame ne vienas persekiojimų laikotarpius yra radęs savo antrąją tėvynę.

JAV prezidento sutikimas

Eltos pranešimu, 1994 m. liepos 6 d. Rygoje įvyko Latvijos, Lietuvos ir Estijos prezidentų Gunčio Ulmano, Algirdo Brazausko ir Lenarto Merio susitikimas su JAV prezidentu Bill'u Clinton'u. Ten dalyvavę šios žinių agentūros korespondentai A. Mankevičius ir G. Marcinkevičius aprašo prez. B. Clinton'o sutikimą Rygos orauostyje.

JAV karinių pajėgų lėktuvas atskraidino B. Clintoną ir jo žmoną Hillary. Juos pasitiko Latvijos prez. Guntis Ulmanis. Nuskambėjus JAV ir Latvijos himnams, apžiūrėjus garbės sargybos rikiuotę, Latvijos prezidentas svečią supažindino su oficialiais asmenimis, Estijos ir Lietuvos prezidentai – su savo delegacijomis.

su savo finansų ministru P. Martinu. Jiedu teigė, kad šiemetinis ekonominis Kanados atkurtumas padidės 3,8%. Finansų ministras P. Martinas užtikrino konferencijos dalyviams, kad ekonomiška atsivėrusi Kanada kitos tokios krizės neturės šį šimtmetį.

Ministras pirm. J. Chretienas, matyt, norėdamas pašalinti savo kritikų abejones Kanadoje, šiemetinį jau beveik 40 bilijonų dolerių deficitą 1997 m. žadėjo sumažinti iki 25 bilijonų. Šį pažadą nebus lengva tesėti, kai besikeičiančių Kanados vyriausybių deficitai bendrą skolą jau padidino iki 511 bilijonų dolerių.

Pagrindinis šios konferencijos dalyvių dėmesys teko politiniams reikalams, ypač lietuvinio karo užbaigimui nepriklausomybę pasiekusioje Bosnijoje. Gyvenama galbūt apgaulinga viltimi, kad kovas ten užbaigs Bosnijos padaliniai – tris dalis. Kroatams ir musulmonams norima atiduoti 51% teritorijos, serbams – 49%, nors dabar jie jau yra užėmę 70%. Reikalaujama, kad toks pasiūlymas būtų priimtas iki liepos 20 d. Priešingu atveju

mis. Lietuvos delegaciją sudarė užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, ambasadoriai Alfonsas Eidintas, Algirdas Žvirėnas ir Justas Paleckis; Andrius Meškauskas, Nerijus Maliukevičius bei kiti.

Problemos, principai, sutartys

Prieš posėdį visų keturių valstybių prezidentai dalyvavo ceremonijose prie Nepriklausomybės paminklo.

Apie dvi valandas trukusiame pasitarime Lietuvos prezidentas A. Brazauskas kalbėjo apie ekonomikos problemas, investicijas ir energetikos pramonę. Latvijos G. Ulmanis ir Estijos L. Meri kelė kraštų saugumo klausimus, pabrėždami būtiną Rusijos kariuomenės išvedimo reikalą.

Po iškilingų pietų visų keturių prezidentų surengtoje spaudos konferencijoje JAV prez. B. Clinton'as pareiškė, kad šiame susitikime parengti principai, įgalinantys tikslinę bendradarbiavimą su Vakariais. Tačiau daugiausia kalbėta apie Rusijos kariuomenės išvedimą iš Estijos ir Latvijos. Svarstant gynybos klausimus, Clinton'as pasiūlyė, kad Baltijos valstybės pirmos prisijungė prie NATO programos "Bendradar-

grasinama atšaukti ginklų įsivežimo blokadą Bosnijos musulmonams ir kroatams.

Blokados atšaukimui nepitarė Kanados ministras pirm. J. Chretienas. Esą tada ten prasidėtų stiprus pilietinis karas, pavojingas beveik 2.000 Kanados karių, įjungtų Jungtinių Tautų tarnybon Kroatijoje, Bosnijoje-Hercegovinoje. Mat tie kanadiečiai yra menkai apginkluoti. Jie neturi net ir savo karo aviacijos apsaugos iš S. Atlanto bazių Italijoje. Karinį Kanados pajėgumą visiškai sumenkino visų ligšiolinių vyriausybių kasmet mažinamos išlaidos krašto apsaugos reikalams. Ministras pirm. J. Chretienas netgi buvo pagrasinęs susigrąžinti kanadiečius karius, jeigu Jungtinės Tautos atšauktų ginklų blokadą Bosnijos musulmonams ir kroatams.

Paskutiniuose konferencijos posėdžiuose ministras pirm. J. Chretienas sutiko Kanados karius Bosnijoje palikti iki rugsejo 30 d. Mat tada pasibaigė jų pusmetinė sutartis su Jungtinėmis Tautomis. Tačiau jis ir vėl skubėjo pranešti žurnalistams (Nukelta į 2-rą psl.)

biavimas taikos labui" ir pareiškė, kad "paskyrė lėšų Baltijos taikdariaiškam batalionui sukurti". Clinton'as taipgi pastebėjo, kad Baltijos kraštai pasiekė didelę pažangą ekonomikos srityje. Dėl kariuomenės išvedimo savo nuomonę išsakė B. Jelcinui. B. Clinton'as mano, kad turi būti griežtai laikomasi išvedimo tvarkaraščio, o rusakabiams turi būti suteiktos vienodos teisės, nerišant betgi šio klausimo su kariuomenės išvedimu.

Po spaudos konferencijos JAV, Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų žinybų vadovai W. Christopher, P. Gylys, J. Luikas ir V. Birkavs pasirašė tris dvišales sutartis dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje.

Rygos piliję įvyko pusvalandį trukusios derybos tarp JAV prezidento ir Latvijos ministro pirmininko V. Birkav's. Pasirašyta dvišalė bendradarbiavimo sutartis.

Tolerancija būtina

"The Toronto Sun" 1994 m. liepos 7 d. laidoje rašo, kad JAV prezidentas B. Clinton'as Rygoje buvo džiaugsmingai sutiktas. Stovėdamas prieš 30000 baltiečių minią Laisvės aikštėje pirmas JAV prezidentas Baltijos kraštuose pareiškė, kad "mes kartu su jumis džiaugsimės, kai paskutiniai svetimų kariuomenės daliniai paliks jūsų gimtuosius kraštus". Bet kartu ir įspėjo, kad Latvijos, Estijos ir Lietuvos gyventojai būtų tolerantiški rusams, gyvenantiems šalia jų. Septynios valandos B. Clinton'o viešnagės Rygoje buvo pirmas sustojimas lankant savaite trukusią kitus keturius Europos kraštus.

Daugiau vilčių

Kai kurie šio įvykio stebėtojai aiškina, kad prez. B. Clinton'o viešnagė Rygoje nesanti tiek istorinė, kiek propagandinė – "būsi pirmuoju JAV prezidentu, atsilankančiu Baltijos kraštuose" ir dar aiškiau: "mano viešnagės svarbiausias momentas bus mano kalba viešame susibūrimė" – Vakarų žiniasklaida, kaip ir galima buvo laukti, daugiau dėmesio skyrė Varšuvai, kur Clinton'as taipgi lankėsi. Kaip ten bebūtų, JAV prezidento stabtelėjimas Baltijos kraštuose nėra bereikšmis. Į nelengvą tų kraštų nepriklausomybių riedėjimą įjungiamas bent jau stipresnių vilčių realiesiems poslinkiui į Vakarus. Snk.

Skambėjo varpas ir Lietuvos himnas

ELTOS pranešimu, Pasaulio lietuvių dainų šventės atidarymo iškilmės prasidėjo Kaune 1994 m. liepos 7 d. Dalyvavo Lietuvos respublikos prez. A. Brazauskas. Iškilmės vyko Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje, į kurį atžygiavo šventės dalyvių eiseną. Vyriausieji dirigentai Petras Bingelis ir Dalia Viskontienė nuo Nežinomojo kareivio kapo amžinosios ugnies uždegė Dainų šventės fakelą. Skambėjo Laisvės varpas, sugiedotas Lietuvos himnas, padėtos gėlės prie Laisvės paminklo. Su Vilniaus arkikatedroje pašventinta Dainų šventės vėliava ir liepsnojančiu fakelu chorai miesto gatvėmis nužygiavo į Dainų slėnį, kur buvo uždegta šventės aukuras ir įvyko pirmasis koncertas.

"Mes buvome, mes esame, mes būsimė"

Tuo vardu liepos 9 d. Vilniaus "Žalgirio" stadione įvyko Pasaulio lietuvių dainų šventės šokių dienos koncertas, praneša ELTA. Pradėta senovės primenančiomis ceremonijomis, dainomis ir šokiais. Koncerto dalis "Amžių vėjai" buvo skirta žymaus choreografo Juozo Lingio kūrybai prisiminti. Išeivijos grupės iš JAV, Kanados, Australijos, Argentinos ir kitų kraštų davė atskirą programą "Teviškės pastogė", parengtą Tautinių šokių instituto choreografų Jadvygos Matulaitienės, Genovaitės Breichmanienės ir Ritos Karasiejienės. Šokių diena baigta "Subatvakariu".

Šokių dienos meno vadovė ir vyriausioji baletmeisterė Laimutė Kisieliene korespondentams paaiškino, kad buvo stengtas parodyti "geriausias visų mūsų švenčių tradicijas". Pranešime rašoma, kad "šventė labai papuošė išeivijos šokėjų pasirodymas, kuriame kartu su lietuviu iš Vakarų šoko grupė iš Punks, šešios Pelesos šokėjų poros, Vilniaus

lietuvių namų šokėjai". Koncerte dalyvavo šeši tūkstančiai Lietuvos ir penki šimtai išeivijos šokėjų.

Brolybės šventė

Paskutinis Dainų dienos koncertas įvyko Vilniaus Vingio parke liepos 10 d. Jungtiname chore dainavo trylika tūkstančių dainininkų iš Lietuvos ir kitų valstybių. Sveikino prez. A. Brazauskas, sakęs, kad "esame dainų šalies dainuojanti tauta". Dainavo choristai drauge su žiūrovais "Leiskit į tėvynę" ir kitas Sibiro tremtyje sukurtas dainas. Nemažai atlikta ir išeivijos kompozitorių dainų. Dirigavo daugiau kaip keturiasdešimt Lietuvos ir išeivijos dirigentų. Jungtinis pučiamųjų orkestras grojo muz. Broniaus Jonušo maršus.

Virš Vingio parko skraidė lėktuvas su plazdančia Lietuvos vėliava, kurią alpinistas Vladas Vitkauskas buvo užnešęs į Everestą. Danguje sušvitus septyniadešimt sveikinimo salvių, simbolizuojančių metų skaičių nuo pirmosios dainų šventės, baigėsi tris valandas trukęs koncertas. Buvo sveikinami meno vadovai ir vyriausieji dirigentai. Išreikšta viltis, kad tai buvo brolybės šventė, kurios "nepamirš nei dalyviai, nei žiūrovai".

Rinksimės po ketverių metų

Pasaulio lietuvių dainų šventės paskutinis renginys – konferencija "Viena tauta – viena kultūra" įvyko Vilniuje liepos 11 d., praneša ELTA. Kalbėjo šventės organizacinio komiteto pirm. kultūros ministras Dainius Trinkūnas. Entuziazingai buvo priimtas jo pasiūlymas sekančią dainų šventę rengti 1998 m. Pasisakyta, kad ir ateityje nereikėtų pamiršti šiais metais pirmą kartą surengto simfoninės muzikos koncerto. PLB vardu šventės rengėjams padėkojo valdybos pirm. Bronius Nainys ir vicepirmininkė kultūros reikalams Vitalija Vasaitienė. Snk.

Kanados lietuvių choro "Volungė" narių dalis Vilniuje buvo sutikta su gėlėmis. Priekyje – muzikas kompozitorius JONAS GOVEDAS (viduryje), "Volungės" akompaniatorius Nuotr. V. Kapočiaus

Šiame numeryje:

Katilas ar mozaika?

Mozaikos atspindžiai sudaro gyvą Kanados kultūrą

Keturi prezidentai Rygoje

Baltijos valstybių prezidentų susitikimas su JAV prez. B. Clinton'u

Amerikos prezidentas apie Baltijos valstybes

Rusijos karių išvedimas neįjungtas su mažumų klausimu

Saugome Lietuvos istoriją

Komunistai kankinimais bandė išplėsti tėvynės meilę

Iš vienašios į bičiulystę

Nakties Evangelijos budynės dvasinio gyvenimo stiprinimui

Veikla neįsivaizduojama be Lietuvių fondo

Reikia daugiau jaunimo, kad pradėtus darbas nestotų

Kanados talka Lietuvos mokykloms

Reikšmingas įnašas ir dalyvės išpūdžiai po serijinių kursų

Dvidešimt aštuntasis "Varpas"

Varpininkų filisterių draugijos metraščio apžvalga

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Paveiniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Buvo per anksti turėti tokį prezidentą...

Lietuvos laikraščiai apie ambasadoriaus Italijai a.a. STASIO LOZORAČIO mirtį. Ištraukos iš Vatikano radijo pranešimų

Kaip žinome, mūsų diplomatas mirė 1994 m. birželio 13 dieną, 12 valandą, 55 minutes Vašingtono laiku. Visi be išimties Lietuvos laikraščiai primena skaitytojams Stasio Lozoraičio biografiją, diplomatinės tarnybos kelią.

Savaitraštyje "Amžius" straipsnyje "Didysis ambasadorius" rašoma: "Pranešimas apie Stasio Lozoraičio mirtį ir taip juoda Vilties ir Gedulo dieną Lietuvoje visai aptemdė. Šyktūs radijo, televizijos pranešimai apie Didžiojo ambasadoriaus mirtį Lietuvoje iki šiol nesuvalkinti. Kodėl Lietuva sugėba įvertinti tik praradus? Kodėl tik mirtis iškelia ir išgrynina? Nežinau. Žinau, kad tada, kai Stasys Lozoraitis buvo Lietuvoje, jautė mės stiprūs. Ir tada, kai jam, tikrajam diplomatiškos riteriui buvo pasiūlyta ambasadoriaus vieta Italijoje, vis tiek jis mums buvo lyg užuovėja, teikianti vilties ir stiprybės. Vienas žmogus daug gali, o ką mes visi galėjome, bet nepadarėme, apie tai jau dabar kalba laikas, rašo Henrika Valickaitė. Tame pačiame savaitraštyje spausdinamos įvairios Stasio Lozoraičio mintys.

Savaitraščio "Apžvalga" pirmajame puslapyje LKDP (Lietuvos krikščionių demokratų partijos) narys, Lietuvos respublikos seimo narys Vytautas Bogušis sako: "Ši diena, vainikuojanti didžiulį Jūsų atliktą darbą išsaugant, atkuriant ir įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę, jau paskutinė... Nenuilstamai veikė demokratijos vystymąsi Tėvyne, kasdien primindavote pasauliui apie mažytę Baltijos šalį, kovojančią už savo laisvę ir teisę būti valstybe. Visada prisiminėme Jūsų žodžius "turėkime vilties". Mes tikime, kad ateis Jūsų ruoštoji ir lauktoji Vilties išsipildymo valanda. Mes negalime nelaimėti, nes Lietuva turėjo ir tebeturi tokių žmonių kaip Jūs, mūsų Vilties Prezidente".

Savo tradicinėje skiltyje laikraštyje "Lietuvos rytas" Vaidotas Daunys pastebi ir kitus Stasio Lozoraičio asmenybės bruožus: "Jo paskutinė kelionė atitinka jo gyvenimiškąją. Lietuvoje neseniai būdamas, jis mokėjo kreiptis ne į minią, o į asmenį. Minia neturi nei akių, nei delno, o jis mokėjo žiūrėti į akis ir spausiti ranką. Lietuvon jis buvo atvykęs ne kaip tautos artas tikros partijos išrinktas, o kaip asmuo, kuris renkasi. Tuo trumpu prezidentinės rinkiminės kampanijos laikotarpiu jis sugebėjo gyvenimui suteikti intymios šilumos. Asmeniškas yra jo ryškusia-

sia, simpatiškausia savybė. Šita savybė aiškiai kirtosi su cinišku praktizmu ir cinišku patriotizmu. Jis turėjo rinkti akmenis, kurių buvo primetę kiti. Netgi pralaimėjimo kartėlį jisai privalejo pats prisiimti asmeniškai, nors tikrieji pralaimėjusieji iki šiol asmeniškai nieko taip ir neprisiėmė", — mano Vaidotas Daunys.

Savaitraštyje "Naujas dienos žinios" redakcijos skiltyje rašoma: "Mūsų redakcijoje nuo rinkiminės kampanijos laikų kabo plakatas — vos vos besišypsantis žmogus. Tvirtas, ramus, atviro veido Vakarų žmogus, norėjęs Lietuvai padėti nuo greičiau išsivaduoti iš buvusio fizinio ir dvasinio jungo. To žmogaus jau seniai nebebus, o jo besišypsantis akys plakate dar ilgai primins nutolstantį rinkiminį batalijų aidą. Pusė Lietuvos žmonių norėjo jį matyti prezidentu. Pusė Lietuvos žmonių patyrė pralaimėjimo kartėlį, o jis tikriausiai — nusivylimą, kad žmogaus pastangos yra per menkos prieš laiką ir aplinkybes. Lietuvai dar buvo per anksti turėti tokį prezidentą. Lietuva apskritai buvo verta tik to, ką ji turi, ir čia yra visų mūsų bendra nelaimė ir bendra nuodėmė. Ne tik mūsų redakcijoje, daug kur kabo plakatai, gairės, kalendorėliai su Stasio Lozoraičio atvaizdu. Gera žinoti, kad šitokiu būdu kalba mūsų atmintis".

Tame pačiame straipsnyje pateiktas pluoštas prisiminimų tuo žmonių, kurie artimiau bendravo su Stasiu Lozoraičiu. Tai — Juozo Kojelio, Vytauto Narbuto, Juozo Tumelio. Neguodžia ir kitos naujienos iš Lietuvos. Nors Gedulo ir vilties diena prisiminta aukščiausiu lygiu, tačiau besistiepiantys politinių kalinių ir tremtinių konfliktai su vyriausybe, dar aptemdė ir šiaip jau nelinksmą dieną. Nepavykusi interpelacija vyriausybei vėl palaikydavo viltis greitai baigti niekam nereikalingus ginčus.

Didžiausiose Lietuvos miestuose lankosi "Amnesty International" grupė. Ji pasakoja apie savo veiklą, renka parašus ir tikisi, jog ateityje bus galima įsteigti Lietuvos sekciją.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nalistas, kad pavojaus atveju nepalikis kanadiečių karių Bosnijoje. Iš tikrųjų ginklų blokados atšaukimas musulmonams ir kroatams Bosnijoje yra ultimatas jos serbams, gerai apsiginklavusiems sovietiniais ginklais. Jų didelės atsargos buvo gavusi komunistinė B. Tito Jugoslavija. Galimas dalykas, geresnis musulmonų ir kroatų apsiginklavimas atšaldytų Bosnijos serbų dabartinį karumą.

Dvidešimt pirmoji septynių vadų konferencija 1995 m. vasarą įvyks Kanados Halifaks. Ministeris pirm. J. Chretienas, dar būdamas Neapolyje, žadėjo sumažinti jos formalumą. Pirmoji diena bus skirta tik ekonominiams pasaulio reikams, įskaitant ir darbu parūpinimą, antroji diena — politiniams. Jon bus pakviestas ir Rusijos prez. B. Jelcinas dėl jos karinės jėgos, įtakos buvusioms sovietinėms respublikoms ir Bosnijai. V. Kst.

Amerikos prezidentas apie Baltijos valstybes

KAZYS BARONAS, Vokietija

Trumpa buvo B. Clinton'o viešnagė Latvijos sostinėje, tačiau ji gan plačiai nuskambėjo Vokietijos žiniasklaidoje. Jau išvakarėse vokiečių televizija parodė judrią Rygos gatvę, Laisvės paminklą, supažindindama žiūrovus su Latvijos ir Estijos siekiu — paskutinių rusų karių pasitraukimu iš tų valstybių. Vokietis pasakė, kad Lietuva tos problemos neturi. Komentatorius taip pat pareiškė, kad JAV prezidentas numato apsvaistinti politinius ir ūkinius klausimus. Mat pasitarime dalyvaus Baltijos valstybių prezidentai.

Didelis susidomėjimas

Liepos mėn. 6 d. dienos žiniuose televizija parodė B. Clinton'ą prie Laisvės paminklo. Komentatorius pasakė, kad jo kalbos klausosi 30 tūkst. žmonių, laikydami rankose JAV vėliavėles. Vakaro žiniuose jo viešnagė buvo kiek sutrumpinta, persikeliant jau į Varšuvą.

Tačiau didžioji Vokietijos spauda liepos mėn. 7 d. pirmus puslapius paskyrė Rygai spausdindama daug B. Clinton'o kalbos ištraukų. Jau pirmuose sakiniuose specialūs korespondentai rašė, kad JAV prezidentui Baltijos valstybių laisvė turi labai didelę reikšmę. Jo pasitarimai su Latvijos, Estijos ir Lietuvos prezidentais lietuviškai rusų kariuomenės pasitraukimą iš tų valstybių, praplėtimą ekonominių ryšių. "Negali būti kalbos" — rašė vokiečiai — "kad svarbiu įvykiu Vašingtonui bei Baltijos valstybėms buvo simbolinė reikšmė — pirmas JAV prezidento apsilankymas laisvoje Baltijos žemėje. Džiaugsmingai latviai sutiko jo pasakytus žodžius, kad amerikiečiai džiaugsis kartu su baltiečiais,

kai iš jų žemių pasitrauks pasikutiniai rusų daliniai".

Problemų jungimas

Deja, Maskva pasitraukimą jungia su rusų mažumos ateitimi ir jos gyvenimu Baltijos valstybėse. B. Clinton'as tą problemą palietė liepos mėn. 5 d. telefoniniame pasikalbėjime su B. Jelcinu, tačiau atskirdamas karių pasitraukimą nuo rusakalbių klausimo. Atskirai rusų klausimą B. Clinton'as aiškino su G. Ulmaniu ir L. Meri, taip pat pradžiamas 10 mil. dol. paramą Baltijos taikos batalionui. Toliau vokiečiai rašė, kad Baltijos klausimą B. Clinton'as dar kartą iškels Neapolyje septynių ekonomiškai stipriųjų pasaulio valstybių konferencijoje, kurioje dalyvaus ir B. Jelcinas.

Pasisakymai spaudoje

Įdomūs buvo platūs vokiečių spaudos komentarai. Dauguma dienraščių B. Clinton'o viešnagė Rygoje jungia su Varšuva, nes dar tą pačią dieną jis ten nuskrido. Vokiečiai primena lenkų sukilimus, Molotovo-Ribbentropo sutartį, kuri palietė ir Baltijos valstybes. Nenuostabu, kad lenkai, lietuviai, latviai ir estai šiandien ieško užnugario Vakaruose. Nenuramino tų tautų JAV užs. reikalų viceministro pasakytų žodžiai, kad JAV nepasirašys jokių sutarčių su Rusija, aplenkdamas Vidurio ir Rytų Europos valstybes. Vis dėlto Rusija pripažįsta sienas su Baltijos valstybėmis tarptautinėmis sienomis.

B. Jelcinas pažadėjo B. Clinton'ui rusų dalinius atitraukti, kai tik bus įpilieta rusiškai mažuma. Tuos B. Jelcino žodžius patys baltiečiai daugelį kartų girdėjo. Tačiau, nežiūrėnt B. Clinton'o gražių pasakytų žodžių Rygoje, įtempimas

tarp Baltijos valstybių ir Kremliaus toliau tęsiasi.

Bet B. Clinton'o žodžiai — atskirti karių atitraukimą nuo mažumų klausimo — demonstratyviai pastatė JAV prezidentą baltiečių pusėje. Be to, jo atvykimas teikė didelę moralinę paramą Baltijos valstybėms, o kietos linijos atstovams Maskvoje — pavojaus ženklą.

Paleistas iš kalėjimo

Lietuvių kilmės inž. Helmutas Šimkus, nuteistas Irano teismo mirties bausme už šnipinėjimą Irakui, po ketverių metų kalinimo, liepos mėn. 3 d. Vokietijos vyriausybės pastangomis buvo išleistas į laisvę. Liepos mėn. 6 d. H. Šimkus (vokiečiai rašo Szimkus) vokiečių televizijoje atsakė į daugelį jam pateiktų klausimų. Pasirodo, kad H. Šimkus gyveno Rytų Vokietijoje, tačiau pajutęs karštą pėdą 1953 m. pabėgo į Vakarų Vokietiją, nes Honeckerio slaptoji tarnyba susekė jo šnipinėjimo Vakarams pėdsakus. Lietuvių kilmės inžinierius pasikalbėjime paneigė bet kokią šnipinėjimo darbą (jis pranešdavo Bagdadui Irano šaunamų raketų taikinius), kalėjime pergyvenęs labai sunkias dienas. Pasirodo, kad Irano saugumo jis buvo ir kankinamas. Kalėjime jis sukūrė naują atradiną. Kokį — inžinierius nepasakė, tačiau netrukus naujovę žada užpatentuoti.

Streikai palietė siuntas

Vokietijos pašto laišku ir siuntinių skirstytojų streikai (tai viename, tai kitame mieste) kuriam laikui nutraukė ryšį su JAV ir Kanados lietuviškais laikraščiais, asmenine korespondencija. Ypatinai jie paliesdavo Frankfurtą, nes į šį orauostį iš užjūrio lėktuvai atskraidindavo kiekvieną dieną šimtus tūkstančių laišku, laikraščių, siuntinių.

Roziner'io knygą recenzentė skirsto į keturias dalis. Pirmojoje autorių bando pažvelgti į mirusio menininko vidinį gyvenimą. Knygos autorių tarp kitko kalba apie tokius Čiurlionio gyvenimo faktus, apie kuriuos tik jo artimųjų ratelyje buvo tyliai šnabzdama.

Antroji knygos dalis yra pavadinama "Tapybos etudai". Recenzentė rašo: "Čiurlionio drobių grožis — grožis paslapties, pasakiškas. Atrodo, kad menininkas juos kūrė stengdamasis palaikyti pusiausvyrą tarp palaiminto nesąmoningumo ir didžiausios dvasinės įtampos. Jis lyg norėtų pasiūti pasauliui tam tikrus ženklus, kilusius iš dalies jo vaizduotėje ir iš dalies jo sieloje esančios intucijos".

Trečioji dalis vadinasi "Žodžio atspindys". Roziner'is rašo, kad Čiurlionis sugebėjo išsireikšti ne tik muzika ir tapyba, bet taip pat ir žodžiais — poezija. Čiurlionis eilėraščių rašė lenkų kalba, todėl recenzentei sunku juos vertinti išverstus į rusų kalbą. Tačiau ji rašo, kad kai kurie eilėraščiai yra gražūs ir vertime.

Paskutinėje knygos dalyje jos autorius apžvelgia visą Čiurlionio kūrybą ir daro savo išvadas. Apie Roziner'io knygą recenzentė irgi daro savo išvadas: "Apie Felikso Roziner'io knygą norisi pasakyti, kad ji 'patraukia', kaip patraukia ugnis ir vanduo: žiūri, ir sunku atitraukti. Tai yra pasiekta gausiomis puikiomis reprodukcijomis, gražiais perėjimais iš vienos temos į kitą, gausybe panaudotos medžiagos ir kas svarbiausia — tuo pasakojimo muzikalumu, kuris retai knygose pasitaiko". J.B.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

SPAUDINĖ
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Senujų Kretingos kapinių vartai

Nuotr. Alf. Laučkos

MIRTIES PRISIMINIMAS

Besitariant mūsų
sūnaus ir brolio

**A+
ARO
RIMAVIČIAUS**

30-tam gimtadieniui, prisimename ir esame
nuoširdžiai dėkingi visiems, kurie pagudė
mus, buvo su mumis ir padėjo palydėti velionį
į amžinybę, jam mirus 1993 metais gruodžio
21 dieną.

Šeima

**A+
PAULINAI TAMOŠAUSKIENEI**

mirus Lietuvoje,

jos seseriai MALVINAI KASPERAVIČIENEI reiš-
kiu nuosirdžią užuojautą —

Anastazija Petkevičienė

**A+
STASIUI JONUŠAUSKUI**

mirus,

žmonai ROŽYTEI, sūnui ALGIUI, dukrai LAIMUTEI ir
jų artimiesiems reiškiamo nuosirdžią užuojautą —

Vanda ir Petras Lapieniai su šeima

PADĖKA

Lietuvos laisvės kovotojui

**A+
VYTAUTUI LAUGALIUI**

mirus Lietuvoje, visiems dalyvavusiems Mišiose, iš-
reikšusiems užuojautą Mišių auką, laiškais, žodžiu ir
spaudoje nuosirdžiai dėkojame —

seserys, broliai ir šeimos Kanadoje bei Lietuvoje

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

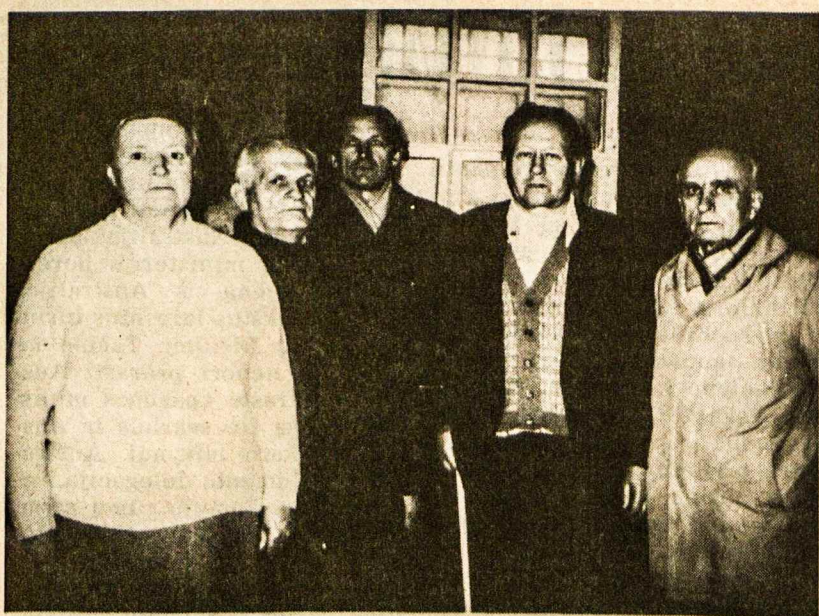
FONDO TIKSLAS — LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Knygų rīykla
"SAMOGITA"
meniška įrīša
knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus
ir vakarais

Vilniaus rajono Antroji pagrindinė mokykla, kurioje mokosi lietuviai mokiniai aplenkėjusioje Lietuvoje apylinkėje

Buvusiose KGB rūmuose Vilniuje Lietuvos partizanų vado VANAGO-ADOLFO RAMANAUSKO kameroje. Iš kairės: Marija Baublienė, Vytautas Juškevičius, Jonas Rimkevičius, Vytautas Pigaga, Vaclovas Balčius. Jų rūpestis, kad nebūtų sunaikinti išlikę archyvai. Nuotr. A. Garmutės

VACLOVAS BALČIUS, buvęs politkalinys iš Druskininkų, kalbėjęs buvusiose KGB rūmuose Vilniuje, prie tardytojo stalo su kankinimo įrankiais. Nuotr. A. Garmutės

Savaitė Lietuvoje

Jaunimo kongresas

Pranešimu iš Vilniaus, Aštuntasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas ten prasidėjo liepos 12 d. PLJS-gos atstovai, vadovaujami valdybos pirmininko Pauliaus Mickaus, padėjo gėlių ant žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę kapų Antakalnio kapinėse. Eisena nuo Aušros Vartų koplyčios patraukė į Katedros aikštę, stebtelėdama prie Signatarų namo Pilies gatvėje. Arkikatedroje-bazilikoje Mišias aukėjo arkivyskupas Audrys J. Bačkis. Pasveikino dalyvius ir atstovus iš Anglijos, Argentinos, Australijos, Brazilijos, Gudijos, Estijos, JAV, Kanados, Kolumbijos, Latvijos, Moldovos, Rusijos, Ukrainos, Urugvajaus, Uzbekistano ir Vokietijos.

Ordinas vyskupui

Pasaulio lietuvių dainų šventės proga liepos 8 d. Lietuvos prezidentas A. Brazauskas priėmė didelę grupę išeivijos atstovų ir susitikimo pradžioje įteikė DLK Gedimino trečiojo laipsnio ordiną vyskupui Pauliui Baltakiui, OFM. Prezidentas pareiškė pagėdavimą, kad kuo daugiau tautiečių grįžtų į Lietuvą gyventi ir dirbti. PLB atstovai, vadovaujami valdybos pirm. B. Nainio, susitiko su Lietuvos ministru pirmininku A. Šleževičiumi, kuris tarp kitko pranešė apie vyriausybės pritarimą kitais metais organizuoti Pasaulio lietuvių sporto žaidynes, kainuosiančias apie 6 milijonus litų.

Rusijos tranzitui nebus išskirtinių sąlygų

Prezidentas Algirdas Brazauskas liepos 4 d. per radiją pranešė, kad Rusijos tranzitui bus taikomos tos pačios taisyklės, kaip ir kitų valstybių per Lietuvą gabenamiems kroviniams, rašo ELTA. Jis Minske susitiko su Rusijos premjeru V. Chernomyrdinu ir aptarė šį klausimą. Prezidento teigimu, artimiausiu metu bus baigti susitarimų projektai dėl Lietuvos įmonių bei verslininkų į Rusiją ir per Rusiją gabenamų krovinių pervežimo tvarkos. Jis sakė, kad pokalbyje su Rusijos ministru pirmininku išsklaidė klaidas, kad Rusija nesilaikanti pernai pasirašytos sutarties nuostatų, pagal kurią ji įsipareigojo suteikti Lietuvai didžiausio prekybos palankumo statusą.

Griežtos kritikos iš savo delegacijos narių ir opozicijos vadovo V. Landsbergio susilaukė derybų su Rusija delegacijos vadovas Virgilijus Bulovas dėl savo pareiškimo, kad Rusijos karinis tranzitas į Karaliaučiaus sritį per Lie-

tuvos teritoriją bus įteisintas. Tai reikštų, jog iš esmės būtų įteisintas ir kariuomenės būvimas Lietuvoje. Taipgi karinio tranzito įteisinimo reikavimas, derinamas su prekybos sutarties nevykdymu, yra neleistinas politinis spaudimas Lietuvai.

PLB suvažiavimas Lietuvoje

ELTA praneša, kad liepos 2-3 d.d. įvyko Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų atstovų suvažiavimas Anykščiuose. Jame buvo aptartos išeivijoje ir tremtyje gyvenančių lietuvių problemos, paliešti ryšių su Lietuva klausimai. Buvo priimti nuostatai ir rezoliucijos, kurios įteiktos Lietuvos prezidentui ir vyriausybei, prašant jas įteisinti. Užsienio lietuvių svarbiausia problema, dėl kurios jie jaučiasi atskirti nuo Lietuvos, yra pilietybės įstatymas, pagal kurį kitų kraštų piliečiai negali gauti antrosios, t.y. Lietuvos pilietybės. Atstovai prašė Lietuvos vadovus "įstatymu įtvirtinti prigimtine lietuvių pilietybės teisę, nepaisant to, kur jis gimęs arba gyvena", ir "įstatymu laiduoti visiems lietuviams ir jų palikuonims, gyvenantiems už Lietuvos ribų, neteisėtai atimtos nuosavybės grąžinimą". Lietuviai iš Rytų prašė, kad tarpvalstybiniais susitarimais būtų išspręstas lietuvių įvažiavimas į Lietuvą be vizų, nes norintiems įvažiuoti labai ilgai trunka ir brangiai kainuoja gauti dokumentus. Išreikštas išeivių noras prisidėti prie Lietuvos valdymo sprendimų, prašyta, kad Lietuvos respublikos seime būtų įteisinti du Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai ir vienas atstovas vyriausybėje. Kitoje rezoliucijoje pageidauta, kad "Steigiant Lietuvos respublikos diplomatinės tarnybos tuose kraštuose, kur yra lietuvių bendruomenės, panaudoti ilgametę jų darbuotojų patirtį".

Lankėsi Kinijos užsienio reikalų ministeris

Kinijos valstybės tarybos ministro pirmininko pavaduotojas, užsienio reikalų ministras Quian Qichen lankėsi Lietuvoje birželio 30 – liepos 4 d.d., rašo ELTA. Jis susitiko su prezidentu Algirdu Brazausku, užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu ir seimo pirmininku Česlovu Juršėnu. Jo viešnagės tikslas buvo plėtoti Lietuvos ir Kinijos tarpusavio santykius. Susitikime su Lietuvos ministru pirmininku Adolfu Šleževičium buvo apsvaistyti prekybos ir ekonominiai santykiai, Kinijos užsienio reikalų mi-

Saugome Lietuvos istoriją

KGB rūmuose Vilniuje apsilankius • Daugybė bylų, kurių tarpe ir mano tėvo • Nuolat budi buvę kaliniai ir tremtiniai

Genocido tyrimo centro skaitykloje – buvusiose KGB rūmuose – vartau savo tėvo Kazimiero Garmaus – seno ūkininko iš Piliuonos kaimo pakau-nėje bylos lapus, kruopščiai surinktus, sunumeruotus ir dar neišplėšytus. Juose atspindi ir žmogaus (kankinamo!) ištvermę, ir įkūrų vieno atkaklaus niekšo skundai, ir mažaraščių kaimo žmonių didžiulės pastangos išgelbėti kaimyną.

Skaitau šiuos dokumentus ir didžiuliuoju tėvu, kurio jau nebėra gyvo. Jaučiu gilų dėkingumą ir jo gelbėtojams. Tik jokio keršto jausmo neturėdama, neatsistebiu, kaip gali ramiai tebevaikščioti žeme sąžinės neužgraužta žmogysta: ar sugebės (ir norės?) atleisti jam jo paties vaikai ir vaikaičiai? Juk iki šiolei dar niekas nebandė pateisinti nei Pilėnų išdavių, nei Panerių žudikų. Neįteisinsi to, kas nebepateisina.

Deja, deja! Vaikšto laisvi tarp mūsų raudonojo teroro budeliai. Nė vienas nenuteistas. Net atgailos neatlikęs. Jie drąsiai žiūri į akis savo aukoms. Mums! Nesgi jų bendraminčiai valdžios piramidėje šūkaloja apie kažkokį "susi-taikymą", netgi lygiavertę kovą už laisvę ("tylioji rezistencija"). Jie kėsina į švento mūsų tautos skausmo istoriją. Archyvus. Nesuspėję sudeginti (pamenate – ketino?), norėtų juos sunaikinti kitaip – sau palankiomis rankomis. Klasta. Iš pasalų. Mes gi saugome savo istoriją – kaip akies vyzdį.

Akcija "kaliniai grįžta į kameras" – ryškus protesto ženklas prieš valdančiosios LDDP veiksmus ir savivalę, KGB rūmuose jau budėjo daugiau kaip trys tūkstančiai buvusių politkalinių, partizanų ir tremtinių – įvairių Lietuvos vietovių gyventojų. Deja, su vargo žmonėmis ir toliau nesiskaito-

ma. Pastaruoju metu Genocido ir rezistencijos tyrimo centre dirbantys 30 žmonių paliki be atlyginimų. Tačiau savo darbus jie tęsia toliau.

Tebetęsia budėjimą ir buvę raudonojo teroro aukos. Organizuoti, pagal sudarytus tvarkaraščius vyksta žmonės į Vilnių. Šiuo atžvilgiu labai aktyviai veikia Politinių kalinių ir tremtinių Kauno skyriaus pirmininkė Janina Stalnikienė, Klaipėdos skyriaus pirmininkas Julius Martišius ir kiti.

Vienoje iš rūsio kamerų tądien radau tremtinį Vytautą Juškevičių iš Druskininkų, jo bendražygį Vaclovą Balčią ir varėniškę Mariją Baublienę. Išbalusiu veidu ši moteris visą savaitę praleido kameroje, besimeldama už nukankintuosius tarp šių sienų.

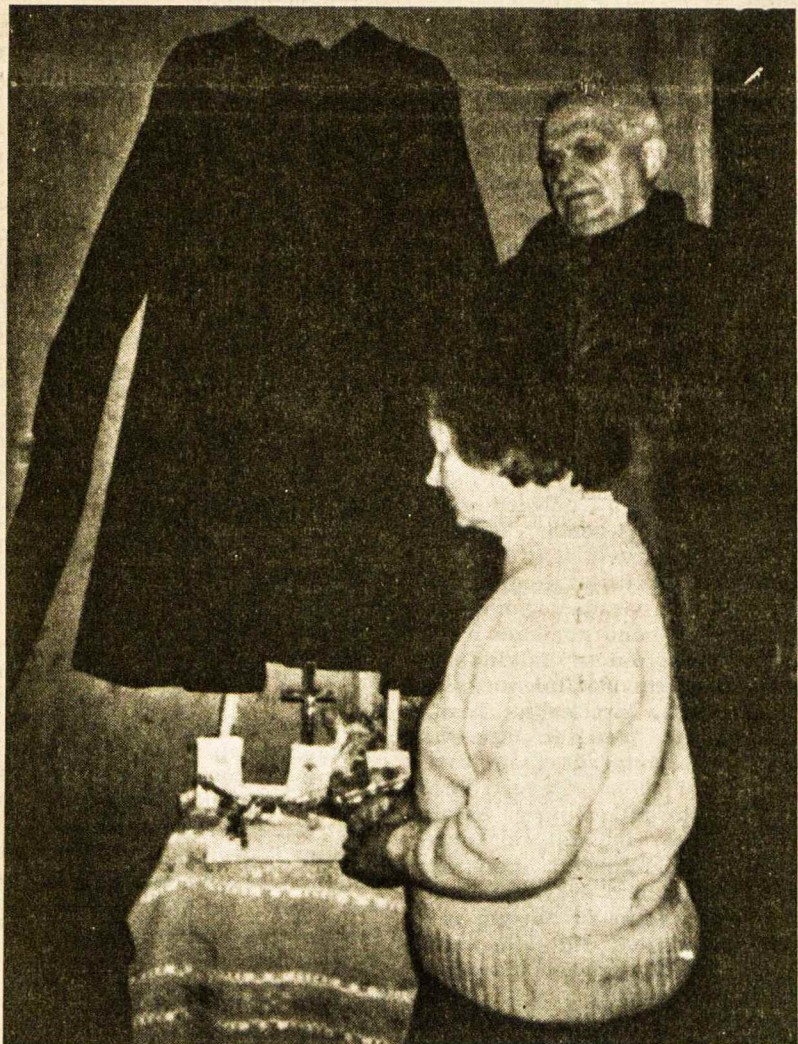
Iš Kauno atvažiavo budėti legendinė partizanų ryšininkė "Klajūnė" – Anelė Marcinkevičienė, politkalinė Aldona Juškevičienė, partizanas Alfonsas Gedutis su žmona Onute, atskubėjo būrelis patriotų iš Vilniaus.

Vyrai atrakina kamerą, kurioje sukrauti maišai su popieriaus pluoštais: enkavedistai japoniška mašina supjaustė dokumentus į tokias plonas gijas, kad jose nė vienos raidės neįskaitytum.

— O štai kamera, – sako bičiuliai dūkai, – kurioje kalėjo ir nežmoniškas kančias kentėjo mūsų mylimas vadas Vanagas, partizanų generolas Adolfas Ramanauskas...

Pagarbiai sustingstame šioje šventoje doriems lietuviams vietoje. Sukalbame maldą už jo vėlę. Giedame Tautos himną.

Koridoriaus gale prieiname egzekucijų kamerą. Ties įėjimu grindys nuolaidžios – kraujui nutekėti, langų nėra, o sienos padengtos stora, garsą izoliuojančia medžiaga. Kankina-

Kankinimų kambaryje buvusiose KGB rūmuose Vilniuje prie dabar įrengto altorėlio meldžiasi dūkai – MARIJA BAUBLIENĖ ir VYTAUTAS JUŠKEVIČIUS. Ant sienos – kankinimo marškiniai. Nuotr. A. Garmutės

nisteris pasižadėjo remti Kinijos įmones, kurios Lietuvoje įkurtų bendras įstaigas kinietišku arba mišriu investicijų pagrindu ir bendradarbiautų su Lietuvos įmonėmis. Jis pareiškė Kinijos norą panaudoti Klaipėdos uostą, kuris jai būtų tiltas tarp Lietuvos ir Šiaurės bei Vakarų Europos. Prekybinio bendradarbiavimo apimtis su Kinija šiais metais siekė 8 milijonus JAV dolerių.

Kairiųjų laikraštis pakeitė pavadinimą

Birželio 27 d. buvo paskelbta, jog akcinė bendrovė "Tiesa" nuo 1994 m. liepos 1 d. pasivadino nauju vardu – "Diena". "Tiesa", komunistų partijos leidinys, įsteigtas 1917 m., buvo oficialus valstybės laikraštis sovietų okupacijos laikotarpiu. 1990 m. leidėjams persior-ganizavus į akcinę bendrovę, "Tiesa" tapo oficialus Lietuvos demokratų darbo partijos

Karaliaučiaus srities ekonominė misija

Pagal Lietuvos ir Karaliaučiaus srities ekonominio bendradarbiavimo sutartį, liepos 7 d. atidaryta ekonominė Karaliaučiaus srities misija, kaip rašo BNS-srities administracijos tarptautinių reikalų valdyba. Misijos užduotis – organizuoti Lietuvos ir Karaliaučiaus verslininkų bendradarbiavimą, informacinį duomenų banką. Karaliaučiuje Lietuvai atstovaus Lietuvos konsulas. RSJ

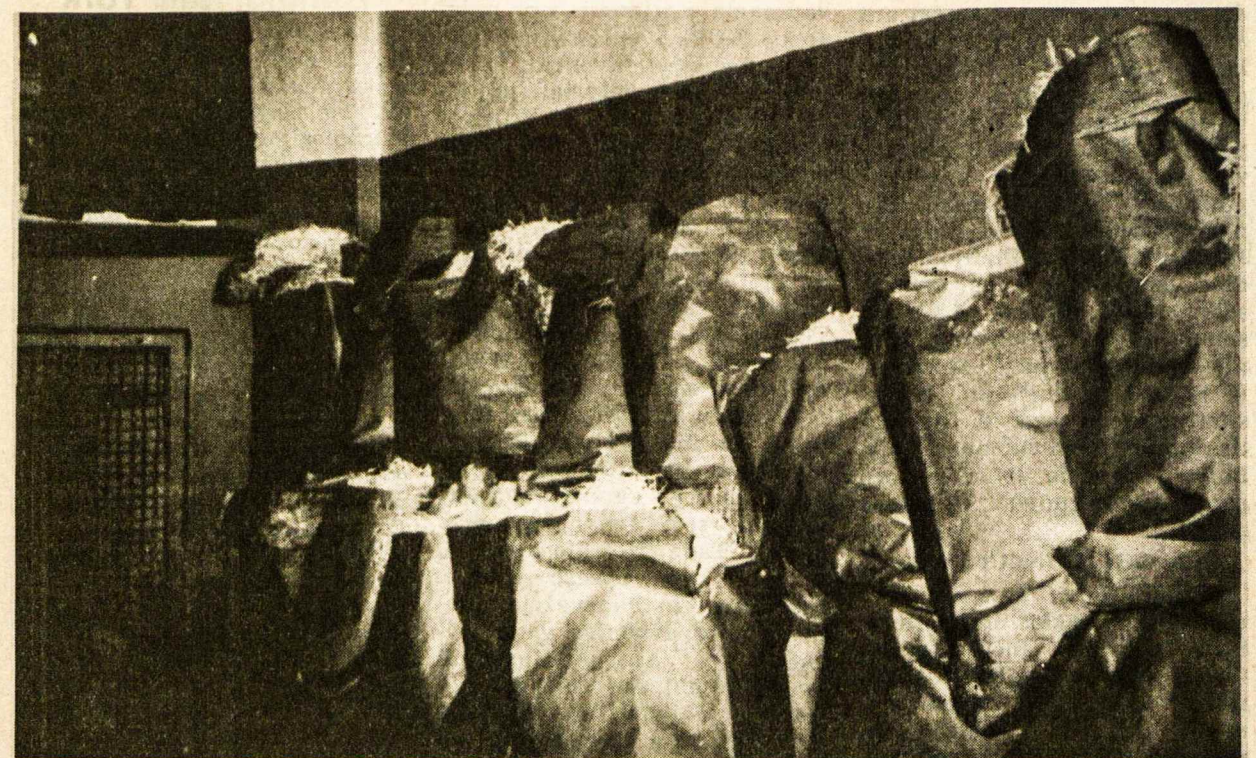
mųjų dejonės iš čia nebepasiekdavo pasaulio ausų. Visos sienos dėmėtos, matyt, buvo aptaškytos krauju, kurio pėdsakų budeliams nepavyko nuplauti. Šiame siaubo kambaryje pakabintas sadistų elgesio rodinys – juodi marškiniai, kuriuosna įvilkdavo ir suriškėdavo "liaudies priešą". Sieno-se dvejose durėlės – per vienas pašalindavo lavoną, o per kitas išvilkdavo dar leisgyvę auką.

Atlikus ekskursiją po buvusius KGB rūmus, nekyla abejonių, kodėl čia, tautos istorijos sargyboje, budi žmonės, labiausiai susirūpinę Lietuvos valstybingumo išsaugojimu. Laisve. Ir teisingumo pergale.

Dr. doc. ANTANINA GARMUTĖ, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Kultūros komisijos pirmininkė

Štai kokie popieriaus "siūlai" iš sunaikintų dokumentų KGB rūsiuose. Juos apžiūri tremtinys iš Druskininkų VYTAUTAS JUŠKEVIČIUS ir varėniškė MARIJA BAUBLIENĖ. Nuotr. A. Garmutės

Maišai sunaikintų dokumentų Vilniaus KGB rūsiuose, 1994 m.

Nuotr. A. Garmutės

Pirmieji skrydžiai į Lietuvą

ISVYKSTANT SKRYDŽIAI	GRĮŽTANT SKRYDŽIAI
TORONTAS-HELSINKIS	VILNIUS-HELSINKIS
ISSKRENDĄ	ISSKRENDĄ
PENKTADIENĮ 5.10 V.P.P.	TREČIADIENĮ 12.05 V.D.
NUSILEIDŽIA	NUSILEIDŽIA
ŠEŠTADIENĮ 7.55 V.R.	TREČIADIENĮ 1.25 V.P.P.
HELSINKIS-KAUNAS*	HELSINKIS-TORONTAS
ISSKRENDĄ	ISSKRENDĄ
ŠEŠTADIENĮ 12.00 V.D.	TREČIADIENĮ 5.05 V.P.P.
NUSILEIDŽIA	NUSILEIDŽIA
ŠEŠTADIENĮ 1.50 V.P.P.	TREČIADIENĮ 6.35 V.V.

Vietos laiku

Vietos laiku

DABAR GALITE SKRISTI FINNAIR LĖKTUVU PER HELSINKI GERIAUSIAI, PATOGIAUSIAI IR GREIČIAUSIAI PASIEKTI LIETUVĄ NUO GEGUŽĖS 20 D. IKI RUGSĖJO 30 D.

- Pirmieji skrydžiai iš Toronto į Lietuvą per Helsinkį
- Naujausi MD-11 lėktuvai • Aukščiausios kokybės turistinė klasė
- Nauja komercinė klasė • Leidžiama po 2 lagaminus

*Skrydžio tvarkaraščio suderinimai iš Helsinkio į Kauną su mūsų dalininke Air Lithuania.

FINNAIR

geriausias pasirinkimas

Taupykite skrisdami į Lietuvą

\$1050

Iš Toronto į Lietuvą ir atgal

Po visą pasaulį pagarsėjęs aptarnavimas keliaujant į Lietuvą per Helsinkį. Pirmą patirkite Finnair kokybę prieinama kaina tarp gegužės 20 d. ir rugsėjo 30 d. Nauja komercinė klasė iš Toronto į Helsinkį su \$600 priemoka.

Skambinkite savo kelionių biurui arba

1-800-461-8651

Toronto (416) 222-0740

FINNCHARTER LTD.

geriausias pasirinkimas

Sąlygos: Trumpiausią kelionę 7 dienų, ilgiausią 4 mėnesių. Bilietai perkami iš anksto 45 dienas prieš išvykstant. Neįskaitytas išvykimo mokestis. Užsakant bilietą pilnai susimokėti. Atsisakant pinigai negrąžinami. Keičiant skrydimo reikalinga primokėti \$200. *Skrydžio tvarkaraščio suderinimai iš Helsinkio į Kauną su mūsų dalininke Air Lithuania.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PARDUODA ŽVĖRIENĄ

Bendra Lietuvos, Švedijos ir Italijos firma "Viltit" verčia si žvėrienos išvežimui iš Lietuvos. Pirmajam eksportui medžiotojai iš Varėnos jai pardavė 250 kg stirnienos ir elnienos. Už kilogramą stirnienos ši firma medžiotojams sumokėjo po 4 Vokietijos markes, už kilogramą elnienos — po 2 markes.

PAGERBTOS ČERVENĖS AUKOS

1941 m. birželio 26 d. sovietai Červenės miške sušaudė tūkstančius politinių kalinių. Tarp jų buvo ir nemažai lietuvių. Dabar tą žudynių vietą Gudijoje yra pažymėta 1991 m. pastatytais dviem kryžiais — gudišku ir lietuvišku. Užrašai ant metalinių lentelių lietuvių, lenkų, rusų ir anglų kalbomis primena, kad tie kryžiai pastatyti bolševizmo aukoms prisiminti ir pagerbti. Š. m. birželio 26 d. čia vėl buvo susirinkę buvusieji politiniai kaliniai, tremtiniai, pasipriešinimo kovų dalyviai. Jų vardu kalbėjo Gudijos liaudies fronto Červenės tarybos sekret. U. Daragūzas, Lietuvos seimo narys ir Politinių kalinių sąjungos pirm. A. Stasiškis, iš Britanijos Oksfordo universiteto atvykęs prof. M. Giedraitis. Lietuvos kariuomenės plk. Balys Giedraitis, jo tėvas, taip pat buvo nužudytas Červenės miške.

PAMINKLAS VINCUI KRĖVEI

Birželio 25 d. Merkinėje atidengtas paminklas mūsų literatūros klasikui Vincui Krėvei-Mickevičiui. Organizacinis paminklo komitetas, vadovaujamas A. Pautieniaus, buvo sudarytas jau 1989 m. Tačiau paminklo nepavyko pastatyti ir jo atidengimo sujungti su V. Krėvės ir jo žmonos palaikų pelenų palaidojimo Subartonių kapinėse. Pasak organizacinio komiteto pirm. A. Pautieniaus, paminklą buvo norėta statyti prie Merkinės pilikalnio. Šios minties betgi teko atsisakyti dėl gamtinių ir finansinių problemų. Skulptoriaus Petro ir architekto Česlovo Mazūro sukurta paminklas pastatytas Merkinėje prie Vinco Krėvės vardu pavadintos vidurinės mokyklos. Pasirinkta vieta ne visi patenkinti. Mat ta mokykla sovietinės okupacijos metais turėjo Rojaus Mizaros vardą. Girdejos kritiškų balsų, kad šiam paminklui geriau būtų tikusi Merkinės aikštė. Mat ten karo metais išliko nesubombarduotas dviaukštis mūrinis pastatas, kuriame mokėsi būsimasis dūkų dainius Vincas Krėvė. Dabar prie to istorinio pastato jau išaugo Merkinės ambulatorija.

ATIDENGIMO IŠKILMĖS

Paminklo atidengimas birželio 25, šeštadienį, tapo gražia švente Merkinėje. Jos dalyviai nuvežė gėlių vainiką į Subartonių kapinaites, kur jau prieš pusantį metų perlaidoti Vinco Krėvės ir jo žmonos palaikai pelenai. Mišias Merkinės šventovėje su kitais kunigais koncelebravo Kaišiadorių vysk. Juozas Matulaitis. Jis pašventino ir skulptoriaus Petro Mazūro sukurta paminklinę Vinco Krėvės skulptūrą, padėkotas merkiniečiams, mokantiems pagerbti tautos švyturius. Prie

atidengto paminklo kalbėjo Varėnos rajono vadovai, literatūros kritikas Albertas Zalatorius, Lietuvos seimo narys Juozas Dringelis, kiti žymieji dalyviai. Skambėjo giesmės ir dainos, aktorius Tomo Vaisietos skaitoma Vinco Krėvės "Daina apie arą". Svečiai, prisimindami dūkų dainių Vincą Krėvę, linkėjo, kad su jo paminklu atsigaivytų ir Merkinė. Esą ji, pertvarkant administracinį Lietuvos pakiskrtymą, turėtų tapti valstiaus centru.

LIETUVOS KARO AVIACIJA

Deimantinė Lietuvos karo aviacijos sukaktis birželio 17-18 d.d. paminėta Kaune. Ji dabar vadinama Karinėmis oro pajėgomis (KOP). Šventen atvyko Italijos, Lenkijos, Švedijos, Estijos, Latvijos aviatoriai, įsijungę kariniai atstovai iš Vilniuje esančių ambasadų ir pasiuntinių. Birželio 17 d. rytą karo aviacijos vėliava buvo iškelta prie KOP (Karinė oro pajėgų) štabo. Po Mišių Šv. Mykolo Arkangelio (Igulios) šventovėje pašventinta KOP štabo patalpa. Tos dienos vakarą oficialieji minėjimo dalyviai ir svečiai susirinko Karinių rėmėjų. KOP štabo viršininko pavaduotojas plk. Stasys Murza kalbėjo apie Lietuvos karo aviacijos laimėjimus ir jos sunaikinimą pirmajais sovietinės okupacijos metais. Tada ji turėjo apie 120 lėktuvų savo bazėse Kaune, Šiauliuose ir Panevėžyje. Lietuvos karo aviacijos vado brigados gen. Antano Gustaičio žingsniai nutruko Maskvos Lefortovo kalėjime. Ten rasta 1941 m. saplio 16 d. datuota pažyma apie jo bylos nuosprendžio įvykdymą. Sukakties proga prisiminti ir kiti žuvusieji Lietuvos karo aviacijos lakūnai.

SUKAKČIAI SKIRTA ŠVENTĖ

Birželio 18 d. tūkstančiai kauliukų suplaukė Aleksotą ir aviacijos šventę senajame Stepono Dariaus ir Stasio Girėno aerodrome. Juos sveikino Lietuvos karo ir sporto aviacijos nusileidžiantys parašitinin-kai. Iš Italijos karo aviacijos transportinio lėktuvo "G-22" nusileido ir septyni italai parašitinin-kai. Lenkų lakūnas J. Kromskis, pernai "Sokol" straigtasparni (malūnsparni) skraidinęs Lietuvoje viešėjusi Šv. Tėvą, dabar demonstravo to lėktuvo lengvai valdomus skrydžius. Didžiausio žiūrovų dėmesio susilaukė akrobatikos meistrai vilnietė Ona Matiejūnaitė ir pasaulinėse varžybose išgarsėjęs Jurgis Kairys. Karinėmis oro pajėgomis pavadinta Lietuvos karo aviacija, net ir sulaukusi deimantinės sukakties, vėl viską pradeda iš naujo. KOP štabo viršininko pavaduotojo plk. S. Murzos pranešimu, ji dabar turi tik keturis Čekoslovakijoje pagamintus reaktyvinius "Albatrosus", du Vokietijos padovanotus transportinius "Turbolet" lėktuvus, apie 20 sovietinių "AN-2" lėktuvų ir tris straigtasparnius "MI-8". Lietuvos karinėms oro pajėgomis terūpi bendra oro erdvės saugumo sutartis su Latvija ir Estija. Sekama, kad oro erdvė netaptų vartais į kitas šalis nar-kotikų ir ginklų kontrabandininkams.

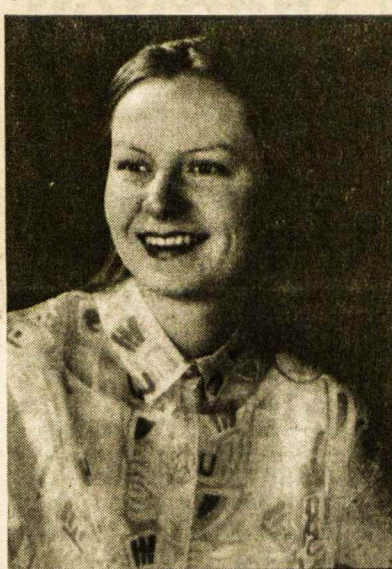
V. Kst.

Vilniaus folkloro ansamblis "Ūla" koncertuoja tarptautiniame festivalyje Hamiltone, Ont. 1994 m. liepos 2 d. Nuotr. T. Pabrėžos

Buffalo, New York

STANLEY A. CZURLES, lietuvių kilmės tarptautinio garso mokslininkas, mirė 1994 m. gegužės 17 d., peržengęs 85 m. amžių. Psichologijos doktoratą jis gavo Iovos universitete 1942 m., po to ilgiausiai dėstė Buffalo valstybinėje kolegijoje (25 m.), būdamas meno švietimo departamento vedėju. Czurles ruošė programas radiui ir televizijai. Tarptautinį įvertinimą jis nusipelnė už ankstyvosios vaikystės meninės ugdybos tyrimus. Kaip vizituojantis profesorius bei patarėjas jis lankėsi įvairiose JAV, Kanados, Lenkijos, Italijos, Japonijos, Jugoslavijos ir Lietuvos aukštosiose mokyklose. Czurles išspausdino daugiau nei šimtą straipsnių apie meną bei kūrybą ir švietimą, jų dalis išversta į kitas kalbas. Buvo apdovanotas įvairiomis premijomis bei pažymėjimais per trisdešimt kartų. Iš Lietuvos jis atsi-vežė malonius atsiminimus, nors jam ir nepavyko surasti savo giminytės su mūsų M. K. Čiurlioniu. Jis paliko ir savo tapybės darbų, kurių iškilniai priklauso akvarelė. Lietuvių bendruomenės pasiges klauskas pensininko-mokslininko, kuris lankydavo lietuvių pobūvius.

TANIJA BALČIŪTĖ, 21 m. amžiaus lietuaitė, aukščiausiais pažymiais baigė Buffalo valstybinį universitetą ir gavo architektūrinio projektavimo bakalaurės laipsnį. Jai buvo suteikta meistris-kompozicijos premija (Award for Excellence), aukščiausias pažymėjimas, kuris bet kada buvo suteiktas universitetą baigusiam asmeniui. Ankščiau Tanija buvo viena iš stipriųjų teniso žaidėjų; čempionė Floridos vidurinėje mokykloje 1990 m. ir Citraus taurės varžybose 1989 m. Už sodininkystės rodimus Floridos Valstybinio sodų klubo parodos ji buvo apdovanota mėlynaisiais kaspinais šešiasdešimt kartų. Magistres laipsnio studijoms ji numato išvykti į Yale universitetą.

KRISTINA MARYTĖ MICHALSKYTĖ, Marijos Gamziukaitės ir Gary Michalskių duktė, su pagyrimu baigė Niujorko valstybinę kolegiją Freedonijoje ir gavo medicinos technologijos mokslo bakalauratą. Šiuo metu ji dirba Rochesterio (NY) General ligoninėje, hematologijos skyriuje. Studijuodama Kristina priklausė Sigma Kappa seserijai, o lietuvių bendruomenės pobūviuose atlikdavo programą fleita. Ateityje žada siekti auštesnių mokslo laipsnių. A.M.

Sault Ste. Marie, Ont.

VYTAUTAS SKARŽINSKAS lietuvių reikalams paaugojo \$300: \$100 – Vasario 16-tos gimnazijai, \$100 – Kanados lietuvių bendruomenėi ir \$100 – per KLK moterų draugiją "Vaiko tėviškės namams" Lietuvoje. Parodžius gerą pavyzdį ir pažadėjus ateityje vėl paaugti, Vytautui Skaržinskui tenka padėka, ir apylinkės valdyba tikisi, kad ir daugiau panašių aukotojų atsiras.

ONUTĖ (Čekiūtė) ir VINCAS ŽURAUSKAI 1994 m. liepos 9 d. draugų bei bičiulių tarpe atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Vaisės vyko "Holliday Inn" viešbučio valgyklos salėje. Iškilmės surengtos padedant Antonei Vanagienei ir Lenai Matjonienei bei šeimos draugams. Prieš vaisės maldą sukalbėjo sukalbtininkų parapijos "Precious Blood" katedros klebonas kun. B. J. Burns. Vėliau sukalbtininkas visos lietuvių bendruomenės vardu sveikino Vytautą Vainutį, linkėdamas, kad meilė vieno kitam neužgestų, bet degtų su didžia liepsna kaip Dieviškos kūrybos amžinųjų ugnis. Padėkdamas iš Maironio kūrybos "Laimingas tasai". Perskaitė Birutės Druskenės sukalbtininkų susipažinimo aprašymą bei linkėjimus. Pabaigoje sugiedota "Ilgiausių metų", išgertos taurės šampano linkint sulaukti aukštes vedybų sukakties. Sukaktininkai mūsų bendruomenėje yra žinomi, kaip aktyvūs nariai. Onutė iš Suvalkų trikampio ketletą metų buvo Tautos fondo atstovė, o Vincas iš Dūkijos dirbo apylinkės valdyboje. Savo darbu bei aukomis visada prisideda prie mūsų lietuvių bendruomenės veiklos. V.V.

Windsor, Ontario

Dr. D. NAIKAUSKIENEI, dantų gydytojai, pasitraukiančiai iš profesinės darbuotės, liepos 3 d. mūsų parapijos kavinės patalpoje buvo surengtos gražios pagerbtuvės. Dr. D. Naikauskienė stropiai bei pertraukų trisdešimt penkerius metus aptarnavo vietos gyventojus, įskaitant Windsorio ir Detroito lietuvių. Ne vien dėl gero profesionalinio patarnavimo, bet ir dėl būdo savybių – kuklumo, nuoširdumo – yra aukštai vertinama ir gerbiama. Mums, lietuviams, ji dar tuo brangi, kad nežūrint įtemptom profesinio darbo, visada suranda laiko dalyvauti bendruomenės ir parapijos renginiuose talkindama darbu bei remdama pinigine auka.

Pagerbtuves pradėdant, Joana Kurienė tarė įžanginį pagerbtuvių žodį. Klebonui sukalbėjus maldą, svečiai buvo pakviesti prie vaišių stalo. B-nės pirm. Nijolė Giedriūnaitė visų dalyvių vardu pasakė sveikinimo ir linkėjimų kalbą. Gerbiama gydytojai įteikta puokštė gėlių su dalyvių raštinukų sveikinimu. Nuotaika buvo puiki, pakeltos taurės, sudainuota "Ilgiausių metų". Dr. D. Naikauskienė išvykęs išgėmęs atostogom. Aplankys Europą, laivu plauplaukis po mėlynąją Viduržemio

jūrą. Linkime gero poilsio, visokeriopos Dievo palaimos ir laimingai sugrįžti pas mus.

ONUTĖ ir GEDIMINAS VINDASIAI, seniau gyvenę Hamiltone, liepos 3 d. atšventė savo 46-rių metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Tai darbus mūsų kolonijos nariai. Onutė yra bendruomenės valdybos ilgametė išdininke, Gediminas darbuojasi parapijos komitete. Linkime jiems ir toliau sėkmingai dirbti. Sukakties proga buvo pasveikinti ir sudainuota "Ilgiausių metų". Vyt. Barisas

Winnipeg, Manitoba

SIBIRINIŲ TREMIMŲ minėjimas Winnipege buvo surengtas birželio 26, sekmadienį. Iš ryto tremimus paminėjo lietuviai Šv. Kazimiero šventovėje. Prel. J. Bertasius atnašavo Mišias ir pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Popiet 2 val. į Šv. Petro liuteronų evangelikų šventovę, kviečiami Winnipego Baltiečių federacijos, estai, lietuviai ir latviai susirinko ekleumenims pamaldoms. Įnešus Kanados, estų, latvių ir lietuvių vėliavas, pamaldas laikė prel. J. Bertasius ir latvių kun. dr. prof. Grisliis, skaitymus skaitė estų kun. H. Anniko ir latvių skaitovas. Baigiant pamaldas sugiedoti Kanados, Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnai. Po pamaldų visi dalyviai buvo pakviesti į šventovės salę pasivaikinti Baltiečių federacijos moterų paruoštais užkandžiais ir kava, kur pakilioje nuotaike, nors ir retėjantių skaičiumi, visi turėjo galimybę maloniai pabendrauti.

BRENDA (BUNNY) GRABIENĖ, veiklioji visuomenės veikėja, KLB Winnipego apylinkės valdybos išdininke ir Šv. Kazimiero parapijos komiteto sekretorė, mokytojavusi 37 metus, birželio 30 d. išėjo į pensiją. Gimė Pine Falls, MB, augo ir mokėsi Winnipege. Jaunystėje daug keliaudavo ir mokytojavę Britų Kolumbijoje, Šiaurės vakarų teritorijoje ir Naujojoje Zelandijoje. Sugrįžusi į Winnipegą, baigė universitetą ir pradėjo čia mokytojauti. Vėliau ištekojo už kolegos-mokytojos Juozo Grabio ir, nors ir nebūdama lietuvių kilmės, įsijungė į mūsų bendruomenės ir parapijos veiklą ir nenuilsdama darbuojasi iki šios dienos. Mokytojavę įvairiose Winnipego mokyklose ir baigė savo mokytojos karjerą ypatingu poreikiu – netekusių jaunų motinų ir neščių mergaičių mokykloje.

Birželio 7 d. Šv. Andriaus anglikonų šventovės salėje kolegos ir draugai surengė Brendai pensijon išleidimo pokylį, kuriame dalyvaavo daugiau kaip 170 asmenų, jų tarpe grupė lietuvių. Daugelio kalbėtojų ir sveikintojų tarpe buvo ir mūsų bendruomenės atstovai E. ir A. Bugailiškiai. Linkime Brendai, dabar turėšančiai daugiau laiko, dar labiau įsijungti į lietuvišką veiklą ir džiaugtis pilnai užsitarnautu poilsiu. EKK

Metinė "TĖVIŠKŲ ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniai — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniai — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniai — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 4.00%
santapas 2.50%
kasd. pal. taupymo s-ta .. 2.00%
90 dienų indėlius 6.00%
1 m. term. indėlius 7.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.75%
3 m. term. indėlius 7.50%
5 m. term. ind. 8.00%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 3.00%
RRSP ir RRIF 1 m. 7.25%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 7.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 8.00%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 12.00%
nekl. turto pask. 1 m. 9.25%
nekl. turto pask. 2 m. 12.75%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvius medicinos ir dantų gydytojus Niujorke bei jo apylinkėse jungia 1951 m. įsteigta Niujorko lietuvių gydytojų draugija. Jos narių metinis susirinkimas 1994 m. balandžio 24 d. įvyko Kultūros židinyje, pradėtas pamaldomis pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Kun. L. Andriekaus, OFM, atnašautomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu buvo prisiminti mirusieji draugijos nariai. Įvadą į susirinkimą tapo ir bendri dalyvių pietūs. Susirinkimui vadovavo iš Putnamo atvykęs dr. Juozas Kriauciūnas. Oficialioji dalis pradėta mirusių draugijos narių prisiminimu. Programos vadovas dr. J. Kriauciūnas iš jų eilių išskyrė prieš tris dešimtmečius mirusį dr. Vincą Tercioną. Mat velionis buvo vienas Niujorko lietuvių gydytojų draugijos steigėjų, prisidėjęs ir prie Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos įsteigimo. Susirinkimo dalyvius su akių ligomis bei jų gydymo metodais supažindino dr. Paulius Švitra. Draugijos pirm. dr. Konstancija Paprockaitė-Šimaitienė priminė Darbo dienos savaitgalį Čikagoj ir Lemonte įvyksiantį išviesių lietuvių gydytojų suvažiavimą. Palikta ta pati ligšiolinė Niujorko lietuvių gydytojų draugijos valdyba: pirm. dr. K. Paprockaitė-Šimaitienė, vicepirm. dr. Petras Diėpinigaitis, sekret. dr. Regina Saldaitienė-Čiurlienė, išd. dr. Leonilda Giedraitienė, nariai dr. Filomena Ignaitienė ir dr. Petras Švitra.

Miamio lietuvių klubo naująją valdybą Floridoje, išrinktą pernai prieš Kalėdas, pareigoms pasiskirsčiusią 1994 m. sausio 16 d., sudarė pirm. Irena Stongvilaitė, vicepirm. Marija Jakaitienė, sekret. Ona Juodikienė, išd. Valerija Jokšienė ir finansų sekret. Jonas Kasulaitis. Klubas taipgi turi asatuočių direktorių tarybą. Jų kadencija — dveji metai. Ji betgi padalinama į dvi dalis, kurios eilės tvarka perrenkamos kasmet. Su nauja valdyba dabar dvejų metų kadencijai buvo išrinkti: direktorių tarybos pirm. Juozas Gruzdas, nariai Antanas Mockus, Vytas Ramūnas ir Ipolitas Jokštas. Užbaigti kadencijos direktorių pareigose liko Algis Šimkus, Linas Ramūnas, Liudas Andris ir Aleksas Zygmantas.

Australija

Senatorius Gareth Evans, Australijos užsienio reikalų ministras, birželio 22 d. parlamentu rūmuose priėmė Australijos baltiečių tarybos delegaciją. Ją sudarė lietuvis pirm. V. Patasius, nariai latvis A. Medins ir estas J. Peedo. Pokalbyje buvo paliestas diplomatinis atstovavimas Australijai nepriklausomybės atgavusiose Baltijos respublikose. Užsienio reikalų ministris G. Evans pabrėžė, kad Australijos konsulatų norima atidaryti Vilniuje, Rygo-

je ir Taline. Taupant lėšas, tiems konsulatams vadovaus tik garbės konsulai pasirinkti vietiniai asmenys. Padėti Lietuvos karo laivynui Australijos užsienio reikalų ministerija norėjo atsiųsti vieną iš Australijos laivynė aukštus laipsnius turinčių brolių Diečūnų. Tačiau nė vieno jų nenori prarasti Australijos krašto apsaugos ministerija. Esą jie svarbūs ir Australijos karo laivynui. Australijos parlamento delegacija, vadovaujama Žemųjų rūmų pirm. S. Martino, rugsėjo mėnesį planuoja aplankyti visas tris Baltijos respublikas. Pats Australijos užsienio reikalų ministras šio pokalbio metu ruošėsi lietas pradžioje lankytis Vilniuje, Berlyne, Rygoje, Taline ir Paryžiuje.

Urugvajus

Julijona Pagarauskienė, gyvenanti Montevideo mieste, gegužės 8 d. su šeima savo namuose atšventė šimtąjį gimtadienį. Jai skirtas Mišias atnašavo ir vaišėse dalyvavo kun. Jonas Giedrys, SJ. Sukaktuvininė dukra Genė Indreliūnienė yra Lietuvos katalikų moterų draugijos sekretorė. Sukaktuvininė sveikino pirm. Marija Mockevičienė.

Vokietija

Vasario šešioliktosios gimnazijos gegužės pradžioje įvyksiančiame metiniame Labdaros draugijos narių susirinkime buvo aptarta parama lietuviams moksliviams ir studentams. Iš draugijos pasitraukė jos steigėjams priklausę dr. Jonas Norkaitis. Naujon Labdaros draugijos valdybą buvo išrinkti ir jį sudarė: pirm. Arminas Lipsys, vicepirm. Ona Šiugždienė, sekret. Bronė Lipsienė, išd. Jonas Vitkus ir buhalteris Kazimieras Bendoraitis.

Sigitas Macijauskas, neseniai atšventęs 24-tąjį gimtadienį Lietuvos pilietis, pasikore Osnabruko kalėjimo ligoninėje. Plačią informaciją apie šį įvykį "Lietuvos rytu" pateikia Arūnas Jonušas. Pasirodo, S. Macijauskas buvo suimtas ir teisiavimas už žiaurų savo draugo Irmanto Stočkaus nužudymą. Jo lavonavo buvo rastas be galvos ir rankų. Šias kūno dalis S. Macijauskas nukirto kirviu. Jas ir kirvį jis prisipažino nuo tilto numetęs upėn. Ši tragedija įvyko dėl piniginių nesutarimų. Ligoninė S. Macijauskas buvo nusiustas ištirti psichinių negalavimų. Bylos sprendimo jis nesulaukė, pats pasirinkęs pasikormą. Lietuvos ambasados Bonnoje pirmasis sekretorius J. Galginitis, komentuosdamas šį įvykį, jį laiko žiauriausiu lietuviu nusikaltimu Vokietijoje.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited

šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar kitokioje informacijoje apie namus, verslo verslo, žemės ūkio, stacionarų ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

Angele Salvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus. Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių

* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Montrealyje Leonas ir Genė Balašiai 514-366-8259 Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558 Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumplikai 905-822-1827 Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007 Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuosirdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenėi. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v. r. iki 7 v. v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg. arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUÉ.

Naujas telefonas **937-9898**
Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vilniaus folkloro ansamblio "Ūla" dalyvės, atvykusios į tarptautinį festivalį "Earthsong", įvykų 1994 m. liepos 2 d. Hamiltone, Ont.

Nuotr. A. Stanevičius

Iš vienvietės į bičiulystę

Naktinis Kanados jaunimo sąskrydis Montrealio katedroje, svarstęs kelius iš vienvietės į bičiulystę, vadovaujant pačiam Montrealio arkivyskupui

KUN. K. J. AMBRASAS

Tarp daugelio reklaminių lapelių, sąsiuvų, kuriuos Montrealyje kone kas rytas laikanešiai palieka prie durų ar pašto dėželėje, ryškia mėlyna spalva išsiskyrė ne tik vokas, bet ir mėlynais apvadais padabintas jo turinys. Ant keturlinko lankstuko viršelio linksmas piešinėlis: iš tūnančios kirmėlytės vikšro prie kitų būrin skrenda drugelis, kurio pėdsakas vingiuoja per daug ką pasakantį prasmingą užrašą — "Iš vienvietės į bičiulystę. Gospel Night 94". Kas gi toji nakties Evangelija? Apie ką byloja ir didžiulis neseniai pre šventovės durų prieliptas tos pačios mėlynos spalvos margas plakatas?

Marijos — Pasaulio Karalienės — vardu pavadintos Montrealio katedros erdviose požemio salėse 1994. V. 21 šnekučiuoja, stoviniuoja būreliai studentų, amatų mokyklų (jos čia vadinamos CEPEP), gimnazijų moksleiviai, darbininkai ir šiaip paaugliai, kurių kiekvienas pasitiksina prie budinčiųjų savo pavarde, ar pagal tą kvietimą išsiuntę 5 dolerius ir turi teisę gauti trikampę melsvą skarelę, kad išties yra šios maldos budinės — montreališkos nakties teisėtas dalyvis. Jei kas nors šiuo metu netikėtai užklysta iš gatvės ir privalomo mokesčio dar nesumokėjęs, gali čia pat budėtojai reikalingą įnašą paduoti ir prisidėti prie to, kurio jau būriuojasi salėse su skambiais vardais: "Skaistykla", "Kantrybė" ir kt.

Netrukus vienas po kito savo vyresniųjų ar Montrealio arkivyskupijos Pašaukimų centro vadovų pakviesti būreliai įsijungia į bendras repeticijas, nes į šį maldos ir susikaupimo susitikimą suvažiavę ne tik iš Montrealio, bet ir daugelio kitų Kanados vietovių jaunimo.

Su jais dar gerokai prieš šio susibūrimo pradžią, kuri numatyta 1930 v., linksmi šypsodamasis ir spausdamas vienas kitam ranką, taria po žodį kitą pats vyriausias šio renginio vadovas — Montrealio arkivyskupas Jean-Claude Turcotte. Jis sveikinas, susipažįsta su jaunimo grupių vadais, dalyviais. Štai dabar prieina prie ratukuose sėdinčio, nuo pat mažumės reumatu kojom rankom išsukinėto ir negalinčio net žodžio ištarti, bet viską labai gerai suprantančio jaunuolio invalido vežimėlio, kuris su keliais kitais panašaus likimo draugais, į šią katedrą šiandien atsirusiais, dalyvavo susitikime su Šv. Tėvu Jonu-Paulium II Denveryje.

Po kelių įžanginių jaunimo informacinių pranešimų ir organizacinių nurodymų arkivyskupas pradeda įvairių jaunimo grupių, judėjimų, organizacijų, mokyklų Nakties Evangelijos budynę, kurios svarbiausias tikslas — *Iš vienvietės į bičiulystę*. Montrealio Ganytojas kviečia jaunimą pagilinti savo dvasios gyvenimą, geriau suprasti Evangeliją ir šia dvasia gyventi... Tesustiprėja jūs, kaip tų Emauso mokinių, tikėjimas po susitikimo su Kristumi...

Jouez les cymbale
Jouez les guitares
Jouez les trompettes
Jouez Hosanna!

Prancūziškai katedros skliautais nuaidi iš kelių tūks-

tančių jaunų krūtinų skambigiesmė:

Skambėkit, cimbolai,
Skambėkit, gitaros,
Skambėkit, trimitai,
Viešpačiui aidėk Osana!

Giesmę pakeičia malda. Ji pajavainama daugelio kalbėtojų Šv. Rašto mintimis, akivaizdžiais iš savo ir daugelio kitų gyvenimo paimtais pavyzdžiais, intarpais ir komentarais, vaidybinėmis scenomis ir pokalbiais, kuriems pagrindinę kryptį duodavo dalykiški arkivyskupo žodžiai.

Netrunka prabėgti dvi trys valandos. Iš katedros jaunimo kolonos, tarp kurių rieda dešimtys invalidų vežimėlių, miesto šurmulių, į nenutrūkstantį autovežimžių srautą įsiliesia maldos budėjimo dalyviai. Tačiau jie nepasakę miesto limuzinų, šviesų spūtyje. Tyliai ir drausmingai policininkų tvarkomas eismas ne kiek neišardė maldininkų rikiuotės. Laiku ir vietoje sustabdytas autovežimžių srautas, tvarkingai praleisti vežimėliai, tvarkdaryų lydimi iš vienos sankryžos į kitą pereina ilgos maldininkų voros į Šv. Patriko baziliką, kurioje pirmąkart iškilmingos Mišios buvo aukotos 1847 m. kovo 17 d. Tyliai šios bazilikos slenksčių peržengę jaunuoliai ir vyresnio amžiaus žmonės išsiskirsto kas kur po visą šventovės ermtę. Daugelio akys krypta į puošnius altorius, senovines, italų dailininko Patriglia pieštas didžiules Kryžiaus kelio stotis, grakščiai prie vargonų kylančius įmantrios architektūros laiptus.

Šioje bazilikoje 1910 m. įvyko XXI eucharistinis kongresas. Maldos budynės jaunimas, pasižiūrėjęs prasmingų filmo scenų, kurias atitinkamai aiškino šeimininkai, pagiedojo giesmių, pabiro aštuonukėmis po sales ir pačius bazilikos kampelius svarstyti Šv. Rašto minčių, pasidalinti tomis mintimis ir uždaviniais, kurie visuose žemynuose jaundina šiuolaikinį jaunimą.

Daugel panašių problemų sprendžia Lietuvos ir kitų kraštų sąmoningesni vaikinai (Nukelta į 6-tą psl.)

PANEŠIMAS IŠ ČIKAGOS

Veikla neįsivaizduojama be Lietuvių fondo

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

JAV Lietuvių fondas Čikagoje surengė 1994 m. birželio 18 d. pelno paskirstymo progą tradicinę spaudos konferenciją, kurioje dalyvavo lietuviškų laikraščių, radijo valandėlių atstovai, LB darbuotojai ir LF talkininkai.

Prel. Juozui Prunskiui sukalbėjus malda, svečiai buvo pavašinti pietumis, po kurių prasidėjo konferencija, vadovaujant Juozui Končiui.

Įtaka lietuviškam gyvenimui

Kalbėjo LF tarybos pirm. Marija Remienė, nurodyma, kad LF turi didelę įtaką lietuvių visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui, nes kasmet skiriama parama lietuviškiems reikalams ir studentų stipendijoms. Ji dėkojo adv. Dainai Kojelytei, pelno skirstymo komisijos pirmininkei, ir visai komisijai už kruopščiai atliktą darbą.

Daina Kojelytė pranešė apie Pelno skirstymo komisijos (PSK) darbą. Komisiją sudarė LF t-bos nariai: dr. Gediminas Balukas, adv. Daina Kojelytė, dr. Vytautas Narutis ir antrinininkas — Vaclovas Momkus bei JAV LB krašto v-bos skirti nariai: dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Kęstutis Keblys ir sekr. Juozas Baužys bei antrinininkas dr. Tomas Remeikis.

Stipendijų skyrimą tvarkė Ramunė Kubiliūtė, Ramunė Lukienė, dr. Algis Norvilas ir PSK pirm. Daina Kojelytė. Trijuose PSK posėdžiuose buvo svarstomi įvairūs reikalai, susiję su LF pelno skirstymu. Šiuose posėdžiuose dalyvavo LF t-bos pirm. M. Remienė, LF v-bos pirm. St. Baras ir LF garbės k-to pirm. dr. A. Razma.

Kiek kam paskirta

D. Kojelytė išdalino smulkia informaciją, liečiančią 1994 m. LF pelno paskirstymą ir dar žodžiu visa paaiškino. Švietimui iš viso paskirta \$129,600, kas sudaro 51.95%. JAV LB švietimo t-bai teko \$41,550, PLB švietimo komisijai — \$3,500, Balzeko liet.

kult. muziejų lietuvių kalbos kursams \$500.

Iš viso lituanistiniam švietimui teko \$45,550 (18.26%) studentų stipendijoms: Vasario 16 gimnazijos mokiniams — \$15,000, Lietuvos studentams — \$40,900, Lituanistikos katedros UICC studentams — \$6,500, kitoms studijoms — \$16,100, iš kitų fondų, esančių LF, paskirta \$5,550. Iš viso stipendijoms paskirta \$84,050 (33.69%).

Kultūros reikalams iš viso paskirta \$33,000 (13.22%), kurių \$22,000 skiriami įvairių meno šakų puoselėjimui, o \$11,000 suma yra paremtos lietuviškos mokslo institucijos ir jų veikla.

Visuomeniniams reikalams iš viso paskirta \$86,910 (34.83%). Ši suma skirta įvairioms liet. institucijoms ir kitiems visuomeniniams darbams paremti. Iš šios sumos \$32,000 yra skirti lietuviškai spaudai ir radijo laidoms paremti.

Iš viso paskirstyta \$249,510: jų \$240,010 sudaro 1994 m. paskirstytas LF pelnas ir \$9,500 — 1993 m. skirtos ir nepanaudotos paramos likutis.

Klausimai ir padėkos

Konferencijoje buvo eilė klausimų, pvz., kiek pinigų

STASYS BARAS, JAV-bių lietuvių fondo valdybos pirmininkas, kalba spaudos konferencijoje Čikagoje 1994 m. birželio 18 d.

Nuotr. E. Šulaičio

JAV-bių lietuvių fondo surengtoje spaudos konferencijoje dalyvavę: (iš kairės) stovi D. KOJELYTĖ, J. KONČIUS; sėdi — M. REMIENĖ, kun. dr. V. RIMŠELIS, R. KUČIENĖ, A. JUODVALKIS, prel. J. PRUNSKIS, B. JASAITIENĖ. Nuotr. E. Šulaičio

skirta Lietuvai, neskaitant studentų stipendijų, kaip PSK skirsto pelną, kaip mažos LB apylinkės sunaudoja gaunamą paramą kultūrinei veiklai paremti, kodėl rengiamos LB konferencijos, kodėl neremia mi premijomis teatrai ir daug kitų. Į visus klausimus buvo išsamiai atsakyta.

Kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, "Draugo" moderatorius, dėkojo visos spaudos vardu už paramą spaudai ir ypač už paramą "Draugui". JAV LB socialinių reikalų t-bos pirm. Birutė Jasaitienė dėkojo už paramą tarybos veiklai, LB švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė dėkodama pabrėžė kad su LF pagalba galėjo išleisti 12 knygų. Palinkėjo LF sėkmę, derlingų metų. Čikagos lituanistinės mokyklos ir Marquette Parko lituanistinės m-lės vardu padėką pareiškė Daina Dumbrienė.

Reikia daugiau jaunesnių

Stasys Baras, LF v-bos pirmininkas, baigdamas šią konferenciją sakė, kad LF jau įsipilietino ir be jo sunku būtų čia įsivaizduoti lietuvišką veiklą. Visas dėmesys dabar yra skiriamas išvijos veiklai. Keli LF milijonai Lietuvos nepakeis, o čia tie pinigai gali padėti išlaikyti lietuviškumą ir su juo susijusią veiklą. St. Baras prašė žurnalistus ir radijo valandėlių vedėjus ir ateityje talkinti lietuvių fondui. Visiems reikia dalyvauti LF veikloje. Jis prašė visus būti viena lietuviška šeima. Kuo LF bus stipresnis, tuo daugiau galės padėti lietuviškiems reikalams. Ypač reikia, kad stipriai į LF įsijungtų jaunesnieji. Tiesa, jų jau yra ir LF valdyboje ir taryboje. Jie pavyzdinčiai dirba. Bet reikia jų dar daugiau, kad būtume stipresni ir kad jaunieji galėtų tęsti pradėtus darbus.

St. Baras dėkojo Pelno skirstymo komisijai, jos pirmininkei adv. Dainai Kojelytei, visiems dalyvavusiems šioje konferencijoje ir ją organizavusiems. Palinkėjo gražių vasaros atostogų, kad po jų rudenį vėl bendromis jėgomis ugdytume lietuvių fondą.

Dalis "Ūlos" ansamblių tarptautiniame folkloro festivalyje "Earthsong" 1994 m. liepos 2 d. Hamiltone, Ont.

Nuotr. A. Stanevičius

Daugiakultūrė Kanados politika

Dienraštyje "The Globe and Mail", 1994 m. birželio 20 d. laidoje pasirodė korespondento Kirk Makin (Hull, Que.) straipsnis apie metinį valdžios lėšų paskirstymą daugiakultūriams reikalams. Kanados valdžia paskyrė \$25.5 milijono dolerių, patenkindama 1,000 prašymų 1993-1994 finansinių metų laikotarpiui. Autoriaus teigimu yra ginčytina, ar valdžia tuo būdu paremia daugiakultūrę veiklą, ar užsitikrina etninį grupių balsus.

Peržiūrėjus paskyrimų sąrašą atrodo, kad beveik kiekvienai etninei grupei pavyko į jį patekti, ir mažai kultūrinių organizacijų buvo praleista. Taipgi yra įskaityti šokių vietos, filmininkai ir autoriai, kurių kūryboje iškeliamos antirasizmo temos. Sąrašas net įtrauktai kai kurie policijos skyriai, mokyklų tarybos bei valdžios įstaigos. Daugelis organizacijų lėšų gavo rengti seminarus apie daugiakultūriškumo vaidmenį Kanados ateityje.

Nepaisant kokia dingstimi valdžia skyrė paramą, pareigūnų teigimu, daugiakultūrinių reikalų skyrius buvo su mažintais išeinant konservatorių valdžiai, vadovaujamai Kim Campbell, kuri įžvelgė, kiek balsų laimėjo reformininkų partija, parodžiusi aiškų nusistatymą prieš daugiakultūriškumą. Iš 30-ties tarnautojų, atlikusių daugiakultūriams reikalams lėšų paskirstymo darbą, liko tik du.

Vienas jų, Artus Wilczynski, yra padėjėjas ("Legislative Assistant") Moterų teisių ir daugiakultūrinių reikalų valstybės sekretorės Sheila Finestone. Jo teigimu, tik dviese dirbant nebelineka daug laiko politiniams rūpesčiams. Anksčiau, artėjant parlamento rinkimams, valdančios partijos lėšų paskirstymas, matyt, buvo siejamas su balsuotojais. Minėtasis korespondentas savo kritiką taiko konservatorių valdžiai už lėšų paskirstymą grupėms, kurias jis vadiną kultūrinio elito, aiškiai palaikiusioms konservatorius.

Taip pat, jo manymu, neigiamų pasekmių susilaukė Campbell valdžios įvykdytas lėšų skirstymo tarnybos sumažinimas.

A. Wilczynski taip pat pasakė autoriui, kad aukų prašymai peržiūrimi ir tvarkomi Otavoje 100 tarnautojų įstaigoje. Pastaruoju metu teigiamos dėmesio susilaukia projektai, surišti su "hate crimes" — neapykantą (etninėms grupėms) reiškiančiais nusikaltimais. Šiuo metu valdžios tarnyboje gyvildenamas klausimas, ar seniau įsisteigusias bendruomenes, kaip vokiečių arba italų, reikėtų išskirti iš gavėjų sąrašo. Tačiau ministrė Finestone teigia, kad daugiakultūriškumas turi jungti visus kanadiečius.

Daugiausia lėšų skiriama grupėms, kurios rodo įsijungimo, o ne izoliavimosi polinkius. Pavyzdžiui, neremtinias būtų tautinių šokių ansamblis, kuris tik savo tautiečiams pasirodo, bet remtinas toks, kuris jungia daugiau tautybių savo veikloje.

Daugiausia lėšų šiemet gavo "Conference Board of Canada" (Kanados konferencijų taryba), kuriai priklauso didžiulios bendrovės. Gavusi \$290,000, taryba rengs tyrinėjimus apie daugiakultūriškumą, dabar vadinamo "diversity", svarbą Kanados ekonominei plėtočiai. Taip pat buvo paskirta \$45,000 kankintų žmonių centrui (Centre for Victims of Torture). Tautinė Islandijos draugija gavo \$12,000 suvažiavimui rengti. Už \$8,000 bus statoma libaniečių operetė. Žydų bendruomenei paskirta \$20,000 suvažiavimui rengti. Britų Kolumbijos japonų mokytojų sąjunga gavo \$10,000 ketvirtos skryžiaus vadovėlių išleisti. Olandų kalbos programai buvo paskirta \$15,000 (mokytojų ir administratorių suvažiavimui rengti).

Pridėta paramą gavusių sąrašė nematyti nei lietuvių, nei latvių, nei estų organizacijų bei asmenų. RSJ

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraiščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.

Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitai ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefonu Skambinkite apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas :	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

A.A. VALERIJA ANYSIENĖ su sūnumi dr. JURGIU ANYSU, švenčiantį 85 m. gyvenimo sukaktį

Visiems tiesė pagalbos ranką

Atsisveikinant su a.a. VALERIJA ANYSIENE

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

Po ilgos žemiškos kelionės 1994 m. birželio 18 d. gražioje Šv. Jono lietuvių kapinėse, Misisaugoje, palaidota Valerija Anyšenė-Bielskienė šalia savo vyro dr. Martyno Anyso. Į amžino poilsio vietą buvo palydėta sūnaus dr. Jurgio Anyso ir žmonos Dalios, dukters dr. Gražinos Slavėnienės su vyru dr. Julium Slavėnu ir vaikaičiu dr. Paulium Slavėnu bei kitų giminių ir būrio draugų.

Gimusi šio šimtmečio pradžioje dar charistinėje Rusijoje, Valerija iš motinos pusės buvo paskutinė tiesioginė rusų-totorių kunigaikščių Usakovų šeimos (vėliau išsudytos bolševikų) palikuonė.

Tėvas inžinierius Vaclovas Bielskis kilimo nuo Šiaulių. Baigęs mokslus Rusijoje, grįžo į Lietuvą ir stipriai reikėsi politinėje-visuomeninėje

kultūrinėje veikloje. Šiauliuose yra gatvė, pavadinta Bielskio vardu.

Mažoji Valerija dažnai svečiuodavosi plačiuose senelių Usakovų dvaruose Rusijoje, o vėliau gyveno savo motinos Vieros Bielskienės-Zubovienės garsiajame Medemrovės dvare Mažeikių apskrityje. Šis dvaras buvo ypatingas tuo, kad grafo V. Zubovo pastangomis tapo visos plačios apylinkės žemės ūkio pažangos ir švietimo centru, į kurį suvažiudavo stažuoti jauni agronomai. 1940 metais atėję sovietai užbaigė bet kokią pažangą, nusavindami dvarą kolchozui.

Iš pat mažens apsupta privilegijuoto, rūpestingo auklėjimo, senų kultūrinių tradicijų ir intensyvaus visuomeninio judėjimo, ji buvo natūraliai pasirušusi diplomatinio gyvenimo pareigoms ir reikalavimams, su kuriais susidūrė ištėkėjusi už dr. Martyno Anyso, Lietuvos nepriklausomybės laikų diplomato ir Klaipėdos krašto gubernatoriaus patarėjo.

Kanadoje su savo vyru buvo viena iš Baltiečių federacijos steigėjų ir veikli moterų sekcijos narė. Aktyviai dalyvavo lietuvių bendruomenės ir lietuvių liuteronų parapijos gyvenime. Jaunystėje studijavusi teatro meną, domėjosi juo visą gyvenimą, o ypatingai Toronto ir Hamiltono teatrų pastatymais. Dažnai rašė spaudoje apie įvairius jų renginius. Drauge su dr. M. Anysu parašė ir išleisdino knygą „Žymios lietuvių moterys“ (1970).

Gero ir malonaus būdo, gyvenime ji buvo gerbiama ir mylima visų, kurie ją pažinojo. Ir Lietuvoje, ir karo metais išeivijoje kur tik galėdama stengėsi padėti kitiems. Jos gerumą liudija nemažas pluoštas išlikusių padėkos laiškų. Duktė Gražina prisimena ją, kaip geros kilnios moters-motinos pavyzdį ir idealą.

Valerija Anyšenė pergyveno daug skaudžių momentų savo gyvenime, bet visus juos pakėlė oriai, su tam tikru didžiavasiškumu ir ramybe. Visų sunkiausias smūgis buvo 1941 m. motinos išvežimas ir jos mirtis Sibire. Velionė buvo ypatingai jautri Sibiro tremtinių kančioms ir neapleido nė vieno minėjimo ar šventės, surištos su šiais tragiškais įvykiais tėvynėje.

Velionė Valerija Anyšenė liks visų ją pažinojusių atminatyje šviesi, maloni ir giedri asmenybė.

Praeitį atskleidžiant ir apmaštant

Birželinis sukilimas ir kariai

1941 m. birželio 23 d. sukilimą, trumpam atstaušij Lietuvos nepriklausomybę, jos kariniai daliniai, laviruodami tarp dviejų milžinų – Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karinių pajėgų, tęsė kovą už Lietuvos laisvę

DR. VLADAS KAZLAUSKAS,

Vilnius

1940 m. birželio 15 d. okupuojant Lietuvą, bolševikai, vietinių kolaborantų padedami, jau po mėnesio sistemingai pradėjo naikinti Lietuvos inteligentiją, žudyti ir tremti patriotiškai nusiteikusius mūsų žmones. Todėl nenuostabu, kad 1941 m. birželio 22 d., prasidėjus Vokietijos-Sov. Sąjungos karui, kovoti už savo kraštą laisvę stoji visa Lietuva. Tai buvo milžiniškas Lietuvos pasipriešinimas.

Birželio sukilimas atliko lietuvių tautai pareigą, kurios dėl tuometinio kariuomenės vado pataikūniškos bolševikams pozicijos neatliko mūsų kariuomenė – nestojti ginti tautos laisvės ir nepriklausomybės. Tai buvo neturintis pavyzdžio istorijoje sukilimas, kurio organizatoriaus buvo Lietuvos aktyvistų frontas (LAF). Istorijoje nebuvo atvejų, kad viskam pasiryžę sukilėliai su atimtais iš okupantų ginklais per parą užimtų respublikoje strateginius punktus ir kontroliuotų sovietinės kariuomenės atsitraukimą iš Lietuvos.

Aktyvistų veikla

Lietuvos nepriklausomybei atstatyti užsienyje gyvenančių lietuvių pastangomis buvo sudarytas Tautinis Lietuvos komitetas, kuriam vadovavo E. Galvanauskas, bet pagrindinį tautos laisvinimo vaidmenį atliko 1940 m. lapkričio 1 dieną K. Škirpos sudaryta LAF vyriausioji vadovybė, kuri rado galimybę palaikyti ryšius su Lietuva.

Pirmąjį ryšį 1940 m. gruodžio 15 d. su Kauno LAF užmezgė kapitonas Albertas Šverplaitis, kuris, grįžtant į Vokietiją, NKVD agento buvo sužeistas, perduotas Saugumui ir 1941 m. birželio mėnesį sušaudytas.

Kitas ryšininkas buvo kapitonas Bronius Mikalkevičius, iki karo pradžios du kartus perėjęs sieną. Pirmasis iš LAF štabo į Berlyną vyko „Kumpis 24“, kuris balandžio 13 d. susišaudymo su pasieniečiais metu buvo sužeistas, pateko į Tauragės ligoninę, kur medicinos seseriai pranešė, kad karas tarp Vokietijos ir Sov. Sąjungos prasidės gegužės 10 d. Jis 1941 m. birželio 23 d. buvo išlaisvintas iš NKVD kalėjimo.

Plk. K. Škirpa buvo Lietuvos LAF siela. Jis parašė daugybę atsišaukimų į Lietuvos gyventojus (atsišaukimai buvo permetami per sieną). Jis 1941 m. sausio 25 d. nedviprasmiškai vokiečių karinei vadovybei ir kitoms vyriausybės įstaigoms išdėstė LAF siekius, aiškino, kad Lietuvos nepriklausomybę gali paskelbti tik Lietuvos sukilėliai. Tą jie ir pasiekė.

Lietuviai kariai

Karo banga, naikindama kerštą, melą ir pavydą – bolševikinės visuomenės pagrindus, gana sparčiai ritosi į rytus. Laikinoji J. Ambrazevičiaus vadovaujama vyriausybė

bė stengėsi šalyje atkurti taiką ir rimtį.

Lietuviai kariai, išsilaisvinę iš bolševikinio 29 korpuso varžtų, su ginklų rankoje stoję sukilėlių iškovotos laisvės sargybon. Kad nepasikartotų Pravieniškos, Rainiai, Juodupė, Červėnė ir kitų vietovių tragedijos, jie 1941-1944 metų laikotarpyje kovėsi su bolševikais įvairios paskirties 21 savanorių batalione.

Kovodami plačiame rytų fronte – nuo Ilmeno ežero iki Azovo jūros, lietuviai kariai nepadarė Tėvynei gėdos. Septintas savisaugos batalionas, vadovaujamas majoro Jono Semaskos, durtuvais ir granatomis prasimušė iš Stalingrado apsupimo. Leitenanto Juozo Šliarpo vadovaujama kuopa prie Ilmeno ežero sumušė jos fronto barą puolusį bolševikų batalioną ir išlaikė strategiškai svarbų, jai patikėtą ginti ruožą.

Šie pavyzdžiai rodo, kad Lietuvos kariai, 1940 m. Tėvynei pašaukus gintis nuo bolševikų okupacijos, neblogiau būtų kovoję už suomius.

Kautynės

Pateikiame keletą epizodų iš 1944-1953 m. kovų. Kartu su jaunimu kovėsi ir buvę rytų savanoriai. Vietinės rinktinės ir Tėvynės apsaugos pulkų kariai.

— Žemaitkiemio kautynės. Žuvo 27 bolševikai ir 3 partizanai.

— Būdininkų kautynės. Bolševikų žuvo 100, partizanų 6.

— Palių kautynėse bolševikų žuvo 200, partizanų 17.

— Daugiagirės kautynėse bolševikų žuvo 150, partizanai nuostolių neturėjo.

— Alšininų kautynėse bolševikų – 23, partizanų – 5.

— Šilo kautynėse bolševikų – 150, partizanų – 1 ir 2 sužeisti.

— Paverksmių kautynėse partizanai kovėsi su bolševikų pulku. Žuvo 94 bolševikai ir 11 partizanų.

— Žiemkelio kautynėse 47 partizanai kovėsi su 300 enkavedistų. Žuvo apie 200 enkavedistų ir 16 partizanų.

— Gerčių kautynėse (prie Kazlų Rūdos) 150 partizanų būrys kovėsi su 2000 enkavedistų. Žuvo 290 bolševikų ir 33 partizanai.

— Raišupyje 6 partizanai kovėsi su batalionu juos apsupusių enkavedistų. Žuvo visi 6 partizanai ir 67 bolševikai.

— Raudinės kautynės A. Streikaus vadovaujama 150 partizanų kuopa kovėsi su 500 enkavedistų. Žuvo 2 partizanai ir per 400 bolševikų.

— Kalniškės kautynėse leitenanto Ramanausko (Vanago) ir kapitono Veverskio (Žaibo) partizanų būrys kovėsi su batalionu enkavedistų. Žuvo 3 partizanai ir apie 400 bolševikų.

— Labanoro kautynės – įsitvirtinę apkausose ir bunkeruose 100 partizanų kovėsi su pulku juos apsupusių enkavedistų. Žuvo 66 partizanai (kai kurie susisprogdino bunkeruose) ir per 500 bolševikų.

Šie trumpi iš visos Lietuvos surinkti rezistencijos kovų epizodai parodo, kad buvę kariai, tapę rezistencijos kovotojais, neblogiau kovėsi už suomius.

Savanorių junginys

Iš Rytų Lietuvos ir kitų vietovių susirinkę savanoriai, pasiryžę su ginklu kautis su bolševikais, 1944 m. liepos 28 d. teisiškai buvo sudarę kovinį lietuvių junginį. Tai įvyko Žemaitijoje, Pievnės bažnytkaimyje. Jo sudarymas ir įjungimas į „Wehrmachtą“ atspindinti dokumente, kurį parašė: Zarasų apskrities viršininkas psichologijos-pedagogikos daktaras Jonas Steponavičius, Mažeikių apskrities viršininkas kapitonas Izidorius Jatulis ir kapitonas Jonas Česna.

Minėtas dokumentas davė pagrindą visiems gauti vienodą uniformą, ginkluotę, maitinimą ir visą aprūpinimą, koki turėjo vokiečių kareiviai, su viena sąlyga: visi junginio kariai turėjo ant uniformų lietuviškus skiriamuosius ženklus. Jiems vadovavo tik lietuviai karininkai ir turėjo lietuviškas kareivio knygtutes, o nuo rugsėjo mėnesio pabaigos „Šiaurės“ grupuotės vado pavaduotojo pulkininko Maederio

Grupė anglų kalbos dėstytojų iš Vilniaus, Alytaus ir Utenos su torontietė talkininke, anglų kalbos specialiste IRENA ROSS (ketvirta iš dešinės). Nuotraukoje iš kairės R. BARTKEVIČIŪTĖ, J. BAUŽAITĖ, Z. BRAŽIŪNIENĖ, D. RAKAUSKIENĖ, I. SKURVYDIENĖ: dešinėje pusėje – DANGUOLĖ J., D. JAKOVLEVIENĖ – MATECIENĖ ir R. PANKIENĖ. Ši grupė 1993 m. birželio pabaigoje paruošė anglų kalbos dėstymo programą

Kanados talka Lietuvos mokykloms

1992-1994 m., valdžios remiami, 40 Kanados švietimo specialistų darbavosi devynis mėnesius Baltijos valstybėse. Lietuvoje darbavosi penki Kanados lietuviai

IRENA ROSS

Baltijos valstybėms atgavus nepriklausomybę, daugybė specialistų nuskubėjo joms į pagalbą. Jų tarpe vyko ir švietimo darbuotojai iš universitetų, pradžios bei vidurinių mokyklų. Jie užmezgė ryšius su kolegomis Baltijos kraštuose. Pradžioje betgi buvo užmiršta svarbi švietimo sritis – aukštesniosios mokyklos, kurios ruošia įvairių sričių specialistus, pritaikiams bei praktiškiems mokslams dėstyti.

Ta spraga užpildyta 1991 m. pabaigoje, kai Kanados valdžios (External Affairs Bureau for Eastern and Central Europe) paskyrė lėšų numatytai dvejų metų programai, išskirtinai bendradarbiavimui tarp Kanados kolegijų (Community Colleges) ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos tolygių institucijų – aukštesniųjų mokyklų.

Programoje dalyvaujantys kanadiečiai lankėsi Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje ir dėstė seriją kursų iš anksto nustatytomis temomis. Taipgi projekto rėmėse Kanadą aplankė ir Lietuvos švietėjai. Šioje labai plataus masto, svarbių ir konkrečių rezultatų atnešusioje programoje man teko darbuotis Lietuvoje 1992-93 metais.

Pirmieji kursai Vilniuje ir Kaune

1992 m. birželio mėn. į visas tris valstybes pasiūta po keturis specialistus keturių savaitių dėstymo stažui. Į Lietuvą buvo paskirti du verslo ir ekonomikos specialistai – Rick Dale iš Toronto Seneca College ir Eric Kassian iš Kalgario Southern Institute of Technology, kurie buvo pakviesti dėstyti laisvos rinkos ir smulkaus verslo principus; aš kaip anglų kalbos specialistė iš Toronto George Brown College ir administratorius iš Kalgario lietuvis Arūnas Ališauskas, kuris dirbo atskirai administracinėje plėtotėje.

Mūsų trijų lietuvių-kanadiečių dėstytojų uždavinys buvo supažindinti savo kolegas Lietuvoje – aukštesniųjų mokyklų ekonomikos dėstytojus su konkrečiomis priemonėmis ir medžiaga, kurią jie galėtų panaudoti klasėse ir pristatyti savo studentams. Lietuvių dėstytojai savo vadovybės buvo atsiųsti į šiuos kursus persikvalifikavimui, nes turimos žinios ir senosios teorijos neatitiko dabartinės būklės Lietuvoje.

Dvi savaites po penkis dienas, nuo 9 v. ryto iki 4 v.p.p., dirbome Vilniaus Aukštesniosios prekybos mokyklos patalpose, kur turėjome 40 klausytojų, suvažiavusių iš įvairių Lietuvos vietovių. Po to kartojome tą pačią programą Kaune Aukštesniojoje technologijos mokykloje, kur buvo 35 klausytojai iš Kauno ir aplinkinių miestų.

Kadangi kanadiečiai verslo specialistai nebuvo lietuviai, jie dėstė angliškai per vertėjas – Lietuvos aukštesniųjų mokyklų anglų kalbos dėstytojas. Mano pareiga buvo pirmas dvi valandas kas rytą paaiškinti dėstomo dalyko teorinį pagrindą bei terminologiją lietuvių kalba, kad tolimesnės verslo dėstytojų žinios būtų sklandžiai ir tiksliai perduotos per vietines, gabias vertėjas, dar nespėjusias susipažinti su Vakarų pasaulio verslo terminologija ir sistemos niuansais.

Be to, susitikime su Švietimo ministerijos pareigūnais, su visų aukštesniųjų mokyklų direktoriais per jų metinį suvažiavimą bei su mūsų intensyvaus kurso nelankančiais kitų sričių specialistais, kolegais. Man taip pat dar teko susitikti atskirai su anglų kalbos dėstytojais ir tarp kitko parodyti, paaiškinti iš Kanados atvežtą pirkimą ar dovano-

dvi savaites aplankė visų trijų kraštų švietimo ministerijas ir susitiko su jų pareigūnais, norėdami sužinoti, kokie yra kiekvienos ministerijos poreikiai aukštesniųjų mokyklų tobulinimui. Į šią komisiją buvo pakviestas ir lietuvis-kanadiečiai, anglų kalbos specialistas iš Toronto Humber College Antanas Šileika, kuris taip pat dalyvavo personalo parinkimo komitete pirmiems kursams.

Vadovaudamasi komisijos rekomendacijomis, Kanados valdžios įgaliota ACCC (Association of Canadian Community Colleges – Kanados visuomeninių kolegijų sąjunga) konkurso būdu parinko atitinkamus specialistus iš įvairių Kanados kolegijų. Lietuvos pareikšti poreikiai buvo: laisvos rinkos ekonomikos (verslo pagrindai) ir anglų kalbos dėstymo tobulinimas.

Poreikiai ir personalo parinkimas

1992 m. vasario mėn. keturių kanadiečių komisija per

isakymu visa Žemaitijoje esanti karinė technika – sunkvežimiai, šarvuoti autovežimiai, tankai turėjo būti pažymėti Gedimino stulpais. Tai būtų įrodymas pasaulio tautoms, kad Lietuva organizuotai ir savanoriškai kausis su bolševizmu. Tą idėją – politinę, o mūsų savanoriams – patriotišką sugrįžė bolševikų 1944 m. spalio 6 d. pradėtas generalinis puolimas Klaipėdos kryptimi.

Žuvo kautynėse

Kaip buvo pasirošę psichologiškai kovai pirmo bataliono vyrai, kuriam vadovavo kapitonas Petras Puodžiūnas ir antros kuopos vadas leitenantas Vincas Kačergius, atspindinti šiame epizode.

Spalio 6 d. pavakareje lijo smulkus lietus. Vieškeliai nuo Mažeikių per Sedą traukėsi voros vokiečių sumuštus armijos Kurše daliniai (Heres Gruppe Nord). Rytuose, Šiauliu kryptimi, buvo regimi lietuviškų sodybų gaisrai ir girdimas kovos ūžesys. Ten ore vyko vokiečių-bolševikų lėktuvų kautynės. Priešo žvalgybos lėktuvai pasirodė Sedos erdvėje. Ir tokiose gūdiuose aplinkybėse, neturint kaimynų nei dešinėje, nei kairėje, nei artines paramos, lietuvių rinktinės vyrai be baimės stovėjo ugniavietėse prie ginklų. Visi ištremptai laukė pasirodant priešo – rusiškų Lietuvos okupanto.

Spalio 7 d. apie 14 v. prasi-dėjo nelygi kova dėl pagrindinio kelio į Klaipėdą – Sedą. Pirmojo bataliono vadą kapitono P. Puodžiūną kartu su 4 kuopos vadu kapitonu E. Počebutu ir daugiau kaip šimta jų karių priglaudė Sedos kapinės. Trečiasis karininkas, žuves Sedos kautynėse, leitenantas Bistrickas palaidotas Salantuose.

Taip savo kovas 1944 m. spalio 7 d. Sedoje užbaigė reguliari Lietuvos kariuomenė.

lą medžiagą – knygas, pratimus ir įvairias priemones, skirtas Lietuvos aukštesniosioms mokykloms. Verslo dėstytojai taip pat atvežė gana daug mokslo medžiagos.

Buvo stengiamasi iš mūsų pasisemti kiek galima daugiau žinių apie kolegijų sistemą Kanadoje, galvojančią pritaikyti tai, kas tinka, kas įmanoma, kas pagerintų Lietuvos programas. Savaitgaliais šeimininkai mums aprodėdavo krašto įdomybes, veždavo į operą ir baletą, vaišino gamtoje ir visais būdais stengėsi parodyti lietuvių draugiškumą bei vaišingumą. Aplankėme Alytų, Druskininkus, Kauno ir Vilniaus apylinkes.

Nauji dėstytojai – naujas kursas

1993 m. kovo-balandžio mėnesiais buvo suorganizuotas šešių savaičių kursas, tęsinys, žinių papildymas tiems patiem verslo mokslų dėstytojams, kurie dalyvavo pirmuose kursuose 1992 m. birželio mėn. Šį kartą visas darbas vyko Vilniuje. Dėstė du verslo – pirmąsias tris savaites Christine Oldfield iš Toronto Centennial College ir paskutines tris – Clive Cannon iš Toronto George Brown College.

Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerijos pagėdavimu buvo dar pridėta ir pradėta nauja sritis – turizmas. Įvadą į šį kursą persikvalifikuojantiems dėstytojams, kuriems grėsė nedarbas dėl panaikinimų, neabeaktualių dėstymo sričių, pristatė Vicki Salter iš Vankuverio, BC, ir Paul Martins iš Toronto George Brown College.

Su jais kartu darbavosi ir jiems talkino anglų kalbos specialistė iš Toronto Humber College Aušra Karkienė, kuri Vilniuje praleido penkias savaites. Jai teko tarpininkauti dviejose specialybėse tuo pačiu metu. Dėl vertėjų trūkumo šį kartą reikėjo vertėjauti ir paskaitų metu. Tai buvo ypatingo lankstumo ir energijos reikalaujantis uždavinys. Ji taipgi susitiko su anglų kalbos dėstytojais ir perdavė joms papildomai atvežtų naujų knygų ir mokslo priemonių. Šiai grupei iš Kanados teko pergyventi tuometinius kuro nepriteklius Vilnius. Gyvenom neapkreutame studentų bendrabutyje ir turėjom būti sumanūs, kaip gauti šilto vandens dušui. Vėliau turizmo kurso ryšiai su viešbučiais padėjo išspręsti šilto vandens problemą už pinigų...

ACCC atstovai lankėsi Baltijos kraštuose

ACCC – Kanados visuomeninių kolegijų sąjunga šio projekto administravimą pavedė Toronto Seneca College tarpautinių projektų skyriui. To skyriaus vedėjas Joseph Brookman ir ACCC atstovė Bess Estrella bei jų įgaliotiniai iš eilės aplankė Estiją, Latviją ir Lietuvą bent tris kartus šios programos metu, tikrindami padarytą pažangą ir per tiesioginius ryšius nustatinėdami tolimesnes projekto plėtotės gaires.

Po abipusių Kanados-Lietuvos pasitarimų nutarta, kad sekantis poreikis būtų naujų programų Lietuvos aukštesniosioms mokykloms paruošimas trijose srityse: verslo, turizmo ir anglų kalbos dėstyme.

(Bus daugiau)

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Važiuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$00	\$00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite
Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

ALFONSAS NAKAS

Viršelyje žalios spalvos pavadinimu ir Broniaus Murino „Vilniaus bokštai“ papuoštas, 1993-aisiais datuotas, Varpininkų filisterių draugijos metraštis „Varpas“ skaitytoją pasiekė pirmąjį kartą ketvirtį. Nepažymėtos spausdėnys spaudmenys (šriftas) labai aiškūs, vienodi. Knogos apimtis — 207 numeruoti puslapiai. Redaktorius — Antanas Kučys. Numeris 28 turbūt reiškia šio redaktoriaus sudėgautų metraščių skaičių, nes nuo įsteigimo 1889 m. jų turėjo būti kelerioji daugiau.

A. Kučys vedamuoju „Ji mums viena“ aptaria klaidą padėti prieš trejus metus nepriklausomybės atgavioje Lietuvoje. Baigdamas primena, kad Lietuva visų mūsų (taigi ir išeivių) tėvynė, kad visi bendrai turėtume siekti Lietuvai gerovės (ne „gerbūvio“), kad išnyktų „mes“ ir „jie“.

Aleksandras Vasiliauskas, Vilniaus un-to ekonomikos profesorius, rašo apie privatizacijos vargus („Valstybinio turto Lietuvoje privatizavimas“). Nesutarimai dėl privatizavimo modelio. Įmonių vadovų lėtinami tempi. Investicinių ūkių nuvertinimas, piktnaudžiavimas. Šešėlinės ekonomikos (mafiozų) kriminalinė veikla. Viskas skaitytoji kvepia dvokiančia pelke, kurioje ten biurokratai murkdo. Šią apžvalgą rašant aussyse spengia Antaninos Garutės pagalbos šauksmas dėl jos tėvų namo „privatizavimo“.

Romualdo Ozolo straipsnis „Politikos kairė ir dešinė šiandienos Lietuvoje“ lengvai skaitomas, įdomus, informatyvus. Įvardija visas partijas, sąjūdžius, gruputes, sąjungas. Ypač išryškina Lietuvos demokratine darbo partiją (LDDP, kilusią iš komunistų partijos) ir jai priešingus konservatorius.

Lygiai įdomus Viktorijos Daujotytės rašinys „Bandyamas surišti lietuvių poezijos gijas“. Pasistačius klausimą: kiek yra lietuvių poezijos gijų nuo 1940 m., pati sau atsako: nemažai. Skirtingos gijos per penkiadesimtmetį su kaupu ne tik tarp poetų kartų, bet ir tarp atskirtų geležine uždanga bei vandenynais. Paaškina, kokią įtaką kurie užjūrio poetai darė Lietuvos kūrėjams, kaip tarp jų mezgėsi slapti ryšiai. Rašinys mirga visiemis žinomų poetų bei kritikų pavardėmis, įdomūs autorės pastabomis apie jas ir juos, apibendrinimais. Rašo Lietuvos akademikę-profesorę, filologijos mokslų daktarę, ir, o dievai, išsiverčia be žargonų. O kad ji profesorė ir taip toliau, mums paaškina metraščio redaktorių. Tai pavyzdys kitų leidinių redaktoriams, paliekantiems autorių biografiją ieškoti enciklopedijose ir dažniausiai nerasti.

Didžiausias, 32 puslapių, ir įdomiausias šio „Varpio“ rašinys yra dr. Kazio Karvelio „Nesibaigiančios žemės reformos Lietuvoje“. Tik pavadinime be reikalo daugiaskaita. Tiesa, autorius trumpai pakalba apie ankstesnes tris žemės reformas (valdant Žygimantui Augustui, 1557-ųjų, valdant rusų carui, 1861-ųjų ir šio šimtmečio pradžioje Lietuvos nepriklausomybės atstatius — 1922-ųjų) bei beveik pusę šimtmečio gyvavusią kolchozų sistemą, kurią autorius vadina agrarine revoliucija. Bet *nesibaigianti* yra tik pastaroji žemės reforma, prasi-dėjusi su 1988 ar 1989 m. Atgimimo sąjūdžio veikla, tebesitęsianti po ketverių metų, ir nežinia kada pasibaigianti. Dr. K. Karvelis šią pastarąją kaip tik ir nagrinėja iš visų pusių. Aptaria jos pagrindus, cituoja AT pirm. Vytauto Landsbergio tuo reikalu potvarkius, kitų veikėjų raštus, nurodo didžiulias reformuotojų klaidas, prognozuoja ateitį su galimom pasekmėm. Aiškiai dėstomos mintys, apstu humoro. Šią studiją perskaičius, man liko daug aiškiau kodėl iš tėvo 18,5 ha ūkelio vyresnis mano brolis ir jo vaikai teatgavo, jau prieš dvejus metus, tik mažąją dalį, 8 ha, o likusios dalies dar neatgauna iki šiai dienai, nors ir kaip stengiasi. Būtų gerai, kad dr.

K. Karvelio studiją išspausdintų kuris įtakingesnis Lietuvos žurnalas. Gal kai kurie akli kačiukai greičiau praregėtų?...

Išspausdinti keturi Lietuvos respublikos konstitucijos skirsniai (VIII, IX, X ir XI, apie teismus, vietos savivaldą, finansus ir valstybės biudžetą). Iš viso 10 metraščio puslapių. Red. paaškinta, kad šie skirsniai 27-tam numery neįdėti dėl vietos stokos. Kaip gaila!

Įdėtas redaktoriaus pokalbis su JAV socialdemokratų veikėju dr. Jonu Valaičiu. Jis atsako į pustuzinį klausimų apie atsisteigusią Lietuvos socialdemokratų partiją, kai kuriuos veikėjus, veikimo kryptį. Geri klausimai, įdomūs atsakymai. Būtų buvę įdomu išgirsti ir apie padėtį Amerikoje: kelios, jei iš viso, LSS (Lietuvių socialdemokratų sąjungos) kuopos JAV beveikia, kiek dar likę gyvų narių, kai iš jaunosios kartos niekas neateina?

Jonas Daugėla plačiau rašo apie varpininkų politines apraiškas Lietuvoje, o kitu straipsniu prisimena prieš šimtmetį gimusių dr. Juozą Pajaujį. Radus šimtmetininką, toptelėjo mintis: metraštis 1993-ųjų, tad kodėl nebuvo prisiminti trys dideli rašto vyrai — šimtinkai — Kostas Augustas, Juozas Pronskus ir Jackus Sonda? Du socialistai, tad liaudininkų „pusbroliai“, o vienas, J. Pronskus, tai jau tikras „brolis“. Du iš jų redaktoriai „Naujienu“, kuriose A. Kučys buvo dažnas svečias. Visi trys gimę 1893 m.

Iš Lietuvos 1989 m. vasario 16 d. išleisto slapto leidinio persispausdintas labai jautrus dr. Viktoro Kutorgos rašinys, raginantis Lietuvos jaunimą niekur neemigruoti. Rašinys aktualus dabar, po penkerių metų, liks aktualus gal dar ir sekantį dešimtmetį.

A. Kučys dalykiškai recenzuoja velionies dr. Juozo Jakšto „Nepriklausomos Lietuvos istoriją“ (aišku, 1918-40) ir randą ją gerokai apdažytą tautininkiška spalva.

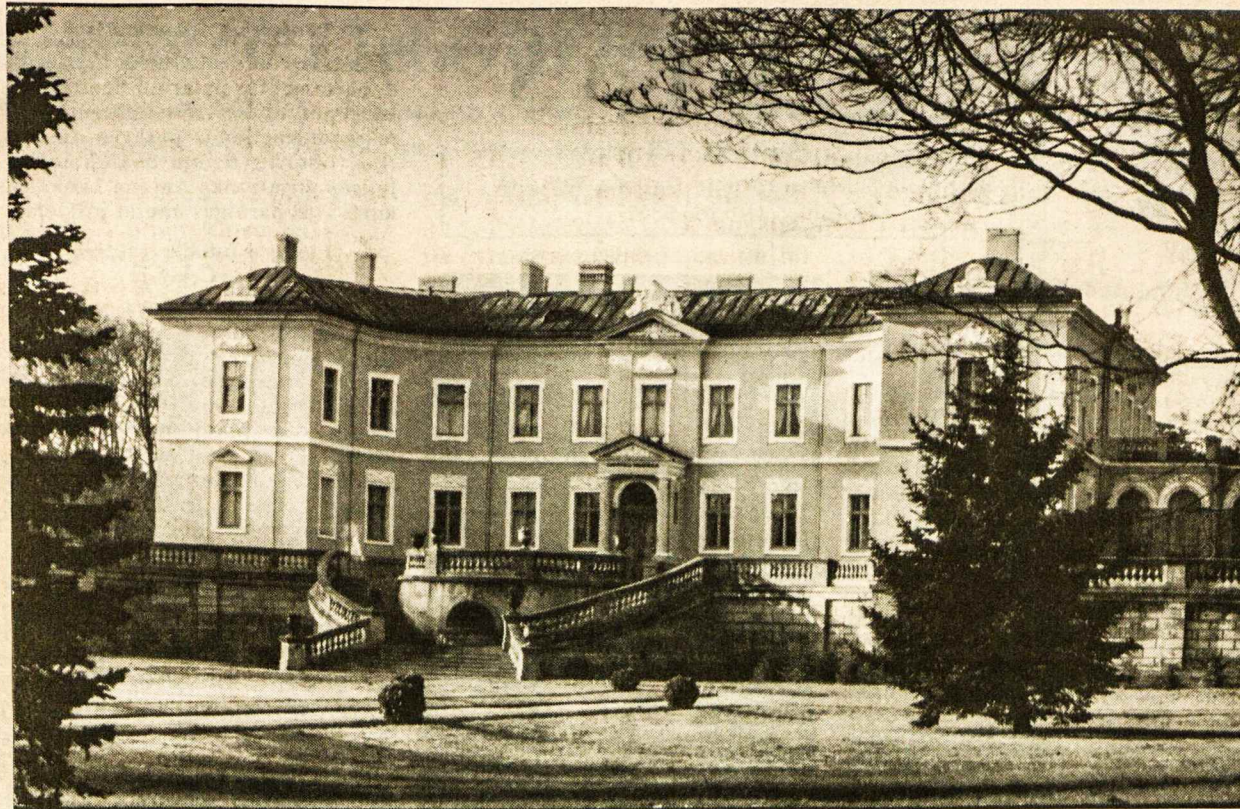
Atvargai nuo sunkių straipsnių pridaigysta žinomų poetų eilėraščių: Kotrynos Grigaitytės, Alfonso Nykos-Niliūno, Petronėlės Orintaitės, Balio Augino, Henriko Nagio. Nors viską atidžiai perskaičiau, smulkesnius rašinius aptarti neturiu vietos. Paminėsiu tik du, slapyvardininko J.Dg. pasirašytus piktlybinius rašinėlius: „Nutarimai, pasiūlymai ir reikalavimai“ bei „Ar visos valdybos yra būtinės“ (klausias be klausuko). Abiem atvejais šaipomasi iš Bendruomenės (JAV LB ir PLB). Ypač grafomaniškai pikri tarp toliau, mums paaškina metraščio redaktorių. Tai pavyzdys kitų leidinių redaktoriams, paliekantiems autorių biografiją ieškoti enciklopedijose ir dažniausiai nerasti.

Didžiausias, 32 puslapių, ir įdomiausias šio „Varpio“ rašinys yra dr. Kazio Karvelio „Nesibaigiančios žemės reformos Lietuvoje“. Tik pavadinime be reikalo daugiaskaita. Tiesa, autorius trumpai pakalba apie ankstesnes tris žemės reformas (valdant Žygimantui Augustui, 1557-ųjų, valdant rusų carui, 1861-ųjų ir šio šimtmečio pradžioje Lietuvos nepriklausomybės atstatius — 1922-ųjų) bei beveik pusę šimtmečio gyvavusią kolchozų sistemą, kurią autorius vadina agrarine revoliucija. Bet *nesibaigianti* yra tik pastaroji žemės reforma, prasi-dėjusi su 1988 ar 1989 m. Atgimimo sąjūdžio veikla, tebesitęsianti po ketverių metų, ir nežinia kada pasibaigianti. Dr. K. Karvelis šią pastarąją kaip tik ir nagrinėja iš visų pusių. Aptaria jos pagrindus, cituoja AT pirm. Vytauto Landsbergio tuo reikalu potvarkius, kitų veikėjų raštus, nurodo didžiulias reformuotojų klaidas, prognozuoja ateitį su galimom pasekmėm. Aiškiai dėstomos mintys, apstu humoro. Šią studiją perskaičius, man liko daug aiškiau kodėl iš tėvo 18,5 ha ūkelio vyresnis mano brolis ir jo vaikai teatgavo, jau prieš dvejus metus, tik mažąją dalį, 8 ha, o likusios dalies dar neatgauna iki šiai dienai, nors ir kaip stengiasi. Būtų gerai, kad dr.

Ak, dar negaliu nepaminti Alytaus mokytojos Vidos Balkevičienės reportažo „Mes — kudirkačiai“. Tai apie to vardo sąjūdį, pradėtą Atgimimo priesaury, Vilniaus 59-sios vidurinės m-l-os moksleivių su minima mokytoja. Kelerių metų veikloje būta kilimų ir kritimų, bet sąjūdis išsilai-

Vlado Jakubėno vardo karinis choras, vadovaujamas svečio iš Lietuvos chorvedžio prof. ANICETO ARMINO (dešinėje) pirmą kartą viešai pasirodęs per VI. Jakubėno sukurtoji koncertą gegužės 15 d. Čikagoje. Prie forte-pijono — muz. MANIGIRDAS MOTEKAITIS. Nuotr. E. Šulaitis

Grafų Tiškevičių rūmai Palangoje. Juose įsikūręs turtingas, unikalus, gausiai lankomas gintaro muziejus. Nuotr. Alf. Laučkos

Nauja poeto Ray Filip knyga

EDITA NAZARAITE

Lietuvių kilmės kanadiečių rašytojas ir dainų atlikėjas Raimondas Filipas (Filipavičius) išleido ketvirtąją savo poezijos knygą „Gėlės magnetiniuose laukuose“. Leidėjai poetą Raimondą Filipą apibūdina kaip retą balsą Kvebeke, nes poetas kuria tik angliškai.

R. Filipas yra lietuvių kilmės, pokario metais gimęs Vokietijoje, Liubeko mieste; augo ir mokėsi Montrealyje. Studijavo Kanados McGill bei Concordia universitetuose. Šiuo metu jis dėsto anglų kalbą John Abot kolegijoje, Kvebeko provincijoje, Kanadoje.

Poezijos knygoje „Gėlės magnetiniuose laukuose“ yra 75 eilėraščiai, suskirstyti į keturis skyrius: „Svajotojai ir veikėjai“, „Be rimtų vyrų“, „Kalnai ir upės manikiškai mistikai“ ir „Drugelis gintare“. Poeto Filipino eilėraščiuose daug kalbama apie kultūrinę savimonę pliuralistinėje visuomenėje, nagrinėjami moterų ir vyrų santykiai, kultūriniai kontekstai ieškoma kasdienybės prasmės, istorinių sąsajų.

Nors poeto Filipino kalba šiuolaikinė ir moderni, jo nagrinėjamos temos yra beveik metafiziškos: kūrėjui rūpi paprasti žmogiški santykiai, meilė, laikas, mirtis, tironija, praradimai, skausmas. Paskutiniame knygos „Gėlės magnetiniuose laukuose“ skyriuje „Drugelis gintare“ rasime daug lietuviškų motyvų: čia poetas kalba apie savo artimuosius ir jų tragedijas, minimos lietuviškos Kūčios, Kryžių kalnas, Rūpin-telėjai, Čiurlionis. Kiekviena eilėraštyje poetas daugiau ar mažiau ieško savęs, savo ištakų: „Mūsų kilmė — istorija sienų: šaltų, kaip geležinė uždanga, apgruvusių, kaip Brandenburgo vartai; aklinų, kaip Kvebeko kalbos barjerai“ („Mano sesuo, aš“).

Daug jautrių eilėraščių skyriuje „Be rimtų vyrų“, dedikuotame moterims. Tiek meniškai, tiek ir psichologiškai įdomus

kes, rengiami pobūviai gamtoje ir kitur, rengiamos ekskursijos prie Vinco Kudirkos kapo, daromi suvažiavimai (vadinami kudirkiškai „spiečiai“), apstu idealizmo. Reportažas papuoštas keturiomis nuotraukomis. Sužinome, kad sąjūdžio rėmėjas JAV yra „Varpo“ red. Antanas Kučys. Reportažas paliko stiprų, malonų įspūdį. Jis metraščiui buvo ir labai tinkama užsklanda.

eilėraštis „Patėvio šokis“, kuriame poetas gvildena patėvio ir posūnio santykį. Daug gražių žodžių poetas suranda moters meilei, dažnai praskamba užuojauta moters daliai, kar-tais — kandus sarkazmas.

Vieni stipriausių eilėraščių — pirmame skyriuje „Svajotojai ir veikėjai“, kur poetas pačiai neįtikėtiniausiais žvilgsniais sugeba pažūrėti į šiuolaikinę mūsų civilizaciją, į jos sekumą ir gėmes. Čia Filipui būdingas stilius — ironija, sumišusi su švelnumu sužėri pačiomis ryškiausiomis spalvomis. Eilėraščiuose „Dievas čia nebegyvena“, „Sekmadienio piknika Betuno rūmų kieme“ poetas netikėtu kampu pažvelgia į tai, kas žmones skiria ir kas vienija.

Muziko Jakubėno minėjimai Lietuvoje

EDVARDAS ŠULAITIS

„TŽ“ redakcija stengiasi pažymėti kiek galima daugiau Lietuvoje ir išeivijoje vykstančių kultūrinių bei visuomeninių renginių. Gaila, kad ne visada redakcijai pavyksta gauti tiesioginę informaciją: kartais ji parenkama iš kitos spaudos, programinių leidinių ar pan.

Turbūt nepatikimiausia informacija yra reklaminio pobūdžio pranešimai apie būsimų renginių programas ar net programiniai leidiniai. Dažnai pasitaiko, kad numatyti dalyviai susserga, negali atvykti ar pan. Todėl vėliau pateiktą aprašymą dažnai patinimi ir tokie atlikėjai (atskiri žmonės ar vienetai), kurie turėjo dalyvauti, bet nedalyvavo.

Tai atsitiko ir su kompoz. VI. Jakubėno 90-čio minėjimo aprašymu „TŽ“ 1994. m. 24 nr. „Kultūrinės veiklos“ skyriuje.

Esu gavęs šio minėjimo renginių programinį leidinį, iš kurio buvo išbraukta visa eilė pavardžių ar vienetų, o kai kurie pakeisti (mano kopijoje tas padaryta ranka). Panaši netikslė informacija buvo paskelbta net „Lietuvos aide“ ir vėliau, matyt, nesuskubta ar net nesistengta ją patikslinti.

M. Mažvydo bibliotekoje per VI. Jakubėno liečiančios parodos atidarymą nepasirodė Onos Bečiuvienės vadovaujamas vokalinis kvartetas „Diemedis“ ir Lietuvos muzikos akademijos prof. Rimanto Šiugzdinio klasės studentų styginis kvartetas.

Poezijos knygoje „Gėlės magnetiniuose laukuose“ yra ir ramėnių eilėraščių — tai „Sodas ant stogo“, „Negyvas žvirblis kambary“. Juose poetas neieško įmančių žodžių ir išsireiškimo, labiau koncentruojasi į jausminę sritį.

Naujoji poeto Filipino knyga veda skaitytoją per platų ir gilų autoriaus pasaulį, kuris tai šokiruoja, tai ramina, tai kečia nuostabą. Vidinį poeto pasaulį bene taikliausiai apibūdina jo paties trumputis eilėraštis „Seimininkė Visata“: „Bet / ką mes / žinom apie gėles? / Tik tiek, kiek šios žiemos rožės, / kurias galim regėti / savo kvėpavime / jos sprogs baltais snabždesiais / idant jas pasiglemžtų erdvė“.

Raymond Filip, FLOWERS IN MAGNETIC FIELDS, poezija, 128 psl. ir viršeliai. Redagavo Antonio D'Alfonso. Išleido Guernica Editions Inc. 1994.

Buvo pakeitimų ir gegužės 9 d. Nacionalinėje filharmonijoje atliktoje programoje. Čia nekaltėjo prof. Vytautas Landsbergis ir muzikas Algimantas Kalinauskas. Atidarymo kalbą pasakė prof. Vytautas Laurušas, o apie kompoz. Jakubėno kūrybą kalbėjo muzikologė Rita Nomicaitė. Gegužės 10 d. Lietuvos muzikos akademijoje įvykusioje koncerte irgi būta pakeitimų. Nedidavė Eugenija Klivickaitė, o vietoje jos — Greta Magalinską (akompanavo Rasa Biveinienė). Negrojo ir muzikos akademijos styginis kvartetas.

Šiek tiek pakeitimų būta ir Biržuose bei Kaune. Tačiau Biržuose atlikta išsamesnė programa „TŽ“ nebuvo išvardinta, tai ir pataisymų nereikia, o Kaune minėjimas turėjo apsieiti be Lietuvos kamerinio ir simfoninio orkestrų.

Tačiau visa, kas įvyko, buvo gana didingai renginiai ir, nežinantys visų užkulisų, neatrodė, kad vieni žmonės stengėsi ir dirbo, o kiti — norėjo trukdyti.

Kai 1993 m. pavasarį viešėdamas Vilniuje bandžiau sudaryti kompoz. VI. Jakubėno 90-čiai paminėti organizacinę komitetą, išgirdau daug gražių žodžių iš įtakingų muzikos pasaulio asmenų, kurių dauguma sutiko darbuotis, kad minėjimas kuo gražiau pavyktų. Tačiau teko pats išsivirti, o kai kurie stengėsi, kad viskas vyktų ne pagal sutartą, bet jų sugalvotą planą. Čia, žinoma, įsiterpė ir nelaimingieji... pinigai, kurių norėjo gauti iš kompoz. VI. Jakubėno draugijos vadovybės Čikagoje. Kai kurie vilniečiai net viešai pradėjo diktuoti (žiūr. jų laišką „Draugo“ dienraštyje), kur ir kam draugijos pinigai būtų panaudojami. Tačiau, dėkui Dievui, minėjimas įvyko, ir tai buvo atlikta su nepaprastomis pastangomis kompoz. VI. Jakubėno draugijos Čikagoje ir tos draugijos Vilniuje reikalų vedėjos muz. Irenos Skomskienės, talkinant nemažam būriui geros valios Lietuvos žmonių.

● Genocidas dabar nieko jau nebejudina. Didžiosios galybės atrodo, kad yra natūralu ir kad tai neišvengiama... Toks yra šių dienų pasaulis. (J. Aistis)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Jadvyga Dobkevičiūtė-Paukštienė, gimusi Liepojoje 1913 m. birželio 13 d., yra Čikagoje gyvenanti tapytoja. Kauno meno mokyklą baigusi 1938 m. „Lietuvos ryto“ pranešimu, ji Lietuvai dovanojo 70 savo tapybos ir grafikos darbų, 1993 m. pabaigoj paštu atsiųstų Panevėžio kraštotyros muziejun. Ten dabar atidaryta jų darbų paroda, papildyta amžiaus aštuoniadesimtmečio su-laukusios dail. J. Paukštienės laiškais ir nuotraukomis. Su Panevėžiu ją jungia jame gyvenanti dail. Valerija Kovalevskienė, abiejų kartu praleisti studijų metai Kauno meno mokykloje.

Mariaus Katiliškio, 1980 m. gruodžio 17 d. Čikagoje mirusio rašytojo, literatūrinę premiją Lietuvos jaunimui yra išeigusi velionies našlė Zinaida Nagytė-Katiliškienė (poetė Liūnė Sute-ma). Nuolatinėi metinei premijai ji sudarė specialų fondą, jam panaudodama honorarus už Lietuvos išeistius M. Katiliškio kūrinis ir finansinę JAV lietuvių paramą. Pirmoji 1992-93 mokslo metų premija buvo įteikta Anykščių Jono Biliūno vidurinės mokyklos devintokei Indrai Dulevičiūtei už prozos kūrinių „Metamorfozė“. 1993-94 mokslo metų premiją laimėjo Vilniaus Sen-vagės vidurinės mokyklos dykiltokė Laura Sintija Černiauskaitė, pripažinta geriausia moksleiviskosios prozos atstove. Premiją ją įteikė literatūros kritikė prof. dr. Vanda Zaborskaitė. Iš-kilmėje apie naująją laureatę kalbėjo rašytojas Algimantas Zurbas. Mokytoja Rima Mackevičienė džiaugėsi savo auklėtinės ilgaisiais sakiniais, jų spalvingumu ir grožiu.

A. a. Česlovas Grincevičius, rašytojas ir žurnalistas, gimęs Vil-kijoje 1913 m. sausio 17 d., mirė Čikagoje birželio 28 d. Velionis mokėsi Kėdainių ir Kauno jėzuitų gimnazijose, prancūzų ir slavų literatūrą, pedagogiką, teatrologiją ir bibliologiją studijavo Vytauto Didžiojo universitete. Rašinius pasižymėjo jau nepriklausomoje Lietuvoje, kur nuo 1927 m. priklausė ateitininkų federacijai, 1937-38 m. vadovavo „Šatrijos“ meno draugijai. Ją atgaivino jau įsikūręs Čikagoje 1952 m. Čia jam taipgi teko būti Lietuvių rašytojų draugijos, Lie-tuvių fronto bičiulių Čikagos skyriaus pirmininku, Pasaulio lietuvių archyvo vadovu. 1969-78 m. velionis redagavo dienraščio „Draugas“ pirmąjį puslapį, po Aloyzo Barono mirties tvarkė „Spyglių ir dyglių“ skyrį. Pasitraukęs iš „Draugo“ redakcijos, jis pavaduodavo atostogaujančius redaktorius. Velionis spaudai yra paruošęs kelių autorių knygas, net ir po mirties išleista A. Barono romaną „Mirti visada sūspėsi“. Minėtinai ir Juozo Bra-zaičio raštų keturi tomai, velio-nies paruošti su A. Skrupskelie-ne. Paties a.a. Č. Grincevičiaus kūrybinį palikimą sudaro novelių rinkinys „Vidurnakčio vargonai“ (1953), mozaikinis romanas „Ge-roji vasara“ (1970) ir jaunimui skirtas „Vyskupo katinas“ (1972).

Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre a.a. Č. Grincevičiui skirtas gedulines Mišias liepos 1 d. koncelebravo prel. Ignas Urbo-nas, kun. Viktoras Rimšelis, MIC, ir kun. Petras Daugintis, SJ. Pamokslą sakė „Draugo“ moderato-rus kun. V. Rimšelis, MIC. Skai-tinius atliko Danutė Bindokienė ir dr. Petras Kisielius. Giedoję sol. Dana Stankaitytė, vargonais palydėta K. Skaisgirio. Po pamal-dų trumpas atsisveikinimas su ve-lioniu įvyko Jaunimo centro kavi-ginėje. Atsisveikinimui vadovavo Lietuvių fronto bičiulių Čikagos skyriaus vicepirm. Stasys Džiugas. Velionį prisimindami, su juo atsisveikino organizacijų bei in-stitucijų atstovai: „Draugo“ re-dakcijos, spaudos bendradarbių ir rašytojų — vyr. red. Danutė Bin-dokienė, Pedagoginio lituanistikos instituto, „Šatrijos“ meno draugijos ir jaunimo — Stasė Pe-tersonienė, Lituanistikos tyrimų ir studijų centro — dr. Jonas Rač-kauskas, Lietuvių fronto bičiulių Čikagos skyriaus — dr. Kazys Ambrazaitis, Jaunimo centro — Salomėja Endrijonienė. Jiems vi-siems padėjo velionies našlė Aldona Grincevičienė, privačias laidotuves tvarkiusi su giminė-mis ir bičiuliais. Spaudoje pranešama, kad urna su a.a. Č. Grin-cevičiaus palaikų pelenais liepos pabaigoje bus nuvežta Lietuvon. Antrąją laidotuvių dalimi rūpina-si ten viešintis poetas Kazys Bra-dūnas.

Nostalgija praeičiai tapo Aly-taus viešojoje bibliotekoje su-rengta nuotraukų ir atvirukų pa-roda. Tie rodiniai buvo paimti iš A. Antanavičiaus privataus rin-kinio ir V. Stanionio spaudai pa-ruoštos knygos „Alytaus albumas 1919-1940“. Atidarant šią paro-dą, Alytaus praeitis buvo prisimi-minta skambėjusia to laikotarpio muzika, skaitytomis ištraukomis iš tuometinės nepriklausomos Lie-tuvos spaudos.

Pasaulio lietuvių dainų šven-tei skirtų suvenyrų konkursą 1994 m. pradžioje buvo paskelbusi Lietuvos pramonės ir prekybos ministerija. Iš dalyvių buvo rei-ka laujama, kad sukurti suvenyrai būtų pritaikyti masinei gamybai. Konkursas susilaukė 24 dalybių Lietuvoje, atsiųstųjų 55 darbų. Juos įvertino septynis narius tu-rėjusi dailiųjų amatų dirbinių spe-cialistų komisija. Ji paskyrė vie-ną pirmąją 200 litų premiją, tris antrąsias po 150, dvi trečiąsias po 100 ir septynias paskatinamą-sias po 50 litų. Pirmoji premija įteikta E. Jasiūnaitė už lininius rankšluosčius ir gaireles. Mergi-nas turėjo sudominti antrosios premijos laimėtojos J. Plaušinie-nės sukurto viršutinis kelnaitės, liemenės ir penki skirtingi marš-kinaičiai. Nemažos paklausos tur-būt susilaukė ir trečiosios vietos laimėtojo D. Mickevičiaus pasiū-lyti moliniai medaliai su dainų šventės simbolika, Vilniaus ir Kauno vaizdais. Dainų šventės dalyviai ir svečiai taipgi galė-jo įsigyti kaišytinių juostų, klum-pių, žvakidžių, odinių ir pintų suvenyrų.

Poetas ir vertėjas Eugenijus Matuzevičius birželio 20 d. mirė Krinčine, Pasvalio rajone. Ve-lionis gimė 1917 m. gruodžio 24 d. Rusijos Volgogrado srityje. Bai-gęs Biržų gimnaziją, 1939-43 m. studijavo lietuvių kalbą bei lite-ratūrą Kauno ir Vilniaus univer-sitetuose. Pokario metais moky-tojavo, dirbo grožinės literatū-ras leidykloje, 1961-72 m. — „Li-teratūros ir meno“ redakcijoje. Poezijos žengė pirmaisiais karo metu eilėraščių rinkiniais „Pava-sario takai“ (1941) ir „Audros paukščiai“ (1944). Juose vyravo asmeniniai išgyvenimai su roman-tiniu pakilumu bei eleginiu grau-duliu. Velioniu nebuvo lengvas sovietinis persitvarkymų laiko-tarpis. Tai liudija ilgoka spraga tarp išleistų poezijos rinkinių. Antrąją kūrybos bangą E. Matu-zevičius pradėjo rinkiniais „Ne-geski, švyturio ugnelė“ (1960), „Mėnesienos krantas“ (1965), „Vasarvidžio tolimos“ (1968), „Paukščių Takas“ (1970), „Varia-cijos ir sugrįžimai“ (1980). Šio laikotarpio „Žalios metų salos“ (1975) buvo įvertintos 1977 m. LTSR premija. Minėtina ir pasku-tinė poezijos rinktinė „Kol sau-lė nusileis“ (1977). Tada pas E. Matuzevičių atgijo tradicinis lie-tuvių lyrikos dainiškumas. Nema-ža dalis kūrybinio aruodo tenka E. Matuzevičiaus atlikties kny-gų vertimams į lietuvių kalbą. Ve-lionis birželio 22 d. palaidotas Vilniuje, Antakalnio kapinėse.

Žemaičių Kalvarija senaisiais tarpukario Lietuvos nepriklausomybės metais buvo pasižymėjusi gausiai lankomais kultūriniais bei religiniais renginiais. Kroni-kose ši vietovė minima jau nuo 1253 m. Sovietiniais okupacijos metais šis istorinis miestelis ne-teko net ir Žemaičių Kalvarijos pavadinimo, pakeisto Varduva. Vietiniai pedagogai, dvasininkai, kultūrininkai, remiami iš čia ki-lusių veikėjų, atgimstančiai Že-maičių Kalvarijai ryžosi atgaivinti anksčiau turėtas tikrojo dvasin-gumo tradicijas. Gražia atgaivina pradžia tuo birželio ketvirtioji, pavadinta Dvasingumo diena. Ji pradėta apsilankymu Šarnelėje, kur gimė ir dabar yra palaidotas žuvs jaunasis poetas Vytautas Mačernis, nusikintas sovietinio minosvaizdžio skeveldros. Tada vietiniai gyventojai ir svečiai susirinko Mišioms Žemaičių Kal-varijos šventovėje. Dvasingumo dienos proga giedojo Kauno trem-tinių choras. Renginius papildė V. Mačernio septyniadesimt tre-čiąjam gimtadieniui skirtas lite-ratūros vakaras. Žemaičių Kalva-rijos vidurinės mokyklos direk-torius Stepas Meškauskas prane-šė, kad dabar visų laukia didelis darbas. Mat reikės įsteigti Dva-singumo centrą, kuris, jungdamas bendras Žemaičių Kalvarijos vidurinės mokyklos, šventovės, kultūros namų, V. Mačernio mu-ziejiaus atstovų pastangas, skleis gėrio, taurumo bei dvasingumo sėklas.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.00%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 5.50%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 5.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 6.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.50%	1 metų 8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.25%	2 metų 8.50%
1 metų GIC-mėn. palūk. 7.25%	3 metų 8.75%
2 metų GIC-mėn. palūk. 7.75%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-mėn. palūk. 8.00%	1, 2 ir 3 metų 7.00%
4 metų GIC-mėn. palūk. 8.25%	
5 metų GIC-mėn. palūk. 8.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.50%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 8.25%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 8.50%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VEŠINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Real Estate Service

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" priima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

"Centro kubas"
Pylimo gatvė Nr. 12
2001 Vilnius
Lithuania
tel. (370-2) 22-70-90,
22-78-41

COUNTRYWIDE WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Prisimenant Lietuvos sporto kūrėjus

Lietuvos spaudoje vis dažniau išvystama rašinių prisimenant pirmuosius sportinio gyvenimo darbuotojus, vadovus ir buvusius iškilios sportininkus, kurių darbas ir pastangos teikė daug paskatinimo augančiam krašto jaunimui. Vienas iš tokių rašinių, atspausťas "Lietuvos sporto" 1994.VII.12 laidoje, kur Arvydas Jakštas rašo apie buvusį Lietuvos tautinio olimpinio komiteto pirmininką, Kūno kultūros rūmų direktorių 1934-1940 m. ir pedagogą Vytautą Augustauską. Autorius sako, kad Vytauto Augustausko biografija visai negirdėta ir niekur pokarinėje Lietuvos sporto istorijoje apie jo asmenybę neužsiminta – nei enciklopedijoje, nei vadovėliuose. O juk tai žmogus, kuris padėjo tvirtus pagrindus sporto plėtotei nepriklausomajai Lietuvai.

Vytautas Augustauskas gimė 1904 m. balandžio 9 d. Šiaulių apskrityje. Jo tėvas Mykolas yra buvęs knygnešys. Šeima gyveno gana varginiai, todėl jaunajam Vytautui mokslo siekti nebuvo lengva. 1925 m. jis baigė Šiaulių mokytojų seminariją. Tais pačiais metais įstojo į Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakultetą, o po metų perėjo į humanitarinių mokslų filosofijos skyrių, kurį 1931-aisiais baigė. Visą laiką mokėsi nuo darbo atliekamu laiku, nes nebuvo kas jį remti.

Nuo 1926-ųjų keletą metų buvo kūno kultūros mokytoju aukštesnėje mokykloje Veiveriuose. 1933 m. Vytautas Augustauskas pradėjo dirbti Kauno miesto ir apskrities Sporto komitete, o vėliau jam vadovavo. Jis organizavo sporto komisijas ir sekmingai joms vadovavo. Rūpinosi Kauno apskrities rajoniniais "Vytėlio" raitininkų sulėkimais ir daug dėmesio skyrė pradžios mokyklų mokinių fiziniam auklėjimui.

Baigęs universitetą, V. Augustauskas mokytojavo toje pačioje Šiaulių seminarijoje, kurią buvo anksčiau baigęs, dėstydamas lietuvių kalbą ir pedagogiką. 1932 m. jis buvo skiriamas Kauno apskrities II regiono pradžios mokyklų inspektoriumi kūno kultūros reikalams, o 1933 m. Augustauskas suorganizavo Aukštųjų kūno kultūros kursų ir tuo pačiu metu paskirtas Lietuvos kūno kultūros rūmų direktoriumi.

V. Augustauskas iniciatyvos dėka Lietuvos sportinis lygis pradėjo kilti tarptautinėje plotmėje. Jis buvo pagrindinis asmuo užmezgant ryšius su JAV-se gyvenančiais lietuvių kilmės sportininkais. Europos krepšinio čempionatai 1937 ir 1939-aisiais laimėti irgi V. Augustauskui padedant, rinktinė ruošiantis šioms pirmenybėms. Jis buvo pirmasis Lietuvos atstovas Pasauliniuose kongresuose, 1935 m. Briuselyje ir 1937 m. Paryžiuje. Jo minčių surengti 1938 m. pirmąją Lietuvos tautinę olimpiadą išsipildė. Jis buvo jos vyriausias organizatorius.

V. Augustauskas aktyviai bendradarbiavo Lietuvos spaudoje. Savo straipsniuose visuomet kėlė fizinio lavinimo būtinumą žmogui. Ypatį dėmesį jis kreipė į jaunimo fizinio auklėjimo metodiką. Jis rašė: "Kūno kultūra, apimdamą žmogaus prigimties ir samonės pareiškimą sritį, ilgaiui sudarė atskirą mokslo discipliną, kuri glaudžiai susijusi su biologijos ir dvasios disciplinomis. Kūno mąkstos dalykai yra neatskiriami susiję su kariniu parengimu. Tuo labiau, kad pats pasirėngimas ginti savo kraštą, jo laisvę bei nepriklausomybę privalo pilnutinai išugdyti asmenybės: fiziškai sveikas, pajėgias ir išsilavinusias. Paliejęs tautos kūnas neįstengia ne tik pasipriešinti priepaudo, bet naikina kurybines pastangas: visą tautą velka į dvasios skurdą..."

Nuo 1938 m., kai buvo uždaryti Aukštųjų kūno kultūros kursai, V. Augustauskas dėstė ir vadovavo kūno kultūros katedrai Vytauto Didžiojo universitete. Bolševikams okupavus Lietuvą, V. Augustauskas

VYTAUTAS AUGUSTAUSKAS,
(nuo 1939 m. Augustaitis) Lietuvos sporto kūrėjas-pedagogas

buvo ištremtas ir nuo 1941 m. dirbo NKVD lageryje Rybinske. Po ketverių metų tremties 1945-aisiais sugrįžo atgal į Lietuvą. Tai padėjo bendras Kūno kultūros rūmų darbuotojų laiškas sovietų valdžiai, įrodantis buvusio direktoriaus apkalbinimo nepagrįstumą. Grįžęs, kaip specialistas, buvo pakviestas dirbti į Kūno kultūros institutą pedagogikos-psichologijos katedros vedėju, kur gretė dėstė kūno kultūros istoriją ir pedagogiką. Viskas tačiau, buvo neilgam. Tuometinis Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius A. Šnečkus, išsikvietęs V. Augustauską, trumpai pasakė, kad jis pedagoginio darbo dirbti negalįs. Taip pat jam nebuvo leista ginti parašytos kandidatines disertacijos.

Negalėdamas dirbti pedagoginio darbo, V. Augustauskas įsidarbino sporto reikmenų kombinatė "Startas" ir ėjo vedėjo pareigas. Sušlubavus sveikatai, sulaukęs vos 54 metų amžiaus, 1958 m. mirė. Buvo reabilituotas 1989-aisiais ir 1994-ųjų kovo 29 dieną Kūno kultūros institute respublikinės konferencijos "Lietuva ir pasaulio olimpinis judėjimas" metu buvo atidengta memorialinė lenta Vytautui Augustauskui, kurios autorius-skulptorius Algimantas Šlapikas. Taip buvo įamžintas V. Augustausko vardas.

Baigdamas rašinį Arvydas Jakštas sako: "Toks Lietuvos sporto puoselėtojas, fizinio lavinimo propaguotojas, karšto savo tėvynės patrioto likimas... Reikia tikėtis, kad Lietuvos sporto visuomenė, sporto istorikai įvertins Vytauto Augustausko nuopelnus Lietuvos sportui..." Sig. K.

Kazimiera Prunskienė pirmininkė

Buvusi Lietuvos ministrė pirmininkė K. Prunskienė išrinkta naujai įkurtos Baltijos šalių moterų krepšinio lygos pirmininke. Vilniuje vykusio Europos moterų krepšinio pirmenybių metu buvo įsteigta ši Baltijos šalių moterų krepšinio lyga. Joje žais 8 komandos: Kauno "Viktorija", Vilniaus "Rina", Kauno "Apuš", dvi komandos iš Latvijos ir po vieną iš Estijos, Moldovos ir Baltarusijos.

Atrodo, kad buvusi ministrė pirmininkė yra susidomėjusi moterų krepšiniu. Naujai įkurtos Lietuvos moterų krepšinio lygos generalinis sekretorius Vidas Virbickas informuoja, kad šioje lygoje žais Kauno "Viktorija", "Apuš", Vilniaus "Rina", Marijampolės "Gija", Šiaulių "Maistas", Klaipėdos "Universitetas", Mažeikių "Incomi" – iš viso 7 komandos. V. Virbickas pareiškė, kad jam organizaciniame darbe labai padeda Kazimiera Prunskienė, instituto "Lietuva-Europa" direktorė, kuri yra naujai įkurtos Baltijos moterų krepšinio lygos pirmininkė.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

HOMELIFE Realty One Ltd.

MARIJANA McKINNON

- Patarnavimas persikraustant privačiai arba bendrovei
- Nemokamas namo įvertinimas
- Po to, kai man tarpininkaujant parduotė savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą Baltic Construction
- Seminaras namų pirkėjams kas mėnesį
- Bendradarbiaujame su "Allied Moving" ir "TD" banku

Tel. 416-763-5161 2261 Bloor St. W.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- stalius darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prieplaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
- 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

Patarėjas A. Laukaitis

Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamentas patarėjų bendradarbiavimui su išėjusiais lietuvių sporto organizacijomis paskyrė Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos pirmininką Antaną Laukaitį, kuris šias pareigas mielai prisimė.

Lietuvos futbolo rinktinė žaidė Čekijoje

Gegužės 25 d. Ostravoje, Čekijoje, Lietuvos futbolo rinktinė žaidė šiemet antrąsias draugiškas tarptautines rungtynes su Čekijos nacionaline komanda. Kaip žinome, Vilniuje anksčiau mūsiškiai buvo žaidę 1-1 rezultatu su Izraelio futbolininkais. Šį kartą sėkmė nebuvo lietuvių pusėje, ir jie pralaimėjo 3-5. Rungtynės negalėjo dalyvauti pagrindinis rinktinės vartininkas Gintaras Staučė (jis turėjo tą dieną atstovauti Maskvos "Spartakui", o vartus gynęs panevėžietis Alvydas Skrupskis įleido kelis lengvus įvarčius. Taip pat labai klydo ir gynimas. Tačiau įmušti trys įvarčiai rodo, kad Lietuva buvo kietokas riešutas.

E. Šulaitis

Lietuvos futbolo rinktinės vartininkas ir kapitonas GINTARAS STAUČĖ rungtynėse prieš Izraelį Vilniuje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Ateitininkų žinios

Moksliečiai ateitininkai rugpjūčio mėn. dalyvaus keliaujančiose Lietuvos vyskupijų rengiamose stovyklose. Jaunūčiai Amerikoje ir Kanadoje dalyvaus JAS stovykloje liepos 24 – rugpjūčio 6 d.d. Dainavos stovyklavietėje Michigan valstijoje. Toje pačioje vietoje moksliečiai stovyklavus rugp. 7-14 d.d. Liepos 17-23 d.d. Dainavoje stovyklauja sendraugiai.

Šios savaitės mintis: "Žalia pieva lygumėlis, / baltas, baltas kranto smėlis, / tyliai teka Nemunėlis / marios" (tradicinė stovyklinė daina). D.G.

Skautų veikla

• LSS tarybos pirmosios pirm. v.s. fil. Kęstutis Jėčius sveikina visus šios vasaros stovyklautojus, linkėdamas kiekvienam įvykdyti ir pasiekti savo planus ir tikslus.

• "Romuvos" darbų talkoje su tautininkais dalyvavo 30 savanorių. Nors savaitgalis buvo lietingas, bet daug padaryta. Neužbaigti darbai bus tęsimai liepos 23-24 d.d. antrojeje talkos išvykoje. Maisto nereikia vežti, nes vietoje jis bus gaminamas "Romuvos" komitete. Džiugu, kad visi tautininkai, kės yra antrosios išėjusių kartos, pilni geros nuotaikos ir ryžto "Romuva" sutvarkyti saugiam ir geram stovyklavimui. Jei reikėtų už tokią darbo jėgą mokėti, būtų neįmanoma viso to padaryti, nes darbininkų, ypač specialistų, atlyginimai aukšti. Malonu, kad sk. tėvų tarpe yra įvairių specialistų, gerai suprantančių "Romuvos" būklę, ir jie mielai ją tvarko. M.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

RENTAL CHAPEL 2100 Hurontario St., 279-7668

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave., 533-7954

YORK CHAPEL 2337 Bloor St. W., 767-1153

Turner & Porter

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
5.00% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 7.75%
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
5.75% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
5.75% už 2 m. term. indėlius	1 metų 8.00%
6.25% už 3 m. term. indėlius	2 metų 8.75%
6.50% už 4 m. term. indėlius	3 metų 9.00%
6.50% už 5 m. term. indėlius	(fixed rate)
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
7.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
8.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
7.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
8.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.75% už OHOSP (variable rate)	
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000	
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard **Kredito kortelė**

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook Mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rozės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiamos gėlės įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prienamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

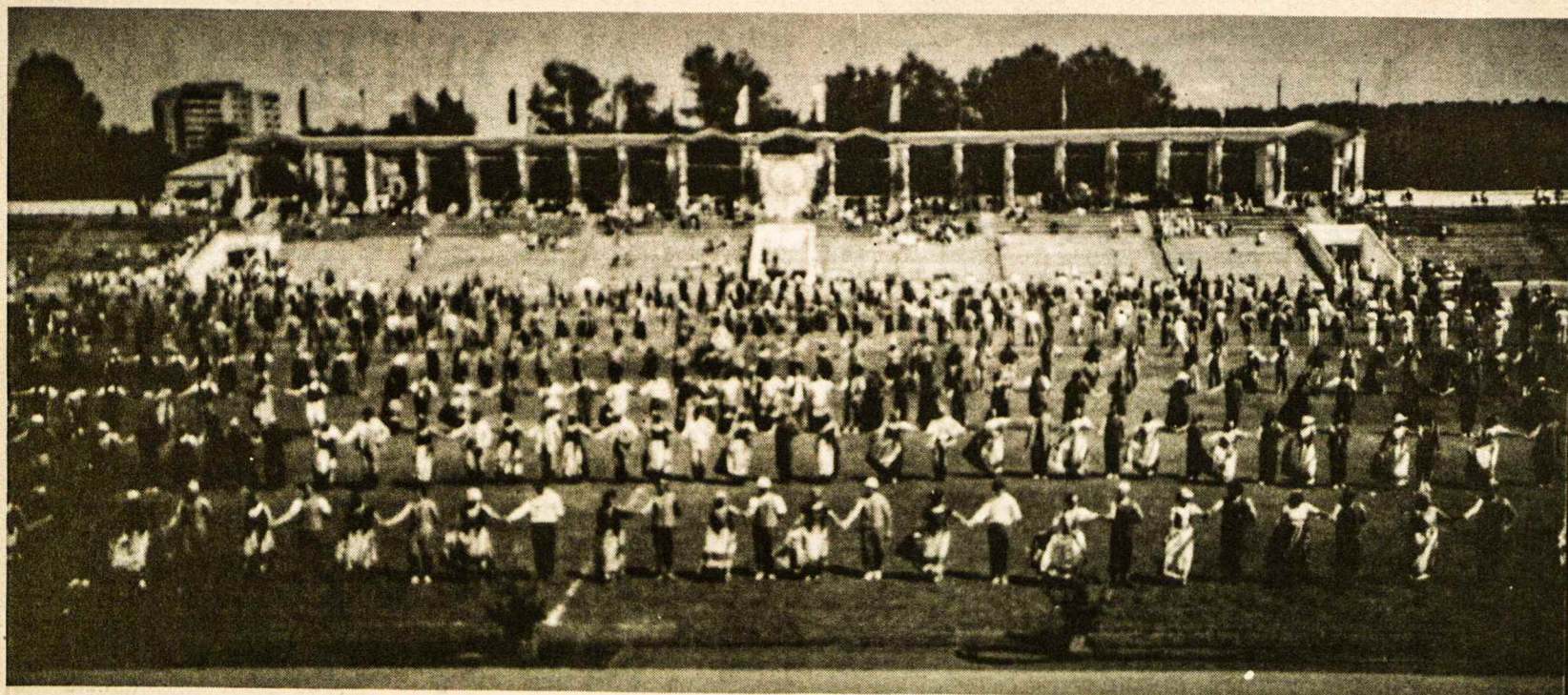
Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

Birželio 29 dieną išlydėjom 86 šokėjus, dainininkus bei prijaunčius į Dainų šventę Lietuvoje. Sėkmės jiems. Šiems ir visiems kitiems savo klientams dėkoju už pasitikėjimą, tikiuosi, kad ir ateityje pasinaudosite mano paslaugomis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pagelėjusiomis oro linijomis. Didelis pasirinkimas. Labai greitai parvežam viešnagėi jūsų gimines iš Lietuvos.

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.
TEIRAUKITES APIE ĮVAIRIUS BILETŲ IŠPARDAVIMUS. Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 **ALGIS MEDELIS**
FAX 416-538-9657

Išėjimo tautinių šokių šokėjai, suvažiuojantys į Pasaulio lietuvių dainų šventę, repetuoja Vilniaus „Žalgirio“ stadione 1994 m. liepos 8 d. Nuotr. R. Gaižutytės

SKAITYTOJAI PASISAKO

AUKA SINTAUTŲ ŠVENTOVI

A. Onos Endriukaičytės-Šukienės ir a. a. Joanos Sukytės-Zubricienės atminimui, giminių bei artimųjų Kanadoje ir Amerikoje pagėdavimu, auką, skirtą Sintautų parapijai Lietuvoje, gavome ir lėšas panaudojame jau dabar Sintautų bažnyčios Didžiojo altoriaus restauracijai. Amžinąjį atilsį duok mirusioms, Viešpatie, laimink, Dieve, giminių ir artimųjų gyvenimus.

Meldžiuosi už gyvus ir mirusius.
Prel. A. Maskeliūnas,
Sintautų klebonas
1994.07.05

AUKA „TŽ“ LOTERIJAI

Prieš kiek laiko klausėte, ką Jums daryti su tuo paveikslu, kurį aš laimėjau Jūsų loterijoje. Esu labai laimingas, kad man nusišypsojo laimė. Dabar neatmenu, ar aš Jums atsakiau į Jūsų užklausimą. Juk Jūs turbūt vėl organizuosite panašų pobūvį su loterija. Tad aš ir auksiu šį savo laimikį tai sekančiai loterijai. Vėl pirkusiu bilietus ir gal vėl jį išlošiu. O dabar priimkite šį mano laimikį kaip mano auką „TŽ“.

Jūsų laikraštis puikiai eina ir daro vis malonesnį įspūdį. Ypač turinys ir išvaizda pagerėjo. Džiugu, kad paskutiniu metu į redaktorių kolektyvą įsijungė naujų ir jaunesnių jėgų. Tai duoda šviesių vilčių laikraščio atečiai.

J. Daugėla,
Ormond Beach, FL

VITKAUSKO ŽYGIŲ SVARBA

„TŽ“ 1994 m. 23 nr. P. Palys savo straipsnyje „Kalnai tegul palaukia“ pasisakė prieš žymų alpinistą Vladą Vitkauską bei jojo veiklą. V.V., rizikuodamas savo gyvybe, pernai vienišas įkopė ir iškėlė Lietuvos trispalvę Everesto viršukalnę. Jis ir toliau tęsia savo užsibrėžtą tikslą: įnešti jam brangią trispalvę į visas kontinentų aukščiausias viršukalnes. Jau jojo yra pasiekta: Europoje – Elbrusas, Azijoje – Everestas, Š. Amerikoje – McKinley. Dabar V.V. ruošiasi kopti į Kilimandžiaro – Afrikoje, Acancagua – P. Amerikoje, Kosciuszko – Australijoje ir Vinson – Antarktikoje. Iki šiol jis kopia vienišas – „solo“.

Jeigu ir toliau jam taip seksis, V.V. gali pasiekti legendinių alpinistų rezultatus (austro Mesner, lenko Kukučkos ir tik keletu kitų), kurie vieniši yra įkopę ir aukščiausias pasaulio viršukalnes. Deja, jie veik visi yra žuvę.

P. Palys VI. Vitkausko pavojinę žygius laiko nuotykių ieškojimais ir menkaverčiais. Pagal P. Palį, Lietuvos vėliava svarbi ir reikšminga ant našlaitynų pastatų. Atrodo, jam Lietuvos trispalvė ir kitos simboliai nėra svarbūs nei reikšmingi. Juk tautos simboliai, kaip trispalvė, demonstruojami tautoje bei pasaulyje, liudydami pasiekus didelių darbų, herojiškus žygius, išskirtinius talentus. Visa tai yra skatinantys dalykai ir

reikšmingi Lietuvos gerovei bei garbei.

„TŽ“ 25 nr. mūsų populiarieji rašytoja-jurnaliste A. M. Balasaitienė savo rašinyje „Visokių reikia“ švelniai bet tiksliai atremia P. Palio nuomonę. Gera pažįstu VI. Vitkauską ir M. Kuzminską. Kartu džiaugėmės ir jų pasisėkusių įkopenimų į McKinley, Aliaskoje. Tai šaunūs lietuviai alpinistai. Kalantos laikų patriotai. Daug gerų komentarų jie susilaukė Anchorage spaudoje ir tarpe įvairių šalių alpinistų. Jie abu buvo oficialiai priimti miesto mero kaip įgalioti Vilniaus mero Jasulaičio atstovai. Užsimezgė ryšiai tarp Vilniaus ir Anchorage miestų ne vien tik simboliškai.

Algirdas Nakas,
Sunny Hills, FL

ROMAS KALANTA IR PLAKATAI

Tai atsitiko maždaug prieš 15 metų Raudondvarėje, Kauno rajone. Vieną rytą po miestelių pasiklodo žinia, kad iš po nakties, keliose vietose pasirodė prikliauti plakatai „Laisvę Lietuvai“. Nespėjo žmonės dar atsikelti iš miego, o plakatai buvo jau nuplėsti. Jūs matėte nedaug žmonių, girdejo tik, kad plakatų buvo keturi. Tuo būtu viskas ir pasibaigė, jei į vidurinę mokyklą nebūtų pradėjęs važinėti saugumo darbuotojas. Jis užsідarydavo direkto-rius kabintę ir kažką ten dirbo. Pasirodo, kad jis ieškojo kaltininkų. Ir surado. Tai buvo vyresnį klasių mokinė Rasa Utropaitė, mokyklos komjaunimo sekretorė. Buvo praveisti atitinkami apklaušinėjimai, mergaitė prisi-

pažino, buvo atleista iš sekretorių ir pašalinta iš komjaunimo, ir viskas. Nors ji kovose už Lietuvos laisvę daugiau nepadalyvavo, bet šį jos poelgį aš laikau žygdarbiu, ir vėl, kad apie jį tautiečiai išgirstų. Reikšminga, kad tai atsitiko po keleto metų nuo R. Kalantos susideginimo. Toji auka turėjo padariusi įtakos jaunimui ir galbūt ne vieną pašaukė ir dar pašauks žygdarbiams. Įdomi smulkmena, kad žmogus, plėšęs tą rytą plakatus, šandien gieda parapijos chorę.

Danutė Ulienė, Raudondvaris

ŠYPSENOS

Atspės vėliau

Vyras grįžta namo pietų.
— Atspėk, brangusis, ką aš tau šiandien paruošiau, — sako jam žmona.

— Pirmiau valgykime, o po to aš pabandysiu atspėti.

Patirtis

— Atėjo Orfėjus, — pranešė Hadas. — Jis prašo atiduoti Euridikę. Ką darysim?

— Atiduok, — liepė Dzeusas. — Sąlygos tokios: jeigu jis sugėbės išvesti Euridikę iš mirusiųjų šalies, ne karto į ją nepažvelgęs, — ji vėl priklausys jam. Bet Orfėjus to nesugebės.

— Sugebės, — atsiduso Hadas. — Jie jau treji metai kaip vedę...

Įvairios žinios

Vida Juozaitytė, veikli mokytoja, užsimojusi padėti Lietuvos mokytojams, ten pertvarkant švietimą, suorganizavo baltiečių švietėjų draugiją, kurių narių keliones į Baltijos kraštus sutiko apmokėti Kanados valdžia. Su Lietuvos švietimo ministerijos atstovais tartasi praeitą kovo mėnesį. Susitarta dėl šios vasaros dėstymo vietovės. Tai Šiaulių miestas, kuriame seminas prasidės liepos 25 d. ir baigsis rugpjūčio 19 d. Į Lietuvą vyks mokytojos-talkininkės: Aušra Baršauskienė, Vida Juozaitytė, Aldona Šimonėlienė, Vida Yčaitė-Abell, Vida Petrašiūnaitė, Line Picard, Theresa Olscheskie ir Vida Stanevičienė. Pastaroji su Vida Juozaityte buvo tos veiklos pradininkės, prieš porą metų prisijungusios prie JAV talkininkių.

Nuolatinės misijos prie Jungtinių Tautų 1994 m. liepos 8 d. pranešime, veteranas diplomatas Anicetas Simutis, vasario 11 d. sulaukęs 85 m. amžiaus ir Lietuvos diplomatinėje tarnyboje dirbęs 60 metų, 1994 m. liepos 4 d. pasitraukė iš Lietuvos respublikos ambasadoriaus Jungtinėse Tautose pareigų. Lietuvos prezidentas, įvertindamas jo nuopelnus nepriklausomai Lietuvai, ambasadorių Anicetą Simutį apdovanojo DLK Gedimino III-čiojo laipsnio ordinu. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pavedimu, Misijos patarėjas Algimantas Gureckas paskirtas laikinuoju reikalų patikėtinu (charge d'affaires).

„Ūla“, Vilniaus folkloro ansamblis, kartu su Kretingos Šv. Antano kolegijos instrumentalistais, pakviesti Hamiltono miesto festivalio „Earthsong“ ir Kvebeko Drummondville pasaulio folkloro festivalio organizatorių, birželio 28 — liepos 4 d.d. lankėsi Hamiltono ir Toronte. Šventovėse meldėsi ir giedojo už mirusius tremtinius, apžiūrėjo žymesnes vietas, pabendravo su tautiečiais. Tame tarptautiniame folkloro festivalyje birželio 30 d. dalyvavo ir visos trys Hamiltono „Gyvatario“ tautinių šokių grupės.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Įstaigos telefonas
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Atstovybės Lietuvoje naujas
(Bloor ir Jane gatvių kampas) adresas: Goštauto 4-78
Toronto, Ontario M6S 4W3 (kitoje Neries upės pusėje
nuo „Lietuvos“ viešbučio)
Tel. (416) 762-7393 Vilnius
Fax (416) 763-0674 Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

KROVINIAI Į LIETUVĄ

Laivais ir lėktuvais

Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat

automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti (416) 537-8648
ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausi lėktuvai.
Užsakantiems bilietus su FINNAIR rugpjūčio mėn. — nuolaida.
Smulkesnių žinių teiraukitės tel. 416-533-8443.

Kelionės laivais:

SPECIALIOS dietos grupės — 7 dienos į Karibų salas:
1. Lapkričio 5 d. Ms „Norway“;
2. Gruodžio 4 d. Ms „Dreamward“.

Geriausia dovana mylimiesiems Valentino dienos proga

“LOVE BOAT”

7 arba 14 nuostabių dienų Karibų jūroje.
Išvyksta 1995 m. vasario 11 d.
Užsakykite dabar, vietų skaičius ribotas.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskirtimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistų giminėms
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivais
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Vilniaus folkloro ansamblis „Ūla“, liepos 2 d. atlieka programą Hamiltono miesto tarptautiniame festivalyje „Earthsong“
Nuotr. A. Stanevičiaus

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas
arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame ipakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$

Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plus \$14 — pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami
automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į
Baltijos šalis.
Greitas ir saugus
pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. — 4 v.p.p. (šeštadieniais).
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422;
Hamiltono: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751;
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus — sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietausvandenį dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos
patarnavimai.
Lietuvių kalba
patarnauja
V. Drešeris ir
Rima (Petkutė)
Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai
visose pirkimo ir
pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį
ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

— mirtgčių
— mokesčių
— turto ir kt.
Kreiptis į
Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys „Better Business“ biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Anapilio didžiosios autoaiškės vandens nutekėjimo, grindimo ir asfaltavimo darbus sąžiningai prižiūrėjo A. Rūta. Jam nuosirdi Anapilio korporacijos ir parapijos padėka. Šią savaitę buvo užbaigtas ir aikštės sužymėjimo darbas automobilių statymo vietoms. Šiek tiek su bendrovėmis nusiderėjus, iš viso Anapilio autoaiškės rūpų pagerinimui išleidome \$256-427,50, o autoaiškės vajui iki šiol yra suaukota \$45,959.82.

— Liepos 10, sekmadienį, pakrikštyta Gintaro ir Lisa Dawn (McClain) Karosų dukrelė Ašlyna-Kotryna.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje patalpose vyksta Dariaus ir Girėno parodėlė; išstatytas jų lėktuvo modelis, nauja dešimties litų moneta jų garbei ir 1933 m. suvenyrai. Muziejaus lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 12 v.d. iki 9 v.v.

— Adomo Jakšto spaustuvei dar reikia gausios tikinčiųjų paramos. Skatiname parapijiečius remti šį svarbų projektą ir aukas aukoti per parapiją, idant būtų išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių.

— Mišios liepos 24, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Bronių Znotina, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už Monkevičių šeimos mirusiųs.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 230 asmenų. Svečių knygoje prisirašė: doc. technikos daktarė Nijolė Mandelaitė iš Kauno; Dailė Kelmaitė, Mindaugas Kelmas, Alma Kelmienė iš Panevėžio; Dantutė Smilgevičienė iš Vilniaus, A. ir L. Palilioniai iš Ontario prov., Severinas ir Liucija Kruzuliai iš Darien, IL, USA, Birutė Boriešonkienė iš Klaipėdos. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys Henrikas Sukauskas.

— LN valdybos posėdis įvyks rugpjūčio 4, ketvirtadienį, 7.30 v.v. — LN reikalingas darbininkas pastato priežiūrai. Kreiptis į LN rašting tel. 532-3311.

— Rugpjūčio 13-20 d.d. Wasagoje rengiama LN poilsio stovykla. Dėl rezervacijų skambinti A. Sukauskui (stovyklos komendantui) tel. 614-7739 arba E. Bartminui tel. 249-0490.

— LN sekltyčioje liepos 24 d., 1.30 v.p.p. bus rodoma nuotraukų lietuvišką komediją "Riesutų duona".

— Aukos Slausos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondui, Lietuvių slausos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

— Mylimos mamos a.a. Michalinos Dausienės vienerių metų mirties prisiminimui duktė Aldona ir žentas Mečys Empakeriai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$50.

— A. a. Aldonos Šapokaitės-Šipelinienės vienerių metų mirties sukaktį minėdama, šeima "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$100.

— "Tėvynės sąjungos" Hamiltono skyrius paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$50.

— A. a. J. Paketuriens prisiminimui, reikšdami užuojautą vyru Stasiui Paketurai, Liudė, Vincas ir krikšto sūnus Paulius Kolyčiai "Tėviškės žiburiams" paaukojo \$40.

— Adomo Jakšto spaustuvei aukuoja: \$100 — M. A. Empakeriai (a.a. Michalinos Dausienės I mirties metinių proga).

Prisikėlimo parapijos žinios

— Lietuviškai kalbančių vaikų stovykloj šiuo metu stovyklauja 120 vaikų. Stovyklos komendantas yra Jurgis Valaitis, stovyklos kapelionas kun. Edis Putrimas, muzikos vadovė Rasa Poškočienė, vadovai ir įvairių užsiėmimų koordinatoriai: S. Bakšys, A. Čeponkus, R. Čepas, H. Chad, M. Kazlauskis, L. Kazlauskytė, L. Genytė, D. Batraks, A. Morkūnas, J. Enskaitytė, J. Macijauskaitė, R. Pečiulis, L. Pranaitytė, D. Puterienė, E. Putrimienė, M. Šileika, A. Slapšys, V. Tirilienė. Stovyklos gydytoja dr. R. Jenkin; stovyklos organizatorė Lina Kuliašienė; semininkės: B. Wilkinson, V. T. Enskaitienė, R. Giniotienė, V. Duliniūnienė, D. Valaitienė, J. Yčienė. Indus tvarko p. Janė ir p. Jonas. Ūkvedys — Rimas Smalenskas.

— Tarptautinio karavano lietuvių paviljonas "Vilnius" padarė \$4000 pelno. Ši suma bus perduota Punksko lietuvių parapijai, kuri šiuo metu remontuoja ir atnauja savo šventovę. Paviljoną suorganizavo Suvalkų krašto lietuvių išėjimo sambūris Kanadoje, kuriam pirmininkauja D. Didžbalienė.

— Maldininkų kelionė į Midlando Kanados kankinių šventovę, kurią organizuoja KL katalikų centras, įvyks rugpjūčio 7 d. Mišios bus 3 v.p.p. Autobusas nuo mūsų šventovės išvyks 12 v. ir grįš apie 7 v.v. Kelionės kaina \$17.

— Mišios liepos 24, sekmadienį, 8.30 v.r. už a.a. Mariją ir a.a. Tadą Normantus, 9.20 v.r. už a.a. Juozą Gegužį, 10.15 v.r. už a.a. Oną Skukauskienę, a.a. Juozą ir a.a. Agotą Vainas, Karosų ir Jarmalavičių šeimų mirusius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

— "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" pasukutinis numeris prieš atostogą išeis liepos 26 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 16 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 9 d.

— Tradicinė maldininkų kelionė į Midlando Kanados kankinių šventovę rengiama 1994 m. rugpjūčio 7 d., sekmadienį. Šiais metais norime pagerbti Lietuvos kankinius. Mišios šventovėje 3 v.p.p. Prieš Mišias bus kalbamas Rožinis, o po Mišių vainiko padėjimas prie lietuviško kryžiaus. Pamokslą pasakys Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. Jonas Staškus, giedos Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas D. Deksnys. Kviečiame visus, kurie tik gali, gausiai šioje šventėje dalyvauti ir savo atsilankymu ir malda pagerbti Lietuvos kankinius. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis.

— Maldininkų patogumui užsakytas vėsinamas autobusas, kuris išvyks nuo Prisikėlimo parapijos 12 val. Kelionės kaina 17 dol. Norinčius juo pasinaudoti, prašome užsiregistruoti Prisikėlimo parapijoje, tel. 533-0621. Kanados lietuvių katalikų centras

— Anapilio autoaiškės vajui aukuoja: \$200 — J. Gipas; \$150 — F. Timukas; \$100 — A. Gaidelienė, J. Staškevičius, S. Radzevičienė, E. Dubininkas; \$50 — S. Matulevičienė.

— ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Irenigiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", atvykęs dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų šventėje, gausių praeivių dėmesio centre Katedros aikštėje Vilniuje. Nuotraukos dešinėje — vadovas JUOZAS KARASIEJUS. Nuotr. J. Gaizytės

Spaudoje ir gyvenime

Pakeisti laikraščių pavadinimai Lietuvoje • Ateitininkų kongresas • Premija labdaros veikėjai vienuolei Albinai Pajarskaitei • Ginčai dėl televizijos

TRAIDENIS RAUDELIŪNAS

Net keli leidiniai pakeitė savo pavadinimus. Savaitraštis "Naujas dienovaldis" tapo tiesiog "Dienovidžiu". To pakeidavo ne tik daugelis laikraščio skaitytojų, bet ir prieškarinio "Dienovidžio" redaktoriaus poetas Bernardas Brazdionys. Šia proga "Redakcijos skiltyje" apžvelgiama trumpa laikraščio istorija. Pradžia buvusi labai sunki. Tik pradėjus leisti laikraštį 1992 metais, jį net respublikos generalinio prokurorui apskundė du dabartiniai redaktoriai — "Atgimimo" ir "Lietuvos aidas". O po metų jį mėgino uždrausti spaudos departamentų padalinys — Valstybinis leidybos centras.

"Ir vis dėlto, — rašoma skiltyje, — mes įrodėme, kad nugalėtikėmės idealu ir gera valia". Savo žodžius laikraštis skiria visiems geros valios žmonėms. Jis ir toliau nepataikaua blogiui ir nesitaikstys su konjunkture. Plaukdams per pavojingus rifuos, laikraštis turi švęti — Visagailės Kūrėjo nurodą kryptį ir uostus. "Laisvos visuomenės

"Lithuanian Heritage", dvi mėnesinis spalvotas, geros išvaizdos žurnalas anglų kalba, leidžiamas Baltech Publishing JAV-bėse. Leidėjai kviečia jį užsisakyti. Prenumerata JAV-bėse metams \$24.95. Atskiro nr. kaina \$4.50. Kanadoje \$12 daugiau, kitose valstybėse \$24 daugiau. Susipažinimui siunčiamas iš anksto sumokėjus JAV-bėse \$3.50, Kanadoje \$4.50 JAV dol. Adresas: Baltech Publishing, P.O. Box 225, Lemont, IL 60439, USA.

A. a. Valerijos Anysienės atminimui pagerbti laidotuvių metu suaukota Sibiro tremtinių-kankinių grįžimo fondui: \$100 — H. Dailienė, dr. L. Finkelstein, Ald. Raulaitienė su šeima, dr. K. ir I. Šalcauskai; \$50 — E. ir dr. J. Čuplinskai, J. ir G. Gražiai, V. ir G. Karaičiai, S. ir dr. B. Mikrutai, V. Montvilas, R. Peldžienė, G. Pogoželskienė, dr. J. Rimšaitė, A. ir A. Tamuliai, dr. J. ir dr. M. Uleckai; \$40 — H. Paul; \$30 — dr. J. Yčas, H. Stakienė, M. Žyvatauskas; \$25 — B. Golko, M. Tamulaitienė; \$20 — J. ir B. Danaičiai, G. Balčiūnienė, dr. A. Matulionienė, Jūratė N.N., A. Mikšienė, M. Miliauskienė, J. Pacevičienė, A. ir J. Pukai, V. Šližienė, H. ir E. Stepatitis, P. ir V. Sturm, A. Sungailienė, I. Vibrienė; \$10 — H. Balčiūnienė, I. Kairienė, E. ir M. Krygeriai, K. Manglicias, A. ir S. Pacevičiai, M. Povilaitienė, G. Procuta, V. Sakutė, L. ir V. Sendžikai, A. Skilandžiūnas, J. ir M. Trečiokai. Nuosirdžiai dėkinga velionės šeimai ir visiems aukotojams —

Tremtinių-kankinių grįžimo fondo atstovybė Kanadoje

Patikslinimas. "TŽ" 28 nr. korespondencijoje apie Ontario konservatorių susirinkimą išspausdintas ne tas Antano Rašymo telefonas. Norint su A. Rašymu susisiekti, reikia skambinti jo namų tel. 416-233-7757.

KBR
AWNINGS & ROOFING
Sąryniniai išskleidžiamieji stogeliai - Pastogėlės-krepšeliai - Stogų dengimai
625A The Queensway, Toronto, Ont. M8Y 1K4
Tel.: 416-252-4081 FAX: 416-252-2972

laisva krikščioniška dvasia turi būti mūsų vėliava, mūsų siekimas, atsimenant, kad be atsakomybės nebūs tikros laisvės, o tik jos iliuzija".

Pakeitė savo pavadinimą ir Lietuvos demokratinės darbo partijos oficiozas — "Tiesa" virto "Diena". Tačiau, bent kol kas, laikraščio pobūdis nepasikeitė.

Liepos 14-17 d.d. Vilniuje įvyko XII ateitininkų kongresas su šūkiu: "Ateitį regiu tėvynės laimingą".

Spaudoje pasirodė ištraukos iš "Ateitininkų manifestą", kurį parengė profesorius daktaras Arvydas Žygas. Šis dokumentas, autoriaus manytu, turėtų būti ašis, aplink kurią turėtų sukristi kongreso dalyvių mintys, kalbos, pasiūlymai.

Išspausdintose ištraukose aptartos ateitininkų pareigos, tikslai ir uždaviniai. Profesorius Žygas teigia: "Mūsų tikslas — įgyvendinti istorinio tęstinumo pagrindą visose gyvenimo srityse. Išpažįstame, kad Lietuva — tai Dievo dovana mums, paveldėta iš praeities kūrėjų, puoselėtojų ir atnaujintojų. Lietuvos dovana mums, paskirta mums prieš mūsų gimimą ir per mus dovanojama ateičiai. Išpažįstame, kad būti lietuviu — tai Dievo dovana, didžioji privilegija šioje žemės kelionėje, ir stengsimės šią lietuviybę garbingai išpažinti savo gyvenimo darbais ir idealistiniais siekais".

Kita, labai maloni žinia, susijusi taip pat su "Ateities" organizacija. Ateitininkų visuomenininkų korporacija "Giedra" JAV kas antri metai parenka lietuvių moterį, nuosekliai, ištvėringai dirbančią ir išryškėjusią krikščioniškų idealų tarnyboje mūsų tautos ir Kat. Bendrijos gerovei. Tokia moteris specialiu žymeniu ir pinigine dovana premijuojama ir pristatoma visuomenei.

Tokia premija, isteigta prieš keletą metų, yra apdovanotos jau keturios lietuvių moterys: generalinė konsulė Juzė Daužvardienė — JAV-se, Nijolė Sadūnaitė — Lietuvoje, Alina Grininė — Vokietijoje, Gintė Damuštė — JAV-se. Šiais metais minėtos premijos laureate tapo Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos vienuolyno viršininkė, "Caritas" organi-

zacija.

Europian Catering

PARDUODAMAS 5 kambarių butas Kaune, II-ame aukšte, su patogumais, gerame rajone. Skambinti kiekvieną dieną po 10 v.v.; pirmadieniais ir trečiadieniais — visą dieną; šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8-12 val. ryto, tel. 1-312-881-7466.

IVYKIAI, MOKSLAS, FESTIVALIAI IR DAINŲ ŠVENTĖ LIETUVOJE. Jei mylite Lietuvą, užsakykite vaizdajuosčių. Kaina \$10, persiuntimas \$6. Prašau siųsti čekius: V.R.A. Alminas, P.O. Box 8253, Woodridge Station, IN 47407, USA.

zacijos generalinė sekretorė — sesuo Albina Pajarskaitė.

"Caritas" šūkis: "Kilti ir kelti". Jau beveik penkeri metai organizacija darbuojasi visame krašte. Būna ir kritikos, ir nepasitenkinimo. Tokio darbo pradininkė gerai žino, kas jos laukia. Darbo tikslas jai buvo aiškus — priekelti sovietinės sistemos suniekintą eilinių žmonių ir pakelti jį iki tikrojo žmogaus lygio.

Sesuo Albina Pajarskaitė, gavusi žinią apie jai skirtą premiją, parašė laiške korporacijos pirmininkei: "Ne man priklauso ši premija. Dabar Lietuvoje yra daug moterų, kurios ištvėringiau nei aš atlieka krikščioniškų idealų tarnybą. Todėl ne aš, o jos nusipelnė lietuvių moters, pasižymėjusios krikščioniškų idealų tarnyboje, premijos".

Spaudoje vis dar nenutyla diskusijos dėl televizijos. Daktaras Romualdas Gručas straipsnyje "Televizija — ne panacėja" rašo: "Katalikai turėtų apskaičiuoti ir pareikalauti iš visuomenės tarnaujančios, o ne viską sau glemžiančios valdžios, kad pagal katalikų procentą visuomenėje atitektų jiems priklausanti laiko radijuje ir televizijoje dalis, kaip ir atitinkama išlaidų švietimui bei kultūrai ugdyti dalis. Kita vertus, televizijos negalima traktuoti kaip vaisto nuo visų blogybių. Pati savaime ji negali nei kurti, nei plėtoti ar skieisti gyvenimo. Televizija niekuomet neatstos maldos ar dvasinio mąstymo".

Sprendžiant iš leidinių, šia tema bus dar ilgai diskutuojama.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" — plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažąjį tautiečių skaičių, jie reikalingi vis didesnes paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

LEIDĖJAI

ATOSTOGOS SAULĖTOJO FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusrėčiai — savaitei \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

RAIMUNDAS (Raymond) PACEVICIUS

reality systems inc.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, prašome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.); namų — 905-524-3899; FAX 905-848-5327. Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4. Queensway-Cawthra, atskiras namas didėlei šeimai, 8 kambariai, dvigubas garažas, arti QEW, mokyklos, autobuso sustojimo. Skambinti tel. 905-896-3333.

MONTREALQUE

Vilniaus folkloro ansamblis "Ūla", važiuodamas iš Hamiltono, porai dienų buvo sustojęs Montrealyje. Liepos 6, trečiadienį, 7 v.v. AV parapijos salėje koncertavo lietuviams. Nepatogus laikas ir užplūde karščiai neatbaidė montrealiečių — prisirinko beveik pilna salė. Programa buvo įvairi: gražios sutartinės, skudučiai, ragai, harmonika, armonikėlė bei gyvi šokiai, kurie išjudino ne tik jaunesnius, bet ir žilo plauko sulaukusius. Po užkandžių ansamblis išvažiavo į Tarpautinį folkloro festivalį Drummondville, Que. (Miestelis yra 100 km į pietryčius nuo Montrealio). Ten dalyvavo iš dvidešimt kraštų apie 1000

dainininkų, muzikantų ir šokėjų. Festivalis baigėsi liepos 17 d. ir "Ūla" grįžo į Lietuvą. Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Klivlando Dievo Motinos lietuvių parapijos klebonas, liepos 10 d. atnaušavo Mišias ir pasakė pamokslą AV šventovėje. Jis vis dar prisimena šią parapiją, kurioje yra dirbęs prieš daugelį metų. "Nepriklausoma Lietuva" liepos mėnesį atostogauja. Ta proga redaktorė Birutė Nagienė išvyko į Lietuvą dalyvauti Dainų šventėje ir apilankyti gimines. Seselė Paulė, šaukiama įvairiems darbams, mėnesiui išvyko į JAV. B.S.

40 METŲ ATEITIES PERSPEKTYVOJE

TEBŪNA tai paskatinimas jaunimui eiti į savarankišką darbą ar verslą. Kiek daug lietuvių yra baigusiu įvairius mokslus, kaip mažai dirba savose įstai-gose, įmonėse, prekyboje.

JAU dabar patyrėme, kad igytas mokslo laipsnis ne visada užtikrina pastovų darbą.

JAUNIME, dirbkime savarankiškai — tai pelninga. Pats kuri savo darbo planus, nepriklausai nuo kitų.

ADAMONIS Insurance Agency Inc. yra savarankiška draudimo įstaiga. Agentūra yra korporacija.

ČIA Jūs nesate tik kompiuterio įrašas, nes patarnavimą statome pirmoje vietoje. Mūsų klientai yra mūsų svarbiausi žmonės.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel. 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:	
Certifikatus 1 m.	7.25%
Certifikatus 2 m.	7.75%
Certifikatus 3 m.	8.00%
Term. indėlius:	
1 metų	6.00%
180 d. - 364 d.	6.00%
120 d. - 179 d.	5.00%
60 d. - 119 d.	5.00%
30 d. - 59 d.	4.50%
Taupymo — special.	1.50%
Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Taupymo — kasdienines	1.50%
Einamos sąsk.	1.00%
RRIF — RRSP — 1 m. term.	7.25%
RRIF — RRSP — 2 m. term.	7.75%
RRIF — RRSP — 3 m. term.	8.00%
RRIF — RRSP — taup.	2.00%

IMA UŽ:	
Nekiln. turto:	
1 metų	9.25%
2 metų	9.75%
3 metų	10.00%
asmenines — nuo	8.50%

KASOS VALANDOS:	
	1475 DeSeve
Pirmadieniais	9.00- 3.00
Antr., treč.	9.00- 3.00
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00
Penktadieniais	10.00- 6.00
	3907A Rosemont
	10- 2
	3.00- 7.00
	2.00- 6.00

KESTAS
Projektuoja ir gamina paminklus, darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus. Skambinti telefonu 905-544-1056

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".
SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamojo butas su atskiru įėjimu. Skambinti tel. 416-766-8321.

MOTERIS, atvykusi iš Lietuvos, norėtų gyventi šeimoje, slaugyti ligonį, auginti vaikus, atlikti įvairius namų ruošos darbus. Galėtų dirbti ir ne Toronto. Kalba lietuviškai, rusiškai, angliškai. Skambinti Irenai tel. 416-533-9897.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Shepherd gatvės. \$645 į mėnesį. Į kainą įeina mokeskis už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvių. Skambinti tel. (416) 742-5254, (416) 749-2319.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"
Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros skėramikos plytelių stiklo blokų langų dažymo ir kt. Irenigame rūsius vonias pirtis lauko verandas įvažiavimo kelių (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiamo stogus. Skambinti Alvydu tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

PATYS PRISIRINKITE AVIEČIŲ WHITTAMORE'S FARM
ŽIRNIAI, PUPOS, JUODIEJI IR RAUDONIEJI SERBENTAI
Adresas: 8100 Steeles Ave. E
4 mylios į rytus nuo Markham Road (Highway 48)
905-294-3275

ROYAL LEPAGE
Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West, Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Reas.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993
Mėgėjams prabangaus gyvenimo Scarlett Rd. — Lambton Square. Didelis 3-jų miegamųjų butas su visa eile naujų pagerinimų, įskaitant marmurines grindis, balkoną, šildomą baseiną ir t.t. Dėl platesnių informacijų skambinti tel. 231-3000.

Teodoras (Ted) Stanulis